



MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

GHID DE IMPLEMENTARE A PLANULUI- CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

CHIȘINĂU, 2023

Elaborat în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1076 din 25.08.2023

Aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1594 din 29.11.2024

Autori:

Maria VRÂNCEANU, expert national, autor și coordonator, formator național - psiholog, consultant principal, Ministerul Educației și Cercetării

Ludmila LUȚIC – grad didactic superior, formator national, educatoare, IET nr.1, or. Cupcini, r-nul Edineț

Oxana NATALUHA - grad didactic I, formator national, master în Științele educației, management și comunicare instituțională, specialist principal, Direcția generală educație Ialoveni

Irina TRIPĂDUȘ - grad didactic I, grad managerial II, formator national, master în Limbi moderne și clasice, director IET nr.35, mun. Bălți

Svetlana ȘARGOROVSKI - grad didactic I, formator national, director, IET Ermoclia, r-nul Ștefan Vodă

La elaborarea Ghidului au mai colaborat:

Nelli MARTÎNIUC, grad didactic II, specialist principal, Direcția învățământ, tineret, sport Bălți

Viorica PELIVAN, master în psihopedagogie, grad didactic unu, director IET nr. 199, mun. Chișinău

Elena BUȘILO, master în psihopedagogie, grad didactic unu specialist principal, Direcția generală educație, tineret, sport Chișinău

CUPRINS

INTRODUCERE	4
Capitolul I. Funcționalități generale	5
1.1 Etape în elaborarea Planului de învățământ al IET/grupeii de copii.....	5
1.2 Sugestii de bază în aplicarea planului-cadru pentru învățământul preșcolar din Republica Moldova.....	7
1.3 Responsabilități în elaborarea Planului de învățământ per grupă/instituție.....	9
Capitolul II. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 2-7 ani	10
Capitolul III. Administrarea activităților educaționale, realizate în IET	35
Capitolul IV. Administrarea activităților extracurriculare realizate în IET	54
Capitolul V. Administrarea activităților educaționale în timpul vacanțelor școlare și în perioada estivală	65
ANEXE	
Modele de elaborare a planului de învățământ al IET/grupeii în baza planului - cadru pentru învățământul preșcolar pentru iet/diferite grupe de vârstă.....	105

ÎNTRUCERE

Planul-Cadru pentru învățământul preșcolar reprezintă un document esențial în ceea ce privește respectarea regimului zilei și organizarea tuturor tipurilor de activități realizate cu copiii într-o instituție de educație timpurie. Acesta stabilește frecvența și dozarea activităților pentru realizarea competențelor specifice și a unităților de competență, stabilite în *Curriculum-ului pentru Educația Timpurie*, caracteristice fiecărui nivel de vârstă, asigurând dezvoltarea holistă a copiilor de 2-7 ani.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale Planului-cadru pentru învățământul preșcolar este faptul că acesta asigură o abordare coerentă, uniformă și flexibilă a procesului instructiv-educativ din IET. Acest lucru este esențial, în special în cazul copiilor de vârstă preșcolară, care se dezvoltă într-un tempou rapid și individual și au nevoie de o abordare centrată pe nivelul de dezvoltare și interesele acestora.

Ținând cont de faptul că Planul-cadru pentru învățământul preșcolar este un document normativ, fiind o componentă esențială a Curriculumului național, este important ca în baza acestuia să fie elaborat cu atenție și rigurozitate și Planul de învățământ individual al fiecărei IET/grupă din Republica Moldova, care să fie adaptat la nevoile specifice ale copiilor și ale comunității din care aceștia provin.

Planul de învățământ al IET/grupeii trebuie să fie flexibil și adaptat schimbărilor care pot apărea în procesul instructiv-educativ și de dezvoltare holistă a copiilor. Acest ghid vine în ajutorul cadrelor didactice și manageriale din grădinițe ca un suport orientativ în procesul de elaborare a planurilor de învățământ individuale pentru grupele/ instituțiile în care activează în anul de studii respectiv. Pe paginile acestui ghid cadrele didactice și manageriale vor găsi idei- cheie și sugestii cu privire la etapele de elaborare a Planului pentru grupa/instituția în care activează.

Anexele sunt constituite din tabele, pe care cadrele didactice/manageriale le vor putea utiliza la elaborarea Planului de învățământ al grupeii/IET. Tot aici sunt propuse și modele orientative de planuri de învățământ pentru IET și pentru diferite grupe de vârstă.

Constituit din cinci capitole, Ghidul oferă cadrelor didactice explicații argumentate, sugestii metodologice și procesuale pentru demersurile de proiectare și realizarea propriu-zisă a procesului educațional în IET.

Autorii

Capitolul I. FUNCȚIONALITĂȚI GENERALE

1.1. Etape în elaborarea Planului de învățământ al IET/grupeii de copii

Înainte de a purcede la lectura acestui Ghid, încercați să răspundeți la întrebările ce urmează; răspunsul la acestea vă va ajuta să puneți corect în aplicare Planul-cadru pentru învățământul preșcolar din Republica Moldova.

1. *Ce este Planul de învățământ al grupei/IET, elaborat în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar?*

Planul de învățământ al grupei/IET, elaborat în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, este un document obligatoriu pentru fiecare IET /grupă de vârstă, care reflectă toate tipurile de activități educaționale - obligatorii și opționale, prevăzute pentru fiecare vârstă, și care urmează a fi realizate pe parcursul anului/lunii/săptămânii, numărul și periodicitatea/frecvența de realizare a acestora, precum și dozarea temporală în funcție de grupa de vârstă.

2. *Cine elaborează Planul grupei/IET?*

Dat fiind faptul că Planul de învățământ al grupei/IET este elaborat în baza Planului- Cadru pentru învățământul preșcolar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării, și poartă caracter reglator și obligatoriu, în cadrul IET acesta va fi elaborat de echipa managerială - la nivel de instituție - și de către cadrele didactice de la fiecare grupă de copii - la nivel de grupă. Planul de învățământ al instituției va reieși din Planul de învățământ al grupelor de vârstă din IET, asigurând o continuitate a programului zilnic de activitate pe grupă/instituție.

3. *Cum se va elabora Planul de învățământ al IET/grupei?*

Documentul se va prezenta sub formă tabelară/ schematică, cuprinzând toate activitățile de învățare obligatorii (integrate și pe domenii specifice de activitate, activitățile de dezvoltare personală, extracurriculare) și opționale pentru fiecare grupă și nivel de vârstă, numărul săptămânal de ore aferente fiecărei categorii/ fiecărui tip de activități.

4. *Pentru ce este nevoie de a elabora Planul de învățământ al IET/grupei?*

Acest plan este necesar pentru a reglementa activitatea procesului educațional al grupei/instituției pe parcursul săptămânii/lunii/anului și, în consecință, a asigura tuturor copiilor din toate unitățile de educație timpurie, publice și private, din țară, acces la același tip de educație și șanse egale în dezvoltare și învățare.

5. *Care sunt actele normative auxiliare de care se va ține cont la elaborarea Planului de învățământ al IET/grupei?*

La elaborarea Planului de învățământ pentru grupă/IET se va ține cont și de *Regulamentul IET*, elaborat în baza *Regulamentului-cadru al instituției de educație timpurie, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării*, numărul de grupe de vârstă și specificul acestora. La fel, se va ține cont și de *Regulamentul sanitar al instituției de educație timpurie (aprobat prin HG nr.1211/2016)* și a recomandărilor specialiștilor din domeniu sănătății cu privire la stabilirea regimului zilei pentru fiecare categorie de vârstă și durata activităților.

6. *Care sunt etapele de lucru în procesul de elaborare a Planului de învățământ al IET/grupei?*

1. *Etapa pregătitoare - (15.08-30.08)*

La această etapă cadrele manageriale vor face o „contabilizare” a numărului de grupe din IET, care vor activa în anul respectiv de studii, vor face repartizarea cadrelor didactice per grupe de copii, conform normativelor stabilite, vor instrui cadrele didactice în vederea demarării procesului de elaborare

a Planului de învățământ al grupei de copii. Cadrele didactice vor studia particularitățile de vârstă și rezultatele individuale ale copiilor din grupa în care vor activa, în noul an de studii, pentru a determina gradul lor de conformitate cu *Standardele de învățare și dezvoltare a copiilor de la naștere până la vârsta de 7 ani*.

2. Etapa de elaborare (01.09-15.09)

Educatorii vor elabora *Planul de învățământ al grupei* în care activează, acesta fiind coordonat cu toate cadrele didactice care lucrează la grupa respectivă de copii (conducătorul muzical, profesorul de limba română, după caz – logopedul, psihologul, psihopedagogul) sau alți specialiști care lucrează în IET (de ex., kinetoterapeutul, surdopedagogul, oligofrenopedagogul etc.). La această etapă se va ține cont și de activitățile educaționale, planificate pentru a fi realizate în comun cu alte grupe de copii sau la nivel de IET (activitățile extracurriculare/ extrașcolare, opționale). În acest proces, cadrele didactice vor fi ghidate de către metodistul și/sau managerul IET pentru a elabora un document viabil, adecvat vârstei copiilor, dar și prevederilor de dezvoltare strategică a instituției. În acest proces, cadrele didactice se vor ghida de sugestiile expuse în acest Ghid.

La această etapă, echipa managerială va elabora *Planul de învățământ al instituției* pentru anul curent de studii, în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, Planul de învățământ al tuturor grupelor și a Planului de dezvoltare strategică al IET.

Planul de învățământ al instituției va conține tabele/ scheme, cuprinzând toate activitățile de învățare obligatorii (integrate și pe domenii specifice de activitate, activitățile de dezvoltare personală, extracurriculare) și opționale pentru fiecare grupă și nivel de vârstă, numărul săptămânal de ore aferente fiecărei categorii/ fiecărui tip de activități.

3. Etapa de implementare și monitorizare a Planului grupei/instituției (15.09-31.08 a anului viitor)

Această etapă va dura tot anul de studii și va cuprinde realizarea tuturor activităților de învățare obligatorii (integrate și pe domenii specifice de activitate, activitățile de dezvoltare personală, extracurriculare) și opționale pentru fiecare grupă și nivel de vârstă, numărul săptămânal/lunar/anual de ore aferente fiecărei categorii/ fiecărui tip de activități, oglindite în Planul de învățământ al grupei/IET în baza Planului-Cadru pentru învățământul preșcolar.

Cadrele didactice vor planifica și vor realiza procesul educațional, ținând cont de prevederile Planului de învățământ al grupei pentru anul de studii în curs, urmărind respectarea elementelor-cheie, menționate mai sus.

Pe parcursul anului de studii echipa managerială va monitoriza procesul de implementare a planurilor de învățământ - atât ale grupelor, cât și al instituției, per ansamblu. În cazul identificării unor lacune, a nerealizării sau exagerării în realizarea activităților planificate, se vor face intervențiile/ îmbunătățirile de rigoare.

Drept exagerări/excese pot fi considerate:

- a) depășirea timpului de desfășurare a unor activități în raport cu particularitățile de vârstă ale copiilor și efortul psihofiziologic exagerat la care sunt supuși;
- b) accent exclusiv pus pe organizarea activităților integrate în detrimentul celor de dezvoltare personală;
- c) lipsa sau insuficiența (ca număr și tip) a activităților extracurriculare;
- d) exagerarea cu numărul de activități opționale (oferite contra cost) în detrimentul celor prestate gratuit, conform Curriculum-ului educației preșcolare etc.

!!! Important.

La orice etapă de elaborare și implementare a documentului, educatorii se vor consulta cu alte cadre didactice din instituție (conducătorul muzical, logopedul, psihologul, cadrul didactic de sprijin, conducătorul de sport, după caz etc.), asistentul medical, metodistul sau, după caz, cu directorul instituției.

7. Ce va conține Planul de învățământ al IET/grupeii?

Acesta va conține următoarele compartimente:

I. Dispoziții generale.

II. Cadrul de organizare și desfășurare a procesului educațional în IET.

2.1 Structura anului de studii.

2.2 Tipuri de activități, numărul total și durata acestora.

2.3 Regimul zilei (pe grupe de vârstă).

III. Plan de învățământ privind diversitatea generală a activităților desfășurate în IET/grupă.

3.1 Plan de învățământ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pe grupă/e de vârstă.

3.2 Orarul orientativ săptămânal al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate.

IV. Plan de învățământ al activităților extracurriculare desfășurate în IET/grupă.

4.1 Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare, desfășurate în IET/grupă.

4.2 Planul orientativ-tematic al activităților extracurriculare pentru trimestrul I (II, III) în IET/grupă.

4.3 Plan de învățământ al activităților opționale desfășurate în IET/per grupă (la necesitate).

4.4 Plan de învățământ al activităților educaționale pentru perioada vacanțelor școlare și a perioadei estivale în IET/per grupă.

8. Când și unde se va aproba Planul de învățământ al IET/grupeii?

- Planul de învățământ al instituției și Planurile de învățământ ale fiecăreia din grupele din IET pentru anul de studii în curs, vor fi discutate și aprobate la ședința Consiliului pedagogic de la începutul anului de studii. Managerul instituției va emite ordin cu privire la aprobarea și implementarea acestor documente, cu specificarea termenilor și a responsabililor de implementare.
- Planul de învățământ pentru perioada estivală se va discuta și aproba la ședința Consiliului pedagogic din luna mai a anului de studii. Managerul instituției va emite ordin cu privire la activitatea instituției în perioada vacanței de vară, pregătirea instituției pentru perioada estivală și aprobarea Planului de învățământ pentru grupele active, dar și a Planului per instituție.

1.2. Sugestii în aplicarea Planului-cadru pentru învățământul preșcolar din Republica Moldova, conform structurii

1. Dispoziții generale.

Acest capitol al Planului de învățământ al IET/grupeii, elaborat în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, va conține informația specifică grupei/ instituției, în care vor activa educatorii în anul de studii în curs. Pentru fiecare grupă de vârstă se va indica:

- a) Denumirea și numărul grupei/grupelor din IET.
- b) Grupa de vârstă a copiilor/ grupele de vârstă din cadrul IET.
- c) Numărul total al copiilor de la grupa respectivă/din toate grupele din IET (anexa 1).
- d) Actele normative auxiliare pentru elaborarea Planului de învățământ al instituției/grupei.

2. Structura anului de studii.

Conform Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, anul de studii în educația timpurie începe la **01 septembrie** a anului calendaristic în curs și se finalizează la **31 august a anului viitor**.

La începutul anului de studii – perioada **01 septembrie-15 septembrie** – se va respecta perioada de adaptare, acomodare a copiilor după vacanța de vară. Acest interval de timp va permite copiilor și cadrelor didactice să se încadreze în procesul educațional, să între în ritmul stabilit conform cerințelor. Perioada **15 septembrie-15 octombrie** conform *Metodologiei de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza standardelor de învățare și dezvoltare a copilului* (vârsta 1,5 – 7 ani), aprobată de Ministerul Educației și Cercetării, va fi planificată ca perioadă în care se vor observa manifestările comportamentale ale copiilor din grădiniță/grupă și rezultatele se vor consemna în *Fișele de dezvoltare* ale tuturor copiilor din grupă.

Planul de învățământ al IET/grupei se va elabora în două semestre, care vor reieși din *Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal* pentru anul de studii în curs, cu vacanțele respective stabilite. **Semestrul I** va începe la data de 01 septembrie și va dura până pe data de 24 decembrie a anului de studii. **Semestrul II** va începe la data de 10 ianuarie și va dura până pe data de 31 mai a anului de studii. Pe parcursul acestor semestre cadrele didactice/manageriale vor asigura administrarea curriculumului /activităților educaționale cu caracter obligatoriu, în cadrul cărora se vor planifica și se vor realiza unitățile de competență (din CET) în toate grupele de vârstă. Cadrele didactice vor duce observări asupra comportamentelor copiilor din grupa respectivă - *ce pot face copiii și cum o fac, la ce nivel ludic se află aceștia* (nivel solitar, observator, joc paralel, joc în cooperare), precum și *în ce activități le place/nu le place să se implice* etc.

Pe parcursul întregului an de studii vor fi programate vacanțe, care vor coincide cu vacanțele școlare, stabilite de *Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal* pentru anul în curs. Perioada vacanțelor se va organiza după principiul „educația altfel” – se va diminua ponderea activităților integrate, care sunt axate, în special, pe implementarea proiectelor tematice, și se va pune accent pe activitățile ludice, distractive.

Pentru organizarea odihnei active a copiilor, cadrele didactice/manageriale vor planifica și perioada estivală/vacanța de vară – **1 iunie - 31 august** (cu excepția perioadei planificate de fondator pentru reparații, renovări, igienizări, concedii ale personalului etc.). În această perioadă în instituție se vor organiza activități educative specifice perioadei de vară.

Reieșind din faptul că, în conformitate cu *Planul-cadru pentru învățământul preșcolar* anul de studii pentru grupele pregătitoare se va încheia la 31 mai a fiecărui an sau, în unele cazuri - la decizia fondatorului, dar nu mai devreme de 31 mai, planul de învățământ pentru copiii de această vârstă se va elabora numai în cazul în care copiii vor frecventa grădinița în perioada estivală.

Obligatoriu, în fiecare plan de învățământ – al grupei/IET - se vor regăsi toate sărbătorile/zilele naționale, internaționale și locale (de exemplu: Ziua Mondială a Apei - 22 martie sau Ziua Internațională a Păcii - 21 septembrie, sau Ziua Mărțișorului - 1 martie etc.). Pentru fiecare IET vor fi oglindite individual, sărbătorile/ zilele libere regionale/locale (ca de exemplu: *Hramul satului, Ziua grădiniței* etc.).

În Planul de învățământ al grupei/IET structura anului de studii se va oglindi în formă de tabel/ schematic.

După clarificările aduse referitoare la structura anului de studii, evenimentele – internaționale, naționale și locale, care trebuie să fie oglindite în Planul de învățământ al grupei/IET, urmează clarificări cu referire la Regimul zilei copiilor în instituția de educație timpurie.

1.3. **Responsabilități în elaborarea Planului de învățământ al IET/grupeii de copii**

În contextul recomandărilor de mai sus, reiterăm RESPONSABILITĂȚILE fiecărui actant în procesul de elaborare a Planului de învățământ în IET.

Directorul instituției

- Asigură condiții pentru participarea cadrelor didactice la activități de formare/informare în vederea familiarizării cu *Planul-cadru pentru învățământul preșcolar*, formarea competențelor necesare implementării acestuia.
- Elaborează și perfectează, în colaborare cu metodistul, Planul de învățământ al instituției pentru anul de studii în curs, care va fi discutat și aprobat la Consiliul pedagogic de la începutul anului de studii, pentru a fi implementat în procesul educațional.
- Emite ordin cu privire la aprobarea și implementarea Planului de învățământ al instituției și a Planurilor de învățământ pentru fiecare grupă din IET.
- Monitorizează calitatea implementării Planului de învățământ de către cadrele didactice.

Metodistul instituției (în lipsa metodistului în IET aceste responsabilități le preia directorul):

- Informează cadrele didactice cu privire la *Planul-cadru pentru învățământul preșcolar*: rolul documentului, structura și conținutul acestuia.
- Organizează activități de instruire a cadrelor didactice în vederea elaborării și implementării Planului de învățământ al grupei.
- Informează cadrele didactice despre responsabilitatea privind elaborarea Planului de învățământ al grupei, ca parte componentă a Planului de învățământ al instituției.
- Elaborează împreună cu specialiștii *Orarul activităților* pe instituție privind educația muzicală, educația fizică și, după caz, studierea limbii de stat de către alolingvi.
- Consiliază/mentorează cadrele didactice din fiecare grupă în procesul de elaborare a Planului de învățământ al grupei și a Orarului activităților educaționale, .
- Elaborează și perfectează, în colaborare cu directorul, Planul de învățământ al instituției.
- Monitorizează calitatea implementării Planului de învățământ de către echipa pedagogică.

Cadrele didactice (educator, conducător muzical și, după caz, specialist în educația fizică și educator/ profesor de limbă română):

- Studiază conținutul Planului-cadru pentru învățământul preșcolar și a Ghidului de implementare a Planului-cadru.
- Elaborează Planul de învățământ al grupei în care va activa în anul de studii în curs, în corespundere cu Planul-cadru, particularitățile de vârstă ale copiilor, nivelul lor de dezvoltare (rezultatele evaluării dezvoltării copiilor în anul precedent de studii).
- Elaborează Orarul activităților integrate, ținând cont de orarul activităților de educație muzicală, educație fizică și de studiere a limbii de stat de către alolingvi.
- Elaborează, de comun acord cu metodistul/directorul instituției, Planul de învățământ și Orarul activităților extracurriculare pentru grupa în care va activa în anul de studii în curs.
- Implementează Planul de învățământ al grupei cu respectarea principiului educației

centrate pe copil și realizarea documentelor de politică educațională CRET, CET, SÎDC.

Capitolul 2. REGIMUL ZILEI PENTRU COPIII CU VÂRSTA 2-7 ANI

3.1. Caracteristici generale.

Datorită progresului tehnico-științific care are loc în prezent, omul este nevoit să însușească un volum colosal de cunoștințe și să achiziționeze abilități și competențe încă din fragedă copilărie. Conform constatărilor specialiștilor, în primii 4 ani de viață se formează până la 50% din intelectul omului, iar până la vârsta de 8 ani - încă 30%. Activitatea sistemului nervos la vârsta preșcolară și, în special, la vârsta fragedă se caracterizează printr-o mare instabilitate și oboseală rapidă. De aceea, pentru ca creierul să funcționeze normal, este necesar un regim optim, adică un asemenea regim de activitate și odihnă, care ar asigura cel mai potrivit ritm al activității vitale a organismului copilului.

Regimul zilei este ritmul vieții, adică repartizarea în 24 de ore a tuturor activităților din perioada de veghe, a somnului și alimentației. În baza organizării raționale a regimului copilului se află, în primul rând, stabilirea celor mai favorabile raporturi dintre perioada de veghe și perioada de somn. Perioada de veghe este forma activă de activitate vitală, când majoritatea sistemelor și organelor fiziologice funcționează intens și este menținută de activitatea centrului corespunzător, care se găsește în zonele subcorticale ale creierului. Somnul este o necesitate biologică a organismului, care apare periodic la oameni și animale, și se caracterizează prin lipsa, aproape completă, a reacțiilor la acțiunea factorilor exteriori.

Regimul zilei în instituția de educație timpurie este organizat, ținând cont de performanța fizică și psihică a copiilor la diferite vârste, precum și de reactivitatea emoțională în prima și a doua jumătate a zilei. La organizarea regimului zilei e nevoie de a ține cont de particularitățile fiziologice ale sistemului nervos central (SNC) al copiilor, și anume:

- a) capacitatea de muncă scăzută a celulelor nervoase, determinată de gradul insuficient de maturizare biologică, morfologică și funcțională;
- b) gradul insuficient de dezvoltare a proceselor nervoase;
- c) gradul relativ slab dezvoltat al procesului de inhibiție internă;
- d) labilitate funcțională redusă, ce determină trecerea lentă de la o stare de excitabilitate la una de inhibiție.

La organizarea regimului zilei în IET, se iau în considerare următoarele elemente principale:

- a) primirea de dimineață și gimnastica;
- b) activitățile educaționale și de dezvoltare personală;
- c) timpul de servire a meselor;
- d) somnul de zi;
- e) plimbările, jocurile și distracțiile copiilor în aer liber.

În baza programului de activitate al IET, se impune respectarea următoarelor cerințe de organizare a regimului zilei:

1. Regimul zilei trebuie să corespundă particularităților de vârstă ale copiilor și să contribuie la dezvoltarea lor armonioasă. Durata maximă de veghe continuă a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3-7 ani trebuie să fie de 5,5-6 ore, a celor de până la 3 ani - în conformitate cu

recomandările medicale. Este de remarcat faptul că există mici diferențe în regimul zilei fiecărei grupe de vârstă, care sunt în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor.

2. Durata recomandată a plimbărilor zilnice constituie nu mai puțin de 1/3 din programul zilnic de activitate al IET. Plimbarea este organizată de 2 ori pe zi pentru copiii din fiecare grupă de vârstă.

3. Durata somnului de zi pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 1,5 și 3 ani este de 3 ore. Pentru copiii preșcolari de 3-4 și 4-5 ani trebuie să fie de 2,5 ore. Pentru copiii de 5-6 și 6-7 ani somnul de zi este de 2 ore. Înainte de somn nu este recomandat să se desfășoare jocuri emoționale și mobile sau exerciții de intensitate intelectuală pronunțată, care ar suprasolicita copilul. În timpul somnului, prezența educatorului/asistentului de educator/dădacei în dormitorul copiilor este obligatorie. Se recomandă ca în perioada de vară să se mute timpul de culcare cu o jumătate de oră mai târziu (copiilor le vine greu să adoarmă, când afară e multă lumină).

4. Alimentația, somnul, procedurile igienice contribuie nu numai la satisfacerea necesităților organismului. Ele au, de asemenea și o importanță educativă, fiind interdependente: dacă se încalcă regimul alimentației, copilul va fi supraexcitat și va adormi cu greu; după un somn rău, el va fi capricios, va reacționa negativ la spălătul mâinilor, la îmbrăcare și la primirea hranei.

5. Pentru activitățile de dezvoltare personală ale copiilor preșcolari (jocuri liber alese, pregătirea pentru activitățile educaționale, igiena personală etc.), în regimul zilei ar trebui să fie alocate cel puțin 3-4 ore. Jocurile creează o dispoziție bună și contribuie la ameliorarea stării de sănătate. Jocurile dezvoltă capacitățile fizice și creative ale copilului. Limitarea mișcării va duce la dereglarea funcțiilor vitale, precum circulația sanguină, termoreglarea.

6. Activitățile educaționale, care necesită de la copii activitate cognitivă sporită și suprasolicitare intelectuală, trebuie să fie organizate în prima jumătate a zilei, între orele 9:00 și 12:00, restul activităților se vor organiza după-amiază, între orele 16:00 și 17/18:00. Pentru a preveni oboseala, copiii sunt încurajați să efectueze exerciții fizice de mobilitate diferită, activități de muzică, ritmică, etc. Activitățile, care necesită perseverență și atenție, se alternează cu jocuri în aer liber și activități fizice.

7. Este recomandabil ca subiectele din cadrul domeniilor *Științe și tehnologii* și cele de la *Limbaj și comunicare* să fie proiectate în mijlocul săptămânii (marți, miercuri, joi), deoarece capacitatea de muncă intelectuală a copiilor în această perioadă este mai mare, iar efortul intelectual, pe care îl solicită aceste domenii, este mai mare.

8. Înainte de a începe o activitate, anunțați copilul din timp despre ceea ce urmează să facă. Astfel, micuțul înțelege că urmează o altă activitate și se distrage de la ceea ce face pe moment. Din această perspectivă, vă recomandăm să analizați minuțios și cu mare atenție tabelul ce urmează, care conține sfaturi privind dozarea timpului pentru activitățile planificate, care trebuie luate în considerare la elaborarea Regimului zilei pentru fiecare grupă de vârstă.

Tabel 1. Dozarea timpului pentru activitățile obligatorii în IET

Grupe de vârstă	Grupa I mic 2-3 ani	Grupa II mică 3-4 ani	Grupa medi 4-5 ani	Grupa mare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
Tipul de activitate din IE					
Activități de dezvoltare personală					
1.1. Rutine*	2 h	1 h 45 min	1 h 20 min	1 h 20 min	1 h
1.2. Tranziții	50 min	50 min	45 min	40 min	30 min
1.3. Activități recreative și de relaxare (plimbări în aer liber și jocuri distractive)	3h	3 h 10 min	3 h 15 min	3 h 25 min	3h 30 min
1.4. Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor	5/10 min	15 min	20 min	25 min	30 min

individuale					
1.5. Activități recuperatorii	5/10 min	15 min	20 min	25 min	30 min
Număr de ore pe zi	6 h / 6h 10 min	6 h 15 min	6 h	6 h 15 min	6 h
Număr de ore săptămânale (5 zile de lucru)	6 h 10 min × 5 zile = 30 h 50 min	6 h 15 min × 5 zile = 31 h 15 min	6 h × 5 zile = 30 h	6 h 15 min × 5 zile = 31 h 15 min	6 h × 5 zile = 30 h
Activități de recuperare / reabilitare pentru copiii cu CES**					
Tulburări (dezordini) de limbaj și comunicare; Deficiențe fizice/ motorii, vizuale (de vâz) și auditive (de auz)	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
Tulburări emoționale (afective) și de comportament: <i>Tulburări din spectrul autismului</i>	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
<i>Tulburarea hiperactivă cu deficit de atenție (ADHD)</i>	-	-	15-20/25 min per copil 15-20/25 min per grup (după caz)	20-25 min per copil 20-25 min per grup (după caz)	20/25-30/35 min per copil 20/25-30/35 min per grup (după caz)
Activități integrate / activități pe domenii de activitate***					
2.1. Activități integrate	10-15 min	15-20 min	20-25 min	30) min	35-45 min
2.2. Activități specifice unui domeniu de activitate					
2.2.1. <i>Educație fizică</i>	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
2.2.2. <i>Educație muzicală</i>	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
2.2.3. <i>Limba română pentru minoritățile naționale***</i>	-	-	20 min	30 min.	35 min
Număr de ore pe zi	20/30 min	30/40 min	40/50 min	50/60 min	1 h/1h 10 min
Număr de ore săptămânale	20/30 min × 5 zile = 1h 40 min/ 2h 30 min	30/40 min × 5 zile = 2h 30 min / 3h 20 min	40/50 min × 5 zile = 3h 20 min/ 4h 10 min	50/60 min × 5 zile = 4h 10 min/ 5h	60/70 min × 5 zile = 5h / 5h 50 min
Activități și jocuri liber alese****					
Număr de ore pe zi	50 min	1 h 5 min	1h 10 min	1h 15 min	1 h 20 min
Număr de ore săptămânale	50 min × 5 zile = 4 h 10 min	1 h 5 min × 5 zile = 5 h 25 min	1 h 10 min × 5 zile = 5 h 50 min	1 h 15 min × 5 zile = 6 h 15 min	1 h 20 min × 5 zile = 6 h 40 min
Activități extracurriculare					
Activități extracurriculare (1 activitate pe săptămână la fiecare grupă de vârstă)	10-15 min	15-20 min	20-25/30 min	25-30/40 min	30-35/50 min
Somnul de zi					

Număr total de ore săptămânale	3 h × 5 zile = 15 h	2 h 30 min × 5 zile = 12 h 30 min	2 h 30 min × 5 zile = 12 h 30 min	2 h × 5 zile = 10 h	2 h × 5 zile = 10 h
Număr total de ore săptămânale*****					
Număr total de ore săptămânale	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min

Regimul poate fi considerat corect numai atunci, când el prevede o activitate motorie rațională (jocuri mobile, exerciții fizice, diferite mișcări), ce contribuie la funcționarea normală a sistemelor nervos și cardiovascular, la dezvoltarea și perfecționarea tuturor funcțiilor organismului.

Regimul rațional, corect:

- contribuie la menținerea și întremarea stării de sănătate;
- crează condiții favorabile și contribuie la sporirea dezvoltării fizice și rezistenței organismului;
- favorizează menținerea la un nivel înalt a capacității de muncă;
- crează o dispoziție echilibrată;
- previne survenirea rapidă a oboselei și instalarea surmenajului;
- elaborează o atitudine pozitivă față de întreaga activitate zilnică;
- imprimă organismului un ritm fiziologic de viață;
- asigură o desfășurare optimă și eficientă a activităților.

Regimul rațional prevede:

- efectuarea reacțiilor necondiționate și condiționate (activități) într-o periodicitate strictă, la timp;
- elaborarea stereotipului dinamic.

În funcție de circumstanțe, instituția de educație timpurie poate modifica regimul zilei tipic pentru toate sau anumite grupe de vârstă. Spre exemplu, pot exista următoarele tipuri de regimuri, cu denumiri convenționale, precum:

- „*Pe vreme rea*” – când e dificil de organizat plimbarea sau alte activități în aer liber pe timp de vânt puternic sau ploaie, sau când temperatura afară este mai joasă de minus 15⁰ - 18⁰ C;
- „*Adaptiv*” - pentru perioada de adaptare a copiilor nou-veniți la grădiniță;
- „*Cruțător*” - pentru copiii reveniți după o boală;
- „*În carantină*” – pentru perioada de carantină.

În cazul copiilor cu probleme de sănătate sau a absenței de lungă durată, se recomandă a fi elaborat un regim individual.

În funcție de particularitățile fiecărei categorii de copii nominalizați:

- se reduce (dacă este posibil) timpul petrecut de copil în grădiniță;
- se mărește timpul pentru somnul de zi;
- se reduce încărcătura intelectuală;
- se anulează sau se restricționează încărcătura fizică;
- copilul este monitorizat de către lucrătorul medical al instituției;
- sunt create condiții speciale pentru organizarea plimbării.

1. Regimul „*Pe vreme rea*” - se realizează repartizarea optimă a momentelor de regim;

- se introduc modificări în timpul și durata plimbării;
- se optează pentru organizarea activităților fizice a copiilor în sală: se folosesc toate spațiile educaționale din grădiniță (săli de muzică și sport, studiourile de artă etc);
- este elaborat un program al vizitelor/activităților de către diferite grupe în

- aceste spații;
- d) crește timpul pentru joacă, activități comune și independente ale copiilor;
 - e) când temperatura aerului este sub -18°C (sau -15°C cu vânt), plimbarea nu se organizează, toate spațiile din grădiniță sunt folosite la maxim.
2. Regimul „*Adaptiv*” - se elaborează pentru perioada de adaptare a copiilor nou-veniți (ex., grupele mici I, II), durata utilizării acestuia este convenită cu lucrătorul medical al IET. În acest caz:
- a) se reduce timpul petrecut de copil în grădiniță;
 - b) se mărește timpul de aflare a copilului în IET - (individual, pentru fiecare copil).
 - c) activitățile cu grupa întreagă de copii nu sunt disponibile. Forma recomandată este activitatea comună a adultului cu copilul/copiii;
 - d) se corectează timpul plimbărilor și a somnului în timpul zilei (crește, scade sau se schimbă);
 - e) procedurile de călire nu se efectuează.
3. Regimul „*Cruțător*” (*ajustat*) – se elaborează/stabilește pentru copilul/ copiii reveniți după o boală sau pentru cel/cei cu o boală cronică:
- a) se recomandă reducerea cu 1,5-2 ore a duratei aflării copilului în IET;
 - b) se reduce durata activităților cu 5-10 min. (copilul se încadrează în activitate după dorință și capacitate);
 - c) copilul se scutește de la activitățile de educație fizică;
 - d) se mărește perioada somnului de zi cu 15-20 de minute (este trezit mai târziu);
 - e) se respectă regimul termic;
 - f) se adoptă un mod flexibil de plimbare (se reduce timpul plimbării, copilul este îmbrăcat ultimul pentru plimbare și primul se dezbracă după plimbare);
 - g) se reduce timpul băilor de aer și se anulează procedurile de călire;
 - h) durata regimului „*Cruțător*” se stabilește de lucrătorul medical al instituției.
4. Regimul „*În carantină*” – se elaborează/stabilește pe durata carantinei: organizarea momentelor de regim și a procesului educațional se convine cu lucrătorul medical, ținând cont de tipul de boală și de organizarea măsurilor preventive. În acest caz:
- a) nu se contactează cu alte grupe;
 - b) timpul activităților scade și timpul plimbărilor crește (pentru ventilație încrucișată mai îndelungată, igienizarea mai frecventă a sălii de grupă);
 - c) nu se lucrează cu fișe;
 - d) activitățile cu specialiști se realizează în sala de grupă.
5. Regimul „*Individual*” - pentru sprijinul valeologic (restabilirea și întărirea sănătății) al unui anumit copil pentru o anumită perioadă de timp. Acest tip este potrivit pentru copiii:
- a) cu grupa de sănătate nr.3, 4;
 - b) care au avut o boală gravă;
 - c) care au revenit după o lungă absență (sanatoriu, concedii);
 - d) cu caracteristici individuale (la recomandarea medicilor, psihologilor).

În instituțiile sanatoriale și cele de tip special, Regimul zilei se completează și cu activitatea specialiștilor. În unele cazuri, un defectolog sau logoped poate începe activitățile cu copiii de la ora 08:00, lucrând individual sau în grupuri mici. Gimnastica matinală are un caracter curativ, care include atât exerciții de dezvoltare generală, cât și exerciții speciale, cum ar fi: exerciții de respirație, de articulare și de dezvoltare a motricității fine. Activitățile educaționale sunt organizate pe sub-grupuri. Alternativ, un sub-grup este condus de specialist (defectolog sau

logoped), altul – de către educator. După orele de sub-grup, specialiștii desfășoară activități individuale de remediere, conform planului individual.

La alcătuirea regimului trebuie să se țină cont de vârsta copiilor, de starea sănătății lor, particularitățile individuale, datele despre durata somnului, de diferite activități planificate pentru ziua/săptămâna respectivă, intervalele dintre primirea hranei, ritmul biologic. Reglementarea elementelor regimului și alternarea lor imprimă vieții și activității copilului un ritm corespunzător.

În urma consultării cadrului normativ (ex., Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie, aprobat prin HG nr. 1211/2018) și a literaturii de specialitate din domeniul pediatriei și sănătății publice, autorii Planului-cadru și al prezentului Ghid propun următorul Regim al zilei pentru categoriile de vârstă: 2-3, 3-5 și 5-7 ani (vezi tabelul 1.). Acesta descrie momentele de regim, care cuprind toată perioada de veghe a copilului pe parcursul întregii zile – de la deșteptare, dimineața, până la plecarea la somn, seara. Este valabil și pentru aflarea copilului în instituția de educație timpurie, dar și pentru activitățile de acasă. Cadrele didactice vor informa părinții despre necesitatea respectării – fără abateri – a regimului zilei copilului – atât în IET, cât și acasă.

La elaborarea acestui regim s-au luat în calcul nu doar tipurile de activități, în care este încadrat copilul pe parcursul zilei, dar și dozarea timpului pentru fiecare dintre acestea, care este în funcție de efortul psihofiziologic al copilului pentru anumite tipuri de activități de ordin cognitiv/ intelectual și necesitatea recuperării acestuia (în timpul somnului, alimentării și activităților de recreere, precum plimbarea, jocurile distractive etc.).

În baza acestui Regim, cadrul didactic va elabora Regimul zilei pentru grupa de copii la care lucrează. Acesta poate să aibă mici „abateri” – nesemnificative, dar specifice și importante, caracteristice grupului concret de copii. Regimul zilei poate să difere și în funcție de anotimp. În perioada vacanțelor școlare, spre exemplu, vor predomina activitățile cu caracter recreativ, distractiv, care vor dura mai mult decât pe parcursul anului; activitățile în aer liber, comparativ cu cele organizate în încăpere, vor dura și ele mai mult. Și din contra, activitățile integrate, ca timp și prezența, se vor diminua.

Tabel 2. Regimul zilei pentru copiii de 2-7 ani*

2-3 ani		3-5 ani		5-7 ani	
ACASĂ					
6:30-7:30	Deșteptarea / Toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	6 :30-7 :30	Deșteptarea/ Toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	6 :30-7 :30	Deșteptarea /Toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)
ÎN INSTITUȚIA DE EDUCAȚIE TIMPURIE					

07:00/7:30-08:15	Rutine: Primirea copiilor, termometria. *Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici ¹ Gimnastica matinală (5 min.)	07:00 - 08:20 / 25	Rutine: Primirea copiilor, termometria. *Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici ¹ Gimnastica matinală (7 min.)	07:00/7:30-08 :30 /35	Rutine: Primirea copiilor, termometria. *Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici ¹ Gimnastica matinală (10 min.)
08:15-08:45	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:25-08:50	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:35-09:00	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I
08:45-09:00	Rutine și tranziții *Întâlnirea de dimineață (5 min.) ² Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	08:50-09:10	Rutine și tranziții *Întâlnirea de dimineață (10-15 min.) ² Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	09:00-09:15	Rutine și tranziții *Întâlnirea de dimineață (15-20 min.) ² Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor
09:00-09:45	Activități integrate/Activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:10-10:20	Activități integrate/Activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:15-10:50	Rutina: Activități integrate/Activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)
09:45-10:00	Rutine: deprinderi de igienă individuală și de autoservire Dejunul II	10:20-10:30	Rutine: deprinderi de igienă individuală și de autoservire Dejunul II	10:50-11:00	Rutine: deprinderi de igienă individuală și de autoservire Dejunul II
10:00 - 11:30	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber *Plimbare în aer liber ³	10:30-12:10	Rutine: Pregătire pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber. *Plimbare în aer liber ³	11 :00 12 :45	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber *Plimbare în aer liber ³
11:30-12:00	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Prânzul	12 :10-12 :40	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Prânzul	12 :45 13 :10	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Prânzul
12:00-15:00	Rutine: *Somnul de zi ⁴ *Activități de relaxare ⁵	12 :40-15 :00	Rutine: *Somnul de zi ⁴ *Activități de relaxare ⁵	13 :10 15 :10	Rutine: *Somnul de zi ⁴ *Activități de relaxare ⁵
15:00-15:30	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire,	15 :00-15 :35	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire,	15 :10 15 :45	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire,

	deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală.		deprinderi de autoservire deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală.		deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală.
15 :30-15:50	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Gustarea	15 :35-15 :55	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Gustarea	15 :45-16 :05	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Gustarea
15:50-16:25	Jocuri, activitate individuală	15:55-16:30	Jocuri, activitate individuală	16:05-16:35	Jocuri, activitate individuală Activități opționale
16:25-16:35	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:30-16:40	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:35-16:45	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber
16:35-17:30	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:40-17:40	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16 :45-17 :45	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare
17:30-18:00	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:40-18:10	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:45-18:15	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)
18:00-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții	18:10-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții	18:15-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul *Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții
ACASĂ					
19:00-19:50	Rutine: Plimbarea în aer liber	19:00-20:00	Rutine: Plimbarea în aer liber	19:00-20:15	Rutine: Plimbarea în aer liber

19:50-20:20	Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:00-20:35	Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:15-20:45	Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte
20:20-06:30 (07:30)	Povestea de seară. *Somnul de noapte ⁴	20:35-06:30 (07:30)	Povestea de seară *Somnul de noapte ⁴	20:45-06:30 (07:30)	Povestea de seară. *Somnul de noapte ⁴

NOTE:

*1 - **Activitățile recuperatorii** individualizate sau pe grupuri mici - pot fi diferite exerciții logopedice, motorii, de coordonare oculo-motorie, de atenție, de memorie etc., determinate de nevoile individuale ale unor copii din grupă și care pot fi derulate în funcție de disponibilitatea copiilor la momentul respectiv din program. Aici se referă și activitățile efectuate de către logoped, psihopedagogul special, psiholog, kinetoterapeut.

*2 - **Întâlnirea de dimineață** nu este componentă a activității integrate. Aceasta se va realiza până la sau după servirea micului dejun, cu pauză, tranziție obligatorie până la activitatea integrată propriu-zis.

*3 - **Plimbarea** - Durata recomandată de plimbări zilnice trebuie să constituie nu mai puțin de 1/3 din programul de activitate al IET (vezi *Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie*, HG 1211/2016, p.210). În cadrul plimbărilor se vor organiza și desfășura jocuri de mișcare, jocuri distractive, concursuri, spectacole de teatru, audiții literare/muzicale, activități în aer liber, vizite, observații, jocuri ghidate, jocuri la libera alegere etc. În cazul în care condițiile meteo sunt nefavorabile (ploaie, furtună, vânt puternic, ninsoare abundentă etc.), temperatura aerului este joasă (mai mică de -15°C), organizarea plimbărilor se coordonează cu asistenta medicală, cu reducerea timpului de aflare în aer liber. Plimbările se organizează de 2 ori în zi: în prima jumătate a zilei după activitățile integrate și/sau pe domenii de activitate, până la prânz, și a doua plimbare - după somnul de zi sau înainte de plecarea copiilor acasă.

*4 - Durata **totală a somnului** în 24 ore pentru copiii de vârstă preșcolară este de 9-12/12,5 ore, în funcție de vârsta copiilor. Pentru copiii cu vârsta **2-3 ani** somnul de zi se organizează **o dată** pe durata a cel puțin **3 ore**. Pentru copiii de **3-7 ani** somnului de zi îi revine **2-2,5 ore**. Înainte de somn **nu** se efectuează jocuri fizice, care pot solicita copilul, inclusiv emoțional, și proceduri de călire. În timpul somnului, prezența educatorului/ajutorului de educator/dădacei în dormitor este obligatorie. Somnul de zi se va organiza zilnic după prânz pentru toți copiii. Copiii care nu pot dormi, vor sta întinși în pat și nu vor deranja alți copii, sau se vor juca fără a deranja alți copii, sub supravegherea unui adult.

*5 - Activități **de relaxare** - Jocuri și activități liber alese (facultativ, pentru copiii care nu dorm sau care se trezesc între timp) sau **Activități recuperatorii**, ameliorative, de dezvoltare a înclinațiilor personale / predispozițiilor / aptitudinilor.

3.2. Regimul zilei copiilor în IET, pe grupe de vârstă și program de activitate al IET

3.2.1. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 2-3 ani

Copilăria timpurie este o perioadă de dezvoltare fizică intensă. Crește rezistența organismului, sistemul nervos devine din ce în ce mai stabil și labil, limitele capacității sale de lucru cresc. Raportul dintre somn și veghe se schimbă în direcția creșterii perioadei acesteia din urmă.

Până la un an și jumătate copiii pot sta treji timp de 3-3,5 ore, după un an și jumătate - 5 ore. Procesele de excitație și inhibiție devin mai diferențiate și mai concentrate. În al doilea an de viață rata dezvoltării psihice și fizice a copiilor este mai puțin intensă decât în primul an. Prin urmare, curriculumul prevede o schimbare a regimului zilei, a sarcinilor, activităților, formelor și metodelor de organizare a procesului de învățământ. Toate momentele de regim se desfășoară în funcție de gradualitate.

La vârsta de 2-3 ani durata activităților educaționale de grup nu trebuie să depășească 10 min. Se recomandă a desfășura activități educaționale în prima și în a doua jumătate a zilei (câte 8-10 min.), după posibilități – preponderent în aer liber. Între activitățile integrate și cele pe domenii specifice de activitate (educația fizică, educația muzicală, studiarea limbii de stat) în regimul zilei trebuie programate pauze de 10-15 min.

Plimbările zilnice se organizează cel puțin de două ori pe zi cu o durată în funcție de programul de activitate al instituției. Plimbările în aer liber nu se organizează în cazul în care temperatura aerului e mai joasă de minus 15⁰ C și viteza vântului este mai mare de 15 m/sec.

Pentru copiii cu vârsta 1,5-3 ani somnul de zi se organizează cu durata de cel puțin 3 ore.

Tabel 3. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta de 2-3 ani

Nr. d/o	Program de activitate al IET					Momente de regim	Timpul/ perioada					
	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore							
LA DOMICILIU												
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 – 07:30					
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ												
2	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activități individuale de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastică matinală	07:00/ 7:30 – 08:15					
3						Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I		08:15 – 08:45				
4						Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate			08:45 – 09:00			
5						Activități integrate/ activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)				09:00 - 09:45		
6						Deprinderi de igienă individuală și de autodeservire Dejunul II					09:45 - 10:00	
7						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber						10:00 - 11:05

						Plimbare în aer liber	
8						Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	11:05 – 11:30
						* Plecarea copiilor acasă	11:05-11:30
9						Prânzul	11:30 – 12:00
						Jocuri libere alese. *Plecarea copiilor acasă	12:00-13:30
10						Somnul de zi	12:00 – 15:00
11						Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:00 – 15:30
12						Deprinderi de igienă colectivă și individuală Gustarea	15:30 – 15:50
13						Jocuri, activități liber alese	15:50 – 16:25
14						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:25 – 16:35
						*Plecarea copiilor acasă	16:25- 16:35
15						Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:35 - 17:20
						*Plecarea copiilor acasă	17:20- 18:00
16						Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	17:20 - 17:30
17						Cina	17:30 – 18:00
18						Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:00 – 18:30
						Plecarea copiilor acasă	18:30 – 19:00
LA DOMICILIU							
19						Plimbarea	19:00 – 19:50
20						Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:00 – 20:20
21						Povestea de seară Somnul	20:20 – 20:35 20:35 – 06:30 (07:30)

2. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 3-4 ani

Durata activităților educaționale de grup pentru copiii de 3-4 ani trebuie să fie nu mai mare de 15 min. (*Regulamentul sanitar*, Secțiunea a 3-a, pct. 215). Durata activităților educaționale, incluzând cele din centrele de activitate/ ariile de stimulare în prima jumătate a zilei în grupurile de copii de 3-4 ani nu trebuie să depășească 30 min. (*Regulamentul sanitar*, Secțiunea a 3-a, pct. 216). Între activitățile integrate și cele pe domenii specifice de activitate (educația fizică, educația muzicală, studierea limbii de stat în grupele alolingve) în regimul zilei trebuie programate pauze de 10-15 min.

Plimbările zilnice se organizează cel puțin de două ori pe zi cu o durată în funcție de programul de activitate al instituției. Plimbările în aer liber nu se organizează în cazul în care temperatura aerului e mai joasă de minus 15⁰ C și viteza vântului este mai mare de 15 m/sec.

Tabel 4. **REGIMUL zilei pentru copiii cu vârsta 3-4 ani**

Nr. d/o	Program de activitate al IET					Momente de regim	Timpul/ perioada
	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore		
LA DOMICILIU							
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 -07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ							
2	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00 –08:20
3						Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:20– 08:50
4						Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:50– 09:10
5						Activități integrate/activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:10– 10:10
6						Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	10:10– 10:20
7						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:20– 12:00
						*Plecarea copiilor acasă	11:05-11:30
8						Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	12:00- 12:10
9						Prânzul	12:10- 12:40
						Jocuri libere alese *Plecarea copiilor acasă	12:35- 13:30
10						Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul de zi	12:40- 15:10
11						Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:10- 15:35
12						Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15:35- 15:55
13						Jocuri, activități liber alese	15:55- 16:30
14	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:30- 16:40					

						Jocuri libere alese *Plecarea copiilor acasă	15:55-16:30
15						Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:40- 17:30
						*Plecarea copiilor acasă	17:40– 18:00
16						Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	17:3 - 17:40
17						Cina	17:40- 18:10
18						Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:10- 18:50
						Plecarea copiilor acasă	18:50-19:00
LA DOMICILIU							
19						Plimbarea	19.00– 20.00
20						Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20.00– 20.30
21						Povestea de seară Somnul	20.30– 20:45 20:45 - 06.30 (07:30)

3. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 4-5 ani

Durata recomandată de plimbări zilnice pentru copiii cu vârsta de 4-5 ani trebuie să constituie nu mai puțin de 1/3 din programul zilnic de activitate. Plimbările în aer liber nu se organizează în cazul în care temperatura aerului este mai joasă de minus 20⁰ C și viteza vântului - mai mare de 15 m/sec (*Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie*, HG 1211/2016, p.210).

Durata activităților educaționale, incluzând cele din centrele de activitate/ ariile de stimulare, din prima jumătate a zilei în grupa de copii de 4-5 ani, nu trebuie să depășească 40 de min. Între activitățile integrate și cele pe domenii specifice de activitate (educația fizică, educația muzicală, studiul limbii de stat în grupele alolingve) în regimul zilei trebuie programate pauze de circa 10 min.

Tabel 5. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta de 4-5 ani

Nr. d/o	Program de activitate al IET					Momente de regim	Timpul/ perioada
	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore		
LA DOMICILIU							
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30– 07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ							
2	4	6	9	10,5	12	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate	07:00–08:25

	ore	ore	ore	ore	ore	individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	
3						Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:25– 08:50
4						Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:50– 09:10
5						Activități integrate/ activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:10– 10:20
6						Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul II	10:20–10:30
7						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:30–12:10
						*Plecarea copiilor acasă	11:05-11:30
8						Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	12:10-12:20
9						Prânzul	12:20-12:40
						Jocuri libere alese *Plecarea copiilor acasă	12:40-13:30
10						Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul de zi	12:40-15:10
11						Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:10-15:35
12						Deprinderi de igienă colectivă și individuală Gustarea	15:35-15:55
						Jocuri libere alese *Plecarea copiilor acasă	15:55-16:30
						Jocuri, activități liber alese	15:55-16:30
13						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:30-16:40
15						Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:40-17:40
						*Plecarea copiilor acasă	17:40–18:00
16						Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	17:40-17:50
17						Cina	17:50-18:10
18						Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:10-18:50
						*Plecarea copiilor acasă	18:50-19:00

LA DOMICILIU						
19						Plimbarea 19:00–20:00
20						Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte 20:00–20:35
21						Povestea de seară Somnul 20:35–20:50 20:50–06:30 (07:30)

4. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 5-6 ani

Pentru copiii cu vârsta de 5-6 ani durata activităților educaționale de grup trebuie să fie nu mai mare de 25 de min. Durata maximă admisă pentru activitățile educaționale, incluzând cele din centrele de activitate/ariile de stimulare, în prima jumătate a zilei în grupurile de copii cu vârsta de 5-6 ani, este de 45 min.

Între activitățile integrate și cele pe domenii specifice de activitate (educația fizică, educația muzicală, studierea limbii de stat în grupele alolingve) în regimul zilei se vor programa pauze de circa 10 min.

Tabel 6. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta de 5-6 ani

Nr. d/o	Program de activitate al IET					Momente de regim	Timpul/ perioada
	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore		
LA DOMICILIU							
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30–07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ							
2	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore	Primirea, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00–08:30
3						Deprinderi de igienă individuală Dejunul I	08:30–08:55
4						Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:55–09:10
5						Activități integrate/ activități pe domenii de activitate(cu pauze dinamice,jocuri alese)	09:10–10:35
6						Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	10:35–11:00
7						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	11:00–12:20
						*Plecarea copiilor acasă	11:00–11:30
8						Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	12:20–12:35
9						Prânzul	12:35–13:00
	Jocuri libere alese	13:00–13:30					

						*Plecarea copiilor acasă	
10						Somnul de zi	13:00 -15:00
11						Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:00–15:35
12						Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15:35–16:05
13						Jocuri, activități liber alese Activități opționale	16:05–16:35
						*Plecarea copiilor acasă	16:20-16:30
14						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16.35-16.45
15						Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:45–17:45
						*Plecarea copiilor acasă	17:45-18:00
16						Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	17:45-17:55
17						Cina	17:55–18:15
18						Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:15–18:40
						*Plecarea copiilor acasă	18:40–19:00
LA DOMICILIU							
19						Plimbarea	19:00–20:15
20						Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:15–20:40
21						Povestea de seară Somnul	20:40–20:55 20:55–06:30 (07:30)

5. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta 6-7 ani

Durata activităților educaționale de grup pentru copiii de 6 - 7 ani este de 30-40 de min., în funcție de rezistența copiilor la efort – fizic și intelectual. Durata maximă admisă pentru activitățile educaționale, incluzând cele din centrele de activitate/ ariile de stimulare în prima jumătate a zilei în grupa de copii de 6-7 ani, este de 1,5 ore. Între activitățile integrate și cele pe domenii specifice de activitate (educația fizică, educația muzicală, studierea limbii de stat) în regimul zilei trebuie programate pauze de circa 10 min.

Activitățile educaționale cu copiii de vârsta de 6-7 ani pot fi organizate și după-amiază, după somnul de zi. Durata acestora nu trebuie să depășească 25–30 min. În mijlocul activităților educaționale cu caracter static se desfășoară pauze dinamice.

Tabel 7. Regimul zilei pentru copiii cu vârsta de 6-7 ani

Nr. d/o	Program de activitate al IET					Momente de regim	Timpul/ perioada
	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore		
LA DOMICILIU							
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30–07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ							
2	4 ore	6 ore	9 ore	10,5 ore	12 ore	Primirea, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00–08:35
3						Deprinderi de igienă individuală	08:35–09:00
4						Dejunul I	
5						Întâlnirea de dimineață*	09:00–09:15
6						Pregătirea pentru activitate	
7						Activități integrate/ activități pe domenii de activitate(cu pauze dinamice,jocuri alese)	09:15–10:50
8						Deprinderi de igienă individuală	10:50–11:00
9						Dejunul II	
10						Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	11:00–12:45
11						Pimbare în aer liber	
12						*Plecarea copiilor acasă	11:00–11:30
13						Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	12:45–12:55
14						Prânzul	12:55–13:10
15						*Plecarea copiilor acasă	13:10–13:30
16						Somnul	13:10–15:10
17	Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală	15:10–15:45					
18	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire	15:45–16:05					
19	Gustarea						
20	Jocuri, activități liber alese	16:05–16:35					
21	Activități opționale						
22	*Plecarea copiilor acasă	16:20-16:35					
23	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:35–16:45					
24	Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:45–17:45					
25	*Plecarea copiilor acasă	17:45–18:00					
26	Întoarcerea de la plimbare, igiena personală	17:45-17:55					

17						Cina	17:55–18:15
18						Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:15–18:40
						Plecarea copiilor acasă	18:40–19:00
LA DOMICILIU							
19						Plimbarea	19.00–20.15
20						Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:15–20:45
21						Povestea de seară Somnul	20:46–21:00 21:00–06:30 (07:30)

6. Regimul zilei pentru grupa mixtă(2-7 ani)

Regimul zilei este o rutină cotidiană clară, bine organizată, ce prevede alternanța stării de veghe și a celei de somn, precum și organizarea rațională a diferitor activități.

Dezvoltarea fizică a copilului este de neconceput fără respectarea strictă a regimului zilei, care trebuie să corespundă componenței grupului de copii. Acest lucru nu înseamnă, însă, că este necesar să se stabilească regimuri separate/ distincte pentru toate grupele de vârstă, să se respecte cu strictețe orarul indicat în program pentru fiecare an de viață al unui copil. În condițiile unui grup mixt, acest lucru nu este posibil, deoarece diferite procese coincid în timp. Prin urmare, este indicat să se facă un regim comun pentru toți copiii din grupa respectivă, cu unele specificări, care țin nemijlocit de vârsta respectivă.

La organizarea regimului pentru grupul mixt de copii, unde sunt de la trei până la patru vârste (de la 2 la 7 ani), se ia ca bază regimul de vârstă mijlocie și, ținând cont de regimul pentru alți copii (unele modificări, specificări pot fi efectuate în cadrul momentelor de regim, în funcție de necesitățile individuale). Este important de respectat regula de bază - să începeți momentele de regim cu copiii mai mici, încadrându-i treptat și pe cei mai mari. Toate acestea creează condiții favorabile pentru copiii de vârste diferite, care frecventează aceeași grupă, să treacă treptat, într-o succesiune firească, de la un tip de activitate la altul.

Pentru a preveni reducerea timpului pentru jocuri și activități independente, precum și durata plimbării, asigurați-vă mesele la timp.

Regimul stabilit este discutat în echipă și devine obligatoriu pentru educatori, asistenții de educator, alte cadre didactice și personal auxiliar, care lucrează la grupa respectivă. Odată cu schimbarea componenței de vârstă a copiilor, se modifică și se actualizează și regimul.

Astfel, în grupa mixtă regimul zilei devine același pentru toți copiii, dar, ținând cont de nevoile și particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor din grupă, se fac unele modificări, în special în aspect temporar, în momentele de regim (alternarea activităților de veghe și somn, volumul sarcinilor, timpul acordat etc.).

Tabel 8. Regimul zilei pentru copiii din grupa mixtă (cu vârsta 2-7 ani)

Momente de regim	subgrupa I (2-4 ani)	subgrupa II (5-7 ani)
Rutine: Primirea copiilor , termometria. *Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este	07:00/ 07:30–08:00	07:00/ 07:30–8:10

interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici		
Gimnastica matinală, jocuri	08:00-08:30	08:10-08:30
Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:30- 08:55	
Rutine și tranziții Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	08:55-09:05	08:55-09:20
Rutina: Activități integrate/Activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:05-10:05	09:20-10:45
Rutine: Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	10.05-10.15*	
Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative în aer liber	10:05-10:20	10:45-10:50
Plimbare în aer liber	10:20- 12:00	10:50-12:20
Rutine: Revenirea de la plimbare. Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Prânzul	12:00-13:00	12:20-13:00
Rutine: Somnul de zi Activități de relaxare	13:00-15:10	13:15-15:00
Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală.	15:10- 15:40	15:00-15:40
Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Gustarea	15:40- 15:55	
Jocuri , activitate individuală Activități opționale*(5-7 ani)	15:55-16:15	15:55-16:25
Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:15- 16:30	16:25-16:40
Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:30-17:20	16:40-17:20
Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Cina	17:20- 17:40	
Rutine: Plecarea copiilor acasă Discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:40-18:00	17:40-18:00
Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă. Discuții cu părinții	18:00 -19:00	18:00-19:00

NOTE:

- Dejunul II în grupa mixtă se va lua de către toți copiii, concomitent, în acest scop organizându-se o tranziție în cadrul activității integrate pentru copiii mai mari – de 5-7 ani.

2. Pentru ca toate activitățile să se desfășoare conform cerințelor pedagogice, e foarte important să fie o colaborare și un parteneriat sănătos între educator și asistentul de educator, cu distribuirea sarcinilor pentru fiecare în parte. Asistentul de educator al unei grupe de vârstă mixtă ar trebui să fie conștient, în special, de rolul său în activitatea pedagogică cu copiii, să cunoască metodele de bază de organizare a momentelor de regim, să înțeleagă cum îi poate ajuta pe copii și ce ar trebui să facă ei singuri.
3. Sprijinul unui asistent/ajutor de educator este necesar pe parcursul întregii zile, dar mai ales în momentele cele mai încordate din cadrul regimului, care țin de finalizarea unor procese și trecerea la altele, precum: pregătirea pentru plimbare, mersul la terenul de joacă și întoarcerea în grupă, culcarea copiilor, efectuarea procedurilor de călire.

Important de reținut!

Când educatorul desfășoară activitatea cu majoritatea grupului de copii, asistentul de educator este cu minoritatea

În tabelul 9 prezentăm distribuția responsabilităților educatorului și asistentului/ajutorului de educator în grupa mixtă de copii, în funcție de momentul de regim parcurs. Este adevărat, această partajare a responsabilităților este mai pregnantă în grupa mixtă de copii, însă, fără, îndoială, poate fi luată în calcul în orice grupă de copii.

Tabel 9. Repartizarea, PER MOMENTE DE REGIM în IET, a responsabilităților între educator și asistentul/ajutorul de educator în grupa mixtă

Momentele de regim	Conținutul lucrului cu copiii	Activitatea educatorului	Activitatea ajutorului de educator
Dimineață a) primirea copiilor	Se organizează: - jocuri sub îndrumarea educatorului; - activitatea de muncă (sarcini, de serviciu); - lucrul individual cu copiii; - lucru asupra formării comportamentului; - conversații de grup și individuale cu copiii	Primește și examinează copiii, discută cu părinții. Creează condiții pentru organizarea jocurilor cunoscute, nu se propun jocuri noi)	Igienizează și aerisește spațiul educațional
b) gimnastica de dimineață	Complexul de exerciții pentru gimnastica matinală este înlocuit după 10 zile. Este necesar să se monitorizeze bunăstarea copiilor, să se regleze încărcătura fizică.	Efectuează gimnastica matinală cu copiii mai mici. Efectuează gimnastica matinală cu copiii mai mari.	Pregătește copiii mai mari pentru gimnastică, Se joacă cu copiii mai mici.

Dejunul	Se atrage atenția copiilor asupra modului în care sunt aranjate mesele (oferiți o evaluare copiilor de serviciu); Dacă este necesar (în funcție de meniu), se denumesc alimentele/ bucatele; Se menționează despre grija adulților față de copii (bucătar, asistent de educator); Se crează buna dispoziție copiilor pentru servirea mesei.	Organizează servirea dejunului. Se pregătește pentru activități. Monitorizează aplicarea deprinderilor cultural-igienice de către copii.	Pregătește masa pentru micul dejun (tacâmuri, veselă, șervețele), implicând în acest proces și copiii de serviciu. Primește micul dejun la blocul alimentar, distribuie bucatele. Stimulează copiii să mănânce tot din farfurie. Împreună cu copiii de serviciu strânge vesela. Curăță vasele, apoi le spală.
Activități integrate/ Activități pe domenii de activitate	Se atrage atenția asupra ținutei copiilor. Se organizează pauzele dinamice. Se respectă cerințele pedagogice și igienice întru buna desfășurare a activității.	Organizează și desfășoară activitatea	Organizează jocuri cu copiii care nu participă la activitate, îi ajută pe copiii de serviciu să se pregătească pentru activitate. Participă la activitățile din centrele de activitate.
Plimblarea	Se organizează: - activitatea de joc cu copii (jocuri în aer liber, jocuri didactice, jocuri de rol); - activitatea de muncă (colectivă, subgrupă, individuală); - observări (colectiv, subgrup, individual);lucru individual cu copiii la diferite domenii; - supravegherea copiilor.	Ajută copiii mai mari să se îmbrace. Iese la plimbare cu copiii mai mari. Organizați activități pentru toți copiii.	Ajută copiii mai mici să se îmbrace pentru plimbare. Iese la plimbare cu copiii mai mici. Aerisește și igienizează spațiul educațional conform cerințelor. Pregătește pentru prânz. Întâlnește copiii mai mici, îi ajută să se dezbrace.
Prânzul	(la fel ca dejunul) Se monitorizează constant ținuta copiilor în timpul servirii mesei; Se asigură ca toți copiii să servească toate alimentele; Se hrănesc bebelușii.	Dirijează cu pregătirea copiilor pentru prânz, organizează prânzul.	Distribuie prânzul, participă la organizarea și desfășurarea acestuia. Împreună cu copiii de serviciu strânge vasele, șterge mesele. Curăță vasele, apoi le spală.
Somnul de zi	Se supraveghează copiii în timpul somnului	Treptat culcă copiii - creează condiții pentru un somn liniștit. Le citește copiilor povestea. Supraveghează copiii în timpul somnului.	Efectuează curățenia spațiilor.

Seara c) deșteptarea	Se asigură o tranziție treptată de la somn la stare de veghe	Realizează deșteptarea treptată a copiilor și procedurile de călire	Ajută la organizarea procedurilor de călire, îmbracă copiii mai mici, aranjează paturile
d) gustarea	(vezi dejunul, prânzul) Se întăresc deprinderile cultural-igienice la copii Se întăresc regulile de comportare la masă	Organizează gustarea	Participă la organizarea gustării, spală vasele
e) activitate comună a adultului cu copiii, jocuri libere alese, activități opționale (5-7 ani)	Se organizează: - activitate de joc, unde educatoarea încurajează organizarea unui joc comun și/sau a unui joc individual; - seara de agrement (o dată pe săptămână); - lucru individual cu copiii; - lucru în echipă (o dată pe săptămână) etc.	Organizează activități pentru copii	Se joacă cu copiii, se pregătește pentru cină
Cina	Se atrage atenția copiilor asupra modului în care sunt aranjate mesele (oferiți o evaluare copiilor de serviciu); Dacă este necesar (în funcție de meniu), se denumesc alimentele; Se menționează despre grija adulților care o au față de copii (bucătar, ajutor de educator); Se crează buna dispoziție copiilor pentru servirea mesei.	Dirijează cu pregătirea copiilor pentru cină, organizează cina	Primește și distribuie cina, adună vasele, împreună cu copiii de serviciu, și apoi le spală.
Plimbarea de seară	Se organizează: - activități de joc ale copiilor (jocuri mobile, jocuri didactice, jocuri de rol etc.); - activitatea de muncă (colectivă, pe subgrupe, individuală); - observarea (de grup, subgrup, individual); - activități recuperatorii; - observarea copiilor.	Îi îmbracă pe unii dintre copii și iese cu ei la plimbare. Organizează activități cu copiii. Discută cu părinții, organizează plecarea copiilor acasă.	Ajută copiii mai mici să se îmbrace. Efectuează curățenia și igienizarea spațiilor.

Metodistul IET sau directorul, după caz, va elabora Regimul zilei generalizat, per instituție, luând în calcul toate momentele specifice ale regimurilor grupurilor constituente. Un model al Regimului instituțional vezi în Anexă la prezentul capitol. Se va avea grijă să se elaboreze Regimul zilei în funcție de programul de activitate al IET.

Regimul zilei IET (tabel generalizat)

Nr. d/r	Regim de activitate					ELEMENTELE CONSTITUENTE	GRUPA DE VÂRSTĂ, ani				
	4 ore	6 ore	9 ore	10 ore	12 ore		2-3 ani Grupa mică I	3-4 ani Grupa mică II	4-5 ani Grupa medie	5-6 ani Grupa mare	6-7 ani Grupa pregătitoare
LA DOMICILIU											
1						Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30	06:3 – 07:30	06:30–07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ											
2						Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00/ 7:30 – 08:15	07:00 – 08:20	07:00 – 08:25	07:00 – 08:30	07:00 – 08:35
3						Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:15- 08:45	08:20 – 08:50	08:25 – 08:50	08:30 – 08:55	08:35 – 09:00
4						Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:45- 09:00	08:50 – 09:10	08:50 – 09:10	08:55 – 09:10	09:00 – 09:15
5						Activități integrate/activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:00- 09:45	09:10 – 10:10	09:10 – 10:20	09:10 – 10:35	09:15 – 10:50
6						Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	09:45- 10:00	10:10 – 10:20	10:20 - 10:30	10:35 – 11:00	10:50 – 11:00

7					Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:00- 11:05	10:20 – 12:00	10:30 – 12:10	11:00 – 12:20	11:00 – 12:45
					*Plecarea copiilor acasă	11:05- 11:30	11.05 – 11:30	11:05- 11:30	11:10-11:30	11:00 -11:30
9					Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	11:05- 11:30	12:00 - 12:10	12:10 – 12:20	12:20 – 12:35	12:45 – 12:55
10					Prânzul	11:30 -12:00	12:10 - 12:40	12:20 – 12:40	12:35 – 13:00	12:55 – 13:10
					Jocuri libere alese *Plecarea copiilor acasă	12:00--13:30	12:40 -13:30	12:40-13:30	13:00- 13:30	13:10 -13:30
12					Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul	12:00- 15:00	12:40 - 15:10	12:40 – 15:10	13:00 – 15:00	13:10 – 15.10
13					Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:00- 15:30	15:10 - 15:35	15:10 – 15:35	15:00 – 15:35	15:10 – 15:45
14					Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15:30- 15:50	15:35 - 15:55	15:35 – 15:55	15:35 – 16:05	15:45 – 16:05
15					Jocuri, activități liber alese *Activități opționale	15:50-16:25	15:55 - 16:30	15:55- 16:30	16:05 –16:35*	16:05– 16:35*
					*Plecarea copiilor acasă	16:25- 16:35	15:55 -16:30	15:55 -16:30	16:05 -16:30	16:20 -16:35
16					Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:25- 16:35	16:30 - 16:40	16:30 – 16:40	16:35- 16:45	16:35 -16:45
18					Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități	16:35- 17:20	16:40 - 17:30	16:40 – 17:40	16:45 – 17:45	16:45 – 17:45

					extracurriculare					
					*Plecarea copiilor acasă	17:20-18:00	17:30- 18:00	17:40 -18:00	17:30 -18:00	17:30 -18:00
20					Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	17:20- 17:30	17:30 - 17:40	17:40 – 17:50	17:45 - 17:55	17:45 - 17:55
21					Cina	17:30- 18:00	17:40 - 18:10	17:50 – 18:10	17:55 – 18:15	17:55 – 18:15
22					Jocuri liber alese Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul	18:00- 18:30	18:10 - 18:50	18:10 – 18:50	18:15 – 18:40	18:15 – 18:40
23					Plecarea copiilor acasă	18:30- 19:00	18:50-19:00	18:50 -19:00	18:40 – 19:00	18:40 – 19:00
	LA DOMICILIU									
24					Plimbarea	19:00 19:50	19.00 – 20.00	19:00 – 20:00	19:00 – 20:15	19.00 – 20.15
25					Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	20:00 –20:20	20.00 – 20.30	20:00 – 20:35	20:15 – 20:40	20:15 – 20:45
26					Povestea de seară Somnul	20:20 20:35 20:35 – 06:30 (07:30)	20.30 – 20:45 20:45 - 06.30 (07:30)	20:35 – 20:50 20:50 – 06:30 (07:30)	20:40 – 20:55 20:55 – 06:30 (07:30)	20:46 – 21:00 21:00 – 06:30 (07:30)

Capitolul IV. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE REALIZATE ÎN IET

1. TIPOLOGIE ȘI CARACTERIZARE GENERALĂ

Procesul educațional în învățământul preșcolar se realizează pe 3 dimensiuni:

- a) activitatea de învățare special organizată sub formă de activități didactice de predare-învățare-evaluare;
- b) activitatea comună a educatorului cu copilul/copiii;
- c) activitatea liberă, independentă a copilului.

Din această perspectivă, Planul-cadru include următoarele tipuri de activități educaționale cu caracter obligatoriu pentru IET, în cadrul cărora are loc învățarea/dezvoltarea copilului:

- a) activitățile de învățare/dezvoltare în baza domeniilor de activitate - **activități integrate;**
- b) activități de învățare/dezvoltare pe domenii specifice de activitate - **activități de educație fizică, muzicală și de studiere a limbii de stat** (pentru copiii alolingvi);
- c) activitate fundamentală în grădiniță pentru copiii preșcolari- **activitatea de joc;**
- d) activitățile **liber alese** de către copil/copii;
- e) activități de **dezvoltare personală;**
- f) activități **extracurriculare.**

2. ACTIVITĂȚI INTEGRATE ȘI PE DOMENII SPECIFICE DE ACTIVITATE

Grădinița este locul unde copiii se dezvoltă conform SÎDC permanent socializând și învățând lucruri noi, centrate pe propriile interese. În cadrul activităților organizate în grădiniță există multe opțiuni pentru a-i ajuta pe copii să-și dezvolte abilitățile și să se distreze, în același timp. Există o varietate de activități organizate cu copiii în grădiniță care au ca scop dezvoltarea abilităților cognitive, sociale, fizice și creative ale copiilor. Pentru realizarea reușită a competențelor specifice conform CET, copiii vor participa la diferite activități.

În general, activitățile organizate cu copiii în grădiniță trebuie să poarte un caracter interactiv, educativ și să ofere o experiență plăcută pentru copii, astfel încât să îi ajute să se dezvolte în mod sănătos și să-și îmbunătățească abilitățile. Indiferent de tipul de activitate organizată în grădiniță, acestea sunt importante în dezvoltarea copiilor, în procesul de învățare a lor și în pregătirea pentru următoarea etapă a vieții. Pentru ca toate aceste tipuri de activități să se realizeze cu succes în IET și pentru respectarea principiilor fundamentale ale Educației Timpurii, a apărut necesitatea elaborării Planului-cadru de administrare a tipurilor de activități pentru toate grupele de vârstă în IET.

Activitățile de învățare/dezvoltare în baza/pe domenii de activitate reprezintă un sistem de acțiuni conștiente ale subiectului, orientate spre un anumit rezultat, dar și stabilirea relațiilor subiect-obiect. Copilul este subiect al activității de învățare, iar obiectul – sunt elementele lumii reale aflate în interconexiune. Activitatea de învățare/ dezvoltare este un proces bilateral ce presupune: predarea-evaluarea (activitatea cadrului didactic) și învățarea (activitatea copilului). Totodată, activitățile de învățare/dezvoltare în baza/pe domenii de activitate au un caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv și sunt proiectate, organizate și realizate de către cadrul didactic în scopul atingerii finalităților prevăzute în CET. În desfășurarea acestora accentul se va pune pe încurajarea inițiativei copilului și a luării deciziei, pe învățarea prin experimente și exersări individuale.

1. Administrarea activităților de învățare/dezvoltare în baza domeniilor de activitate.

Forma de bază în organizarea activităților de învățare/dezvoltare în învățământul preșcolar este **activitatea integrată (AI)**, care, prin metoda proiectului, combină domeniile de activitate (după CET) cu domeniile de dezvoltare a copilului (după SÎDC). În cadrul acestora accentul se pune pe abordarea integrată a copilului prin cele 4 domenii de dezvoltare (după SÎDC), asigurându-se stimularea concomitentă a copiilor pe mai multe domenii și acordându-le egală atenție tuturor. Ca rezultat, în cadrul activității integrate se transmit și se formează cunoștințe cu caracter inter- și transdisciplinar, care asigură dezvoltarea globală a copilului.

Activitatea didactică de predare-învățare-evaluare este considerată drept formă importantă, dar nu și predominantă, de educație și învățare organizată pentru copii. **Este exclusă lecția școlară ca formă de desfășurare a activității didactice de predare-învățare-evaluare**, care presupune:

- răspunsuri obligatorii la tablă;
- îndeplinirea stereotipă a sarcinilor după instrucțiunile adultului;
- realizarea majorității activităților în caiete, stând la mese etc.

În lucrul cu copiii se utilizează diverse forme de organizare, cum ar fi: *frontal, în grupuri mici, în perechi, individual*, în funcție de vârsta și nivelul de dezvoltare a copiilor, precum și de *complexitatea și disponibilitatea conținutului de învățare și a materialelor didactice*, având ca reper principiile învățării bazate pe joc, a învățării active și metodologia integrată/strategii interactive. Cadrului didactic i se acordă dreptul **de a varia locul activităților în procesul educațional**, integrând (combinând) conținutul diferitelor domenii de activitate în funcție de unitățile de competență și obiectivele educaționale propuse. Cadrele didactice, care lucrează la grupa respectivă de copii, coordonează conținutul activității de învățare/dezvoltare, metodele de asimilare a acestuia, realizând planificarea comună, discutând realizările și problemele individuale ale copiilor și ale grupului de copii în ansamblu.

La începutul anului de studii cadrele didactice/manageriale vor elabora, în baza tabelului 3.2.1 *Planul-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate*, din *Planul-cadru Planul de învățământ pentru grupele din IET/ grupa de copii unde activează*. Acest tabel presupune repartizarea numărului de activități, pe săptămână, în baza domeniilor de activitate recomandate; astfel se elaborează propriul model pentru IET/grupa respectivă.

Vă propunem, spre exemplu, tabelul din *Planul-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate pentru grupa medie 4-5 ani* (vezi tabelul 10).

Tabel 10. **Planul-cadru de administrare al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate pentru grupa medie 4-5 ani**

Domenii de activitate		Numărul activităților integrate
Sănătate și motricitate		
Educație pentru sănătate		1
Educație fizică	în sală/grupă	2
	în aer liber	1
Eu, familia și societatea		
Dezvoltarea personală		1
Educație pentru societate		1
Limba și comunicare		
Educație pentru limbaj și comunicare		2
Științe și tehnologii		

Formarea reprezentărilor elementare matematice	1
Educație pentru mediu	1
Arte	
Educație plastică	1
Educație muzicală	2
Număr total de activități pe săptămână	13

Notă: Pentru grupele/instituțiile alolingve se va adăuga și Limba română, din grupa medie, câte 3 activități pe săptămână.

În baza **tabelului 10** și în conformitate cu recomandările tabelului 3.2.1 *Planul-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate* din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, se recomandă întocmirea unui **Orar săptămânal** pentru fiecare grupă din IET, care va facilita o planificare eficientă, graduală și globală a unităților de competență (CET). Vă propunem, drept exemplu, un orar orientativ săptămânal al activităților integrate în grupa medie - 4-5 ani (vezi tabelul 11).

Tabel 11. Orarul orientativ săptămânal al activităților integrate în grupa medie 4-5 ani

Ziua săptămânii	Activități integrate și pe domenii specifice de activitate	Domenii de activitate posibile, pentru integrare*
Luni	Dezvoltarea personală Educație pentru sănătate	Educație pentru limbaj și comunicare Educație plastică Dezvoltare personală Educație pentru mediu Educație pentru societate Formarea reprezentărilor elementare matematice Educație muzicală Educație fizică Educație pentru sănătate
Marti*	Educație pentru limbaj și comunicare	
Miercuri	Formarea reprezentărilor elementare matematice	
Joi	Educație pentru mediu Educație plastică	
Vineri**	Educație pentru limbaj și comunicare Educație pentru societate	

NOTE:

*În fiecare zi a săptămânii, pentru o activitate integrată vor fi planificate **1-2 domenii** de activitate în grupa I-a și a II-a mică și **maxim 3-4 domenii** în grupa pregătitoare. De exemplu: în ziua de marți, în cadrul activității integrate, de bază va fi domeniul de activitate „Limbaj și comunicare”, dimensiunea „Educație pentru limbaj și comunicare”, complementat cu domeniul de activitate „Științe și tehnologii”, dimensiunea „Formarea reprezentărilor elementare matematice”.

La repartizarea domeniilor de activitate pe zilele săptămânii, cadrele didactice vor ține cont și de faptul că în zilele de **luni și **vineri** productivitatea activității intelectuale este mai redusă și, respectiv, nu se recomandă activități cu încărcătură intelectuală sporită, cum ar fi, spre exemplu, cele din domeniul de activitate „Științe și tehnologii”.

Cadrul didactic va alterna, în mod obligatoriu, activitățile de dezvoltare personală cu activitățile integrate și activitățile pe centre de interes. Excepție vor constitui zilele de vacanță,

cele în care vor fi planificate activități extracurriculare, organizate în afara IET sau activitățile organizate în comun cu alte grupe de copii.

Cadrele didactice vor ține cont, la întocmirea orarului orientativ, de respectarea timpului preconizat pentru fiecare tip de activitate.

Conform Planului-cadru pentru învățământul preșcolar durata activităților integrate poate varia în funcție de particularitățile copiilor și, implicit, în funcție de interesul manifestat de către copil/grupul de copii, de conținutul activităților, precum și în funcție de maniera de desfășurare. În medie, o activitate durează:

- în grupa I mică (2-3 ani) – 10-15 minute;
- în grupa II mică (3-4 ani) – 15-20 minute;
- în grupa medie (4 – 5 ani) – 20-25 de minute;
- în grupa mare (5-6 ani) – 25-30 de minute;
- în grupa pregătitoare (6-7 ani) – 35/40 de min. și nu mai mult de 50 min.

!!! Important

Atunci când copiii, din diferite motive apărute spontan, nu manifestă interes pentru conținutul activității planificate, cadrul didactic poate întrerupe activitatea dată, propunând copiilor o alternativă, care la moment îi va interesa mai mult și va contribui la realizarea unităților de competență CET, astfel respectând interesele și starea de bine a copiilor.

2. Recomandări pentru administrarea activităților de învățare-dezvoltare în baza domeniilor de activitate în grupele mixte

Prezența într-o grupă a copiilor de diferite vârste are multe avantaje: este mai ușor pentru un copil să învețe abilități de la un alt copil, decât de la un adult, prin urmare, copiii mai mici din astfel de grupuri se dezvoltă mai repede și învață conținutul curricular mai ușor. Copiii mai mari se simt responsabili pentru cei mai mici, înțeleg că sunt modele, acest lucru contribuie la îmbunătățirea calităților personale.

Dificultatea organizării unor astfel de grupuri constă în faptul că este necesar să se țină cont de diferențierea activității de învățare pentru copiii de diferite vârste. Dacă jocurile, activitățile liber alese, plimbările și excursiile se desfășoară împreună, atunci când organizăm activitatea integrată ele se împart adesea în subgrupuri, astfel încât durata activității și cantitatea de încărcare mentală să corespundă vârstei preșcolarului. De aceea, la proiectarea și organizarea activităților integrate cu copiii din grupa mixtă, cadrul didactic va respecta numărul de activități pe domenii de activitate pe săptămână (vezi Tabelul 3.2.2. din Planul-cadru), stabilit pentru copiii din fiecare an de viață (2-3 ani, 3-4 ani, 4-5 ani, 5-6 ani, 6-7 ani), cât și durata activității pentru fiecare vârstă și încărcătura mentală solicitată.

Cadrul didactic poate utiliza toate formele de organizare a activității: frontal, în perechi, pe subgrupe, individual. Exemple de forme de organizare:

1. Întregul grup este angajat într-o singură activitate (frontală) – introducerea în subiectul activității, anunțarea noțiunilor generale, explicarea pas cu pas a etapelor de realizare a sarcinii, activități de limbaj și comunicare (observarea, experimentul, studiul de caz, joc-dramatizare etc.).
2. Activitatea se organizează simultan cu toți copiii, dar fiecare grup își îndeplinește propriile sarcini - activități de învățare pe un domeniu de activitate, dar cu materiale pentru studiu diferite. O astfel de activitate este împărțită în mai multe etape, la fiecare dintre care un subgrup lucrează cu educatorul, iar al doilea efectuează lucrul independent.

3. Un tip de activitate, dar sarcinile individuale sunt date în funcție de vârstă - utilizat pentru proiecte de grup creative și practice. De exemplu, în crearea unei aplicații „Buchetul toamnei” cei mai mici lipesc părți simple, care au fost decupate anterior de către educator, cei de vârstă mijlocie decupează și lipesc părțile singuri, cei mai mari confecționează părți voluminoase și le adaugă la lucrarea generală, ajută pe cei mici.
4. Lucrul cu un subgrup. Restul copiilor sunt angajați în alte activități sub supravegherea unui îngrijitor - atunci când studiați subiecte deosebit de dificile în matematică sau știință.
5. Activitate comună cu două subgrupuri - este folosit pentru a desfășura activități de învățare comune. Pentru ca durata activității să corespundă vârstei copilului, aceasta se desfășoară fie cu un început, fie cu un sfârșit comun.

3. Administrarea activităților de învățare/dezvoltare pe domenii specifice de activitate

Activitățile pe domenii specifice de activitate (ADSA) – sunt activitățile, care realizează, în mod special, competențele specifice și unitățile de competență din domeniul de activitate Sănătate și motricitate, dimensiunea „Educația fizică”, și domeniul Arte, dimensiunea „Educația muzicală”, precum și activitățile de învățare a limbii de stat de către copiii alolingvi. Activitățile de Limba română vor fi planificate și organizate conform *Curriculumului național la limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale*, și doar în grupele sau IET cu program în limbile minorităților naționale.

(https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_limba_romana_institutiile_de_educatie_timpurie_cu_predare_in_limba_minoritatilor.pdf)

3.1 Administrarea Domeniului de activitate „Sănătate și motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”

Educația fizică (EF) este o parte componentă a procesului instructiv-educativ, realizat în instituțiile de educație timpurie. Ca dimensiune curriculară a domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, EF orientează cadrele didactice spre dezvoltarea capacității copilului de a duce un mod sănătos de viață și spre stimularea interesului pentru practicarea exercițiilor fizice.

La realizarea competențelor specifice a acestui domeniu de activitate pentru întărirea sănătății copiilor, perfecționarea funcțiilor organismului, formarea deprinderilor și priceperilor motrice, educarea calităților fizice și moral-volitve și trezirea interesului față de activitățile motorii, cadrul didactic se va axa pe promovarea și practicarea unei *educații centrate pe copil*, pe asigurarea comunicării optime între copil și educator.

Pentru a înțelege mai bine procesul de administrare a doemniului de activitate „Sănătate și motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”, încercați, mai întâi, să răspundeți de sinestătătr la următoarele întrebări:

1) Care sunt formele de bază pentru realizarea procesului de organizare a educației fizice în IET?

Conform tabelului 3.2.3. *Planul-cadru pentru domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”* din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, formele de bază pe care cadrul didactic le va realiza în procesul de organizare a educației fizice în IET și care vor contribui activ la realizarea competențelor specifice și a

unităților de competență al domeniului de activitate „Sănătate și motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”, sunt:

- a) **activitățile de educație fizică** - cu funcție instructiv-educativă;
- b) **gimnastica de dimineață, pauzele dinamice și jocurile dinamice** - cu funcție de fortificare a sănătății în timpul momentelor de regim;
- c) **procedurile de călire, gimnastica curativă, gimnastica/exerciții de respirație, exerciții de relaxare etc.** - cu funcție de ameliorare a sănătății copilului;
- d) **distracțiile, zilele sănătății, sărbătorile sportive, vacanțele etc.** - cu funcție de odihnă activă;
- e) **cercuri/secții** - cu funcție de dezvoltare a capacității motorii a copiilor în cadrul activităților pe interese;
- f) **activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor** - cu funcție de dezvoltare a capacității motorii în timpul activităților independente a copiilor.

2) Care este scopul de bază al tabelului 3.2.3. Planul-cadru pentru domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică” din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar?

Planul-cadru de administrare a formelor de realizare a Educației fizice în IET prezintă o abordare sistemică a demersurilor educaționale, asigurând continuitatea acestora pe parcursul întregului an de studii și între toate grupele de vârstă. Acest tabel are scopul de a orienta toți actanții procesului educațional din IET (metodistul, directorul, lucrătorul muzical, educatorul) în planificarea formelor de bază a educației fizice în IET. În acest tabel cadrele didactice din IET vor găsi indicații referitoare la periodicitatea, locul, dozarea timpului în organizarea tuturor formelor de realizare a Educației fizice în IET, pentru copii de diferite vârste (1,5-6(7) ani).

3) Cum cadrele didactice vor realiza proiectarea formelor de bază a educației fizice conform anexei 3.2.3 Planul-cadru pentru domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică” din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar?

Reieșind din indicațiile și recomandările Planului-cadru și, ținând cont de particularitățile de vârstă ale copiilor, de nivelul lor de dezvoltare individuală la începutul anului de studii, cadrele didactice:

- a) vor stabili formele optime de interacțiune cu copiii pentru menținerea sănătății și satisfacerea necesităților lor fiziologice în mișcare;
- b) vor crea condiții maxime pentru dezvoltarea fizică a copiilor.

Copiii li se va oferi o gamă largă de oportunități de dezvoltare a motricității fine și grosiere pentru toată perioada aflării lor în IET.

Punerea în aplicare a Planului-cadru pentru vârsta preșcolară va fi asociată cu soluționarea următoarelor competențe specifice (CET):

- a) exersarea deprinderilor motorii în activități individuale și colective, demonstrând interes pentru cunoașterea și dezvoltarea propriului organism;
- b) manifestarea calităților motorii în diverse activități, dând dovadă de independență și perseverență;
- c) aplicarea achizițiilor dobândite în diverse activități individuale și colective, manifestând interes pentru sporirea potențialului motric.

4) Care sunt etapele de aplicare a tabelului 3.2.3. Planul-cadru pentru domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică” din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar?

- a) **etapa I - selectarea formelor de realizare** al educației fizice pentru o grupă respectivă, conform tabelului 3.2.3. din Planul-cadru;
- b) **etapa II** - elaborarea unui **Plan orientativ - cantitativ** pentru anul de studii al activităților de dezvoltare motorie în grupa respectivă;
- c) **etapa III**- elaborarea unui **Plan orientativ - tematic** pentru un trimestru al activităților de dezvoltare motorie în grupa respective;
- d) **etapa IV**- întocmirea unui **Orar săptămânal** al activităților de educație fizică pentru anul de studii, în grupa respectivă.

5) Cum va arăta modelul de proiectare a formelor de bază a educației fizice pentru diferite grupe de vârstă în baza tabelului 3.2.3 Plan-cadru de administrare a formelor de realizare a domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică” din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar?

Drept exemplu, vă propunem, spre orientare, parcurgerea **etapelor de aplicare a tabelului 3.2.3 Plan-cadru de administrare a formelor de realizare a domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”** și unele recomandări specifice privind organizarea formelor de realizare a Educației fizice în diferite grupe de vârstă în IET.

Etapa I

Pentru realizarea cu succes a unităților de competență a Domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”, conform Planului-cadru pentru învățământul preșcolar, *tabelul 3.2.3 Plan-cadru de administrare a formelor de realizare a domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică”*, la începutul anului de studii cadrele didactice vor selecta din acest tabel toate formele de realizare a educației fizice pentru grupa la care lucrează creându-și propriul model pentru grupa respectivă, după modelul grupei pregătitoare (6-7 ani) de mai jos (Tabelul 12).

Tabelul 12. Formele de realizare a Educației fizice în grupa pregătitoare (6-7 ani),
(conform tabelului 3.2.3. din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar)

Formele de organizare		Numărul de activități	Timpu
Formele de organizare a educației fizice cu funcție instructiv- educativă			
Activități de educație fizică	în sală/grupă	2/săptămână	25-30 min.
	în aer liber	1/săptămână	25-30 min
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de fortificare a sănătății în timpul momentelor de regim			
Gimnastica de dimineață		zilnic	10-12 min.
Pauze dinamice (în funcție de necesitate)		zilnic	până la 3 min.
Jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării		zilnic de 2 ori/zi	20-30 min./*
Formele de organizare educației fizice cu funcție de ameliorare a sănătății copilului			
		zilnic	

Plimbări în aer liber**	2-3 ori/zi de la 3h până la 4h până la -20°C și viteza vântului de 15 m/s.	
Gimnastica după somnul de zi ***	zilnic	8-10 min.
7 Mersul desculț****	în timpul zilei, înainte și după somnul de zi 15 - 20 min.	
Proceduri de călire*****	zilnic, în timpul diferitor momente de regim	
Exerciții de relaxare	zilnic	3-7 min.
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de odihnă activă		
1 Distracții sportive	1-2 / lună	35-40 min.
1 Ziua sănătății	1 / lună	
Săptămâna sănătății	2-3 ori/an	
Sărbători sportive	2 / an	până la 60 min
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de dezvoltare a capacității motrice în timpul activităților independente a copiilor		
Activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor pe parcursul zilei	zilnic, sub supravegherea educatorului	durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil - până la 2 ore, 20 min.
Lucrul individual al CD cu copiii pentru dezvoltarea motricității copiilor la plimbare	zilnic la necesitate	durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil.

NOTE:

*În zilele în care nu vor fi planificate activități de educație fizică, timpul desfășurării jocurilor dinamice în timpul plimbării se va mări.

** Durata plimbărilor va constitui nu mai puțin de 1/3 din programul de activitate al grupei de copii și va fi reglementată în funcție de condițiile meteorologice.

***Complexe de exerciții, care vor asigura o tranziție lină de la starea de liniște, relaxare la starea de veghe.

**** Mersul desculț se va practica cu copiii de toate vârstele măbind durata acestuia treptat, de la 3 min până la 10 min (individual pentru fiecare copil).

*****Se vor realiza diferite proceduri de călire a organismului prin folosirea sistematică a unor factori naturali: aer, soare și apă.

Un atare table se va elabora pentru toate grupele de vârstă.

Pentru celelalte grupe de vârstă (I-a mică II-mică, medie și mare) acest plan va fi elaborat în funcție de vârstă și nivelul de dezvoltare al copiilor din grupa respectivă.

Etapa II

Pentru ca toate aceste forme să contribuie în măsura cuvenită la dezvoltarea motorie a copiilor din grupa de vârstă respectivă pentru tot parcursul aflării lor la grădiniță, cadrele didactice vor face o repartizare a numărului de activități pentru întregul an de studii și vor elabora un **Plan orientativ-cantitativ** al activităților de dezvoltare motorie pentru grupa în care activează, care va include toate activitățile cu caracter dinamic ale copiilor, atât organizate, cât și la libera alegere, independente (vezi Tabelul 13, exemplul pentru grupa II-mică 3-4 ani).

Tabelul 13. **Plan orientativ-cantitativ** anual al formelor de realizare a Educației fizice pentru copiii din grupa a II-a mică în anul de studii 2022-2023 (conform tabelului 3.2.3. din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar)

Formele de organizare a Educației fizice		Lunile anului de studii									
		09	10	11	12	01	02	03	04	05	
Activități de educație fizică *	în sală	8	7	9	6	7	8	9	8	9	
	în aer liber	5	3	4	3	3	3	5	4	4	
Distracții sportive		1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ziua sănătății		1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Săptămâna sănătății				1					1		
Gimnastica de dimineață		zilnic									
Pauzele dinamice		zilnic									
Jocuri dinamice		zilnic									
Activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor		zilnic									
Lucrul individual al CD cu copiii		zilnic									
Proceduri de călire	Menținerea condițiilor optime a temperaturii în sala de grupă	zilnic									
		zilnic de la + 18 °C până la +22°C									
	Aerisirea încăperilor prin flux** Primirea zilnică a copiilor în aer liber	zilnic - până la +16°C; se va efectua în absența copiilor la fiecare 1,5 ore (nu mai mult de 10 minute)									
		se desfășoară exclusiv în perioada caldă a anului (din luna mai până în septembrie)									
	Somnul de zi	Toamna	Zilnic, 2-2,5 ore								
		Iarna									
		Primăvara									
	Vara	zilnic, 2-2,5 ore cu ferestrele deschise (evitând curenții de aer)									
Clătirea gurii cu apă	zilnic, cu apă caldă după fiecare masă										
Proceduri de igienă individuală	zilnic la necesitate										

Gimnastica după somnul de zi	zilnic
Exerciții de relaxare	zilnic

NOTE:

* Numărul total al activităților se va modifica în funcție de numărul de săptămâni, vacanțe, zile de odihnă etc. pentru anul de studii respectiv.

** Într-o situație epidemiologică nefavorabilă, aerisirea se va efectua în strictă conformitate cu instrucțiunile Centrelor teritoriale de Sănătate Publică și altor organe abilitate.

Cadrele didactice vor elabora *Planul orientativ-cantitativ* al activităților de dezvoltare fizică în strictă conformitate cu recomandările Planului-cadru pentru învățământul preșcolar.

- Acest tabel va ajuta cadrele didactice la elaborarea orarului de organizare și desfășurare a fiecărei activități motorii pentru a nu fi scăpată din vizor pe parcursul întregului an de studii.
- În programul zilnic obligatoriu se va planifica cel puțin o activitate de mișcare.
- În baza acestui plan, cadrul didactic va repartiza pentru tot anul de studii și formele odihnei active pentru grupa respectivă (vezi tabelul 14), care urmează.

Tabelul 14. Repartizarea orientativă a formelor odihnei active a copiilor Educației fizice pentru copiii din grupa a II-a mica, în anul de studii 20__-20__
(conform tabelului 3.2.3 din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar)

Luna	09					10					11				
	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Săptămâna					*				*		*				
Distracții sportive					*				*		*				
Ziua sănătății					*						*				
Săptămâna sănătății															
Sărbători sportive															
Luna	12					01					02				
Săptămâna	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Distracții sportive	*					*									*
Ziua sănătății	*					*									*
Săptămâna sănătății						*									
Sărbători sportive						*									
Luna	03					04					05				
Săptămâna	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Distracții sportive		*							*						*
Ziua sănătății		*							*						*
Săptămâna sănătății															*
Sărbători sportive															

NOTE:

*Cu galben sunt evidențiate perioadele vacanțelor școlare. În perioada vacanțelor activitățile extracurriculare pot fi organizate în I-a jumătate a zilei.

Etapa III

Pe parcursul anului de studii, în baza *Planului orientativ-cantitativ al formelor de organizare a Educației fizice* pentru copiii din grupa II-mică și repartizării orientative a formelor odihnei active, cadrele didactice, în funcție de proiectele desfășurate în această perioadă, sărbătorile calendaristice, sărbătorile naționale etc., vor elabora un Plan *orientativ-tematic, pentru un trimestru*, al formelor de dezvoltare fizică pentru grupa a II-a mică (vezi tabelul 15, drept exemplu pentru grupa mică 3-4 ani).

Tabelul 15. **Plan orientativ-tematic, pentru un trimestru, al activităților de dezvoltare motorie pentru grupa a II-a mică.**

Luna	Tema proiectului	Distrații sportive	Ziua sănătății	Săptămâna sănătății	Jocuri dinamice
09	„Grădinița de copii plină e de jucării:”	„Dacă vesel se trăiește...”	„Regulile sănătății în grădiniță”		„ Caută stegulețul” „Rostogolește mingea”
10	„Sănătate de la toate”	„Mănuțele curate”.	„Sănătoși de mici”		„ Mingea jucăușă” „ Ce s-a schimbat?”
11	„ Cum vorbesc animalele”	„Căsuțele animalelor”	„Mama mea m-a învățat Ca să fiu mereu curat”	„ABC-ul sănătății”	„ Iepurașii veseli” „ Ursuleții la plimbare”

NOTE:

*Acest plan se va elabora pentru un trimestru și va fi orientativ, deoarece tematica și conținuturile pot fi modificate pe parcurs, de către cadrele didactice, în dependență de schimbările parvenite pe parcursul desfășurării activităților. De ex: lipsa zăpezii pentru desfășurarea distracției sportive „*Jocurile iernii*” sau derularea unui alt proiect (la dorința sau necesitatea copiilor), decât cel planificat anterior.

** Acest plan va face parte din Planul orientativ-tematic pentru un trimestru, al activităților extracurriculare a grupei respective.

Etapa IV

În baza **tabelului 2** și în conformitate cu recomandările *Anexei 3.2.3. Plan-cadru de administrare a formelor de realizare a domeniului de activitate „Sănătate și Motricitate”, dimensiunea curriculară „Educație fizică” din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar*, cu copiii din grupa a II-a mică, se vor organiza 3 activități pe săptămână (2 activități în sală/grupă și 1 activitate în aer liber, la plimbare).

Pentru activitățile de educație fizică se recomandă întocmirea unui **Orar săptămânal**, care va facilita o planificare eficientă, graduală și globală a unităților de competență CET.

Tabelul 16. **Orarul săptămânal al activităților de Educație fizică în grupa a II-a mică pentru anul de studii 2023-2024**

Ziua săptămânii		Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri
Activitatea de educație fizică	în sală/ grupă	I-a jumătate a zilei		I-a jumătate a zilei		
	în aer liber					I-a jumătate a zilei, la plimbare

NOTE:

Acest orar este parte componentă a orarului orientativ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate CET a fiecărei grupe de vârstă.

În capitolul VII. **Modele de elaborare a planului de învățământ al IET/ grupei în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar**, cadrele didactice vor găsi exemple de încadrare a tuturor formelor de realizare a Domeniului de activitate *Sănătate și motricitate*, dimensiunea curriculară „Educație fizică”, cu respectarea periodicității, duratei și regimului zilei în dependență de vârsta copiilor.

3.2. Administrarea Domeniului de activitate Arte, dimensiunea „Educația muzicală”

3.2.1. Care sunt formele de bază pentru realizarea procesului de organizare a educației muzicale în IET?

Conform *Planului-cadru pentru Domeniul de activitate Arte, dimensiunea „Educația muzicală”*, formele de bază, pe care conducătorul muzical/educatorul le va realiza în procesul de organizare a educației muzicale în IET și care vor contribui activ la realizarea competențelor specifice și a unităților de competență al dimensiunii, sunt:

- a) **activitățile de educație muzicală** – *forma de bază cu funcție instructiv-educativă*;
- b) **utilizarea muzicii în viața de zi cu zi a copiilor** (*gimnastica de dimineață, activitățile integrate și de educație fizică, pauze dinamice etc.*);
- c) **activitățile extracurriculare de educație artistică** (*matinee, distracții, sărbători, concursuri etc.*).

3.2.2. Care este scopul de bază al Planului-cadru pentru învățământul preșcolar pentru domeniul de activitate Arte, dimensiunea „Educația muzicală”?

Planul-cadru pentru învățământul preșcolar prezintă o abordare sistemică a demersurilor educaționale în administrarea formelor de realizare a Educației muzicale, asigurând continuitatea acestora pe parcursul întregului an de studii. **Tabelele 3.2.1 Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6(7) ani și 3.2.4 Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6-7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET** din Planul-cadru au scopul de a orienta toți actanții procesului educațional din IET (metodistul, directorul, conducătorul muzical, educatorul) în proiectarea formelor de organizare a educației muzicale în IET, care va asigura desfășurarea tuturor mijloacelor specifice ale educației muzicale, pentru realizarea calitativă a indicatorilor SÎDC și a unităților de competență din CET. În aceste tabele, cadrele didactice din IET vor găsi indicații ce țin de tipul, periodicitatea, locul și dozarea timpului în organizarea tuturor formelor de realizare a *Educației muzicale* în IET pentru copii de diferite vârste (2-6(7) ani).

3.2.3. Care sunt mijloacele de realizare a educației muzicale în IET?

Mijloacele de bază ale educației muzicale în IET sunt considerate:

- a) cântul;
- b) audiția muzicală;
- c) mișcările muzical-ritmice;
- d) jocul;
- e) executarea la instrumentele muzicale pentru copii.

3.2.4. Cum conducătorul muzical va realiza proiectarea formelor de bază a educației muzicale conform tabelului 3.2.1 *Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar?*

Conform Planului-cadru (*tabelul 3.2.1 Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani*), activitățile de educație muzicală se vor organiza de 2 ori pe săptămână în grupele de copii cu vârsta de 2-6(7) ani.

În baza acestui tabel, la începutul anului de studii toți actanții procesului educațional din IET (metodistul, directorul, conducătorul muzical, educatorul) vor stabili un orar bine gândit pe instituție, pentru toate grupele de vârstă cu respectarea strictă a periodicității și timpului preconizat acestora.

3.2.5. Care sunt etapele de aplicare a tabelului 3.2.1 *Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, pentru domeniului de activitate Arte, dimensiunea „Educația muzicală”?*

La începutul anului de studii conducătorul muzical din IET își va elabora propriul plan de învățământ pentru toate grupele de vârstă din grădiniță.

Acest plan va fi elaborat în corelare cu planul de învățământ al IET/educatorilor de la toate grupele de vârstă. Acest proces presupune o cooperare strânsă dintre educatori, metodist/director și conducătorul muzical.

- a) **etapa I** - selectarea *formelor de realizare* al educației muzicale, separat pentru toate grupele de vârstă, conform tabelului 3.2.1. din Planul-cadru;
- b) **etapa II** - elaborarea unui plan *orientativ - cantitativ* pentru anul de studii, al formelor de realizare al educației muzicale, pentru toate grupele de vârstă din IET;
- c) **etapa III**- întocmirea unui orar *săptămânal* al activităților de educație muzicală, pentru toate grupele de vârstă din IET pentru anul de studii;
- d) **etapa IV**- elaborarea unui orar *orientativ* de desfășurare al activităților extracurriculare de educație artistică (*matinee, distracții, sărbători, concursuri*) pentru toate grupele de vârstă din IET pentru întreg anul de studii.

3.2.6. Cum va arăta modelul de proiectare al formelor de bază a educației muzicale pentru diferite grupe de vârstă în baza tabelelor 3.2.1 *Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani* și 3.2.4 *Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6/7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, pentru domeniul de activitate Arte, dimensiunea „Educația muzicală”?*

În calitate de exemplu, vă propunem, spre orientare, parcurgerea etapelor de aplicare a tabelului 3.2.1 *Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani* și 3.2.4 *Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6/7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani* și unele recomandări specifice privind organizarea formelor de realizare a educației muzicale în diferite grupe de vârstă în IET.

Etapa I

Pentru realizarea cu succes a unităților de competență a *Domeniului de activitate „Arte”- dimensiunea curriculară „Educație muzicală”*, conform Planului-cadru pentru învățământul preșcolar (tabelul 3.2.1 și 3.2.4), la începutul anului de studii conducătorul muzical va selecta din aceste tabele toate formele de realizare a educației muzicale pentru grupele de vârstă unde activează, creându-și propriul model (vezi tabelul 17).

Tabelul 17. **Formele de realizare a Educației muzicale** (conform tabelelor 3.2.1. și 3.2.4 al Planului-cadru pentru învățământul preșcolar)

Nr. ct.	Formele de organizare		Grupa I-a mică	Grupa a II-a mică	Grupa medie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
Formele de organizare a educației muzicale cu funcție instructiv- educativă							
1	Activități de educație muzicală	în sală/ grupă	2/ săptămână 10-15 min.	2/ săptămână 15-20 min.	2/ săptămâna 20-25 min.	2/ săptămână 25-30 min.	2/ săptămână 30-35min.
2	Acompaniament pentru activitatea de educație fizică	în sală/ grupă /în aer liber	-	1/ săptămână	1/ săptămână	1/ săptămână	1/ săptămână
3	Acompaniament pentru gimnastica de dimineață	în sală/ în aer liber	-	1/ săptămână 6-7 min.	1/ săptămână 7-8 min.	1/ săptămână 8-10 min.	1/ săptămână 10-12min.
4	Utilizarea muzicii în timpul activităților integrate sau în diferite momente de regim pe parcursul zilei		zilnic, în funcție de necesitate*				
Formele de organizare a activităților extracurriculare							
5	Distracții muzicale***		1 în lună, 15-25 min.	1/ lună, 20-30 min	1/lună, 25-35 min	1-2/ lună, 30-40 min	1-2 / lună, 35-45 min
6	Sărbători/Matinee		1 în 6 luni	1 în 3-4 luni	1 în 2-3 luni	1 în 2-3 luni	1 în 2-3 luni
7	Activități extracurriculare, care necesită acompaniament muzical.		săptămânal, în funcție de necesitate**				
Formele de organizare a educației muzicale cu funcție de dezvoltare a capacității muzicale în timpul activităților independente a copiilor							
7	Lucrul individual al CM cu copiii pentru dezvoltarea capacităților muzicale.		Zilnic, la necesitate durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil				

NOTE:

*Conducătorul muzical va asigura acompaniamentul muzical la organizarea gimnasticii de înviorare, a activităților de educație fizică, a sărbătorilor și distracțiilor sportive, va stabili împreună cu cadrele didactice, zilnic/ săptămânal/semestrial, toate tipurile de activități organizate cu copiii, care necesită diferite forme de acompaniment muzical (*conform fisei postului conducătorului muzical*)

**Conducătorul muzical va oferi educatorilor sugestii cum să structureze diferite tipuri de activități, folosind mijloace educaționale- muzicale alternative și va coordona activitatea cu educatorii și părinții/îngrijitorii privitor la însușirea repertoriului muzical, jocurilor, dansurilor, confecționarea costumației pentru spectacole, distracții și sărbători (*conform fisei postului conducătorului muzical*).

***Timpul preconizat pentru desfășurarea sărbătorilor și distracțiilor muzicale poate fi cu 5-10 min. mai mare decât a activităților de educație muzicală.

Etapa II

Conform Planului-cadru, formele de realizare a Educației muzicale în IET vor reprezenta un ansamblu de acțiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizat de conducătorul muzical, prevăzut în CET.

Pentru ca toate aceste forme să contribuie în mare măsură la dezvoltarea capacităților muzicale ale copiilor, pentru tot timpul aflării lor la grădiniță, conducătorul muzical va face o repartizare a numărului de activități pentru întregul an de studii, în baza tabelului 17, și va elabora un *Plan orientativ-cantitativ* al formelor de realizare a Educației muzicale, care va include toate activitățile ce necesită acompaniment muzical atât organizate, cât și independente (vezi tabelul 18, drept exemplu pentru grupa II-mică 3-4 ani).

Tabelul 18. **Plan orientativ-cantitativ al formelor de realizare a Educației muzicale pentru grupa a II-a mică în anul de studii 20__-20__**
(conform tabelului 3.2.1. din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar)

Formele de organizare a Educației muzicale	Lunile anului de studii									
	09	10	11	12	01	02	03	04	05	
Formele de organizare a educației muzicale cu funcție instructiv- educativă										
Activități de educație muzicală*	8	9	8	8	7	8	8	7	8	
Acompaniament pentru gimnastica de dimineață**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utilizarea muzicii în timpul activităților integrate sau în diferite momente ale regimului pe parcursul zilei**	zilnic, în funcție de necesitate									
Formele de organizare a activităților extracurriculare										
Distracții muzicale***	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Alte activități extracurriculare, care necesită acompaniament muzical.*****	în funcție de necesitate									
Formele de organizare a educației muzicale cu funcție de dezvoltare a capacității muzicale în timpul activităților independente a copiilor										

Lucrul individual al conducătorului muzical cu copiii pentru dezvoltarea capacităților muzicale.	zilnic, la necesitate durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil
--	---

NOTE:

Un astfel de Plan orientativ-cantitativ va fi elaborat de către conducătorul muzical pentru toate grupele de vârstă; se poate dezvolta și acest tabel, pentru a obține un tabel integrat cu toate grupele de vârstă.

* Numărul total al activităților se va modifica în funcție de numărul de săptămâni, vacanțe, zile de odihnă etc. pentru anul de studii respectiv.

** Utilizarea muzicii în timpul activităților integrate sau în diferite momente ale regimului pe parcursul zilei presupune acompaniamentul unui instrument muzical, a tamburinei, a unui suport tehnic (de ex., boxe portabile cu interfața USB și bluetooth) etc.

*** Distracțiile muzicale se pot organiza în sala de muzică, sala de grupă sau în aer liber la terenul de joc. Este posibilă participarea a doua sau mai multe grupe (de aceeași vârstă sau vârste diferite), unde copiii vor interacționa între ei, vor coopera, sporind socializarea lor.

**** Un rol important în pregătirea sărbătorilor îi revine conducătorului muzical, care va selecta repertoriul muzical, va crea condiții pentru pregătirea copiilor de sărbătoare, treptat, fără grabă, din timp, pentru a nu-i obosi și plictisi pe copii. Nu se recomandă prezența spectatorilor în cadrul activităților extracurriculare în grupele inferioare. Prezența părinților duce la excitarea și neliniștea copiilor, lipsindu-i de bucurie, satisfacție, plăcere, de farmecul sărbătorii.

Etapa III

În baza tabelelor 17 și 18 și în conformitate cu recomandările *tabelelor 3.2.1 Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani și 3.2.4 Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6/7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar*, conducătorul muzical împreună cu administrația IET și cu cadrele didactice de la fiecare grupă de vârstă un **Orar săptămânal**, care va facilita o planificare eficientă, graduală și globală a unităților de competență CET. Spre exemplu:

Tabelul 19. **Orarul săptămânal al activităților de Educație muzicală în IET pentru anul de studii 20__-20__, pe grupe de vârstă**

Grupa	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri
Grupa I-mică 2-3ani	Activitatea n.1 9.00-9.10		Activitatea n.2 9.00-9.10		
Grupa II-mică 3-4 ani		Activitatea n.1 9.10-9.30		Activitatea n.2 9.10-9.30	
Grupa medie 4-5ani	Activitatea n.1 9.50-10.10		Activitatea n.2 9.50-10.10		

Grupa mare 5-6 ani		Activitatea n.1 9.55-10.30		Activitatea n.2 9.55-10.30	
Grupa pregătitoare 6-7 ani	Activitatea n.1 10.15-10.50				Activitatea n.2 10.00-10.40

NOTE:

*Fiecare conducător muzical își va elabora propriul orar al activităților în funcție de numărul de grupe la care activează.

** Acest orar este parte componentă a orarului orientativ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate CET a fiecărei grupe de vârstă/IET.

Etapa IV

În baza tabelelor 17 și 18 și în conformitate cu recomandările Tabelului 3.2.4 *Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6/7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET* din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, conducătorul muzical va elabora un **Orar orientativ** de desfășurare a activităților extracurriculare de educația artistică/muzicală (*matinee, distracții, sărbători, concursuri*) pentru toate grupele de vârstă din IET, pentru întreg anul de studii .

Tabelul 20 din acest ghid reprezintă un model de astfel de Orar. Cadrele didactice/managerul, la elaborarea Orarului de activități extracurriculare per instituție, poate adopta un altfel de format, păstrând conținutul acestuia.

Tabelul 20. Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare de educație artistică/muzicală (matinee, distracții, sărbători, concursuri) pentru toate grupele de vârstă în anul de studii 20__-20__, trimestrul I (conform tabelului 3.2.4 din Planul-cadru)

Luna		09					10					11				
Săptămâna		I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Distracții muzicale	2-3ani	*							*			*				
	3-4 ani		*					*						*		
	4-5ani			*						*			*			
	5-6 ani				*		*									*
	6-7 ani					*					*				*	
Sărbători/ Matinee	2-3ani															
	3-4 ani															
	4-5ani											*				
	5-6 ani											*				
	6-7 ani											*				
Luna	12****...					01****...					02****...					
Săptămâna	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	
Luna	03****...					04****...					05****...					
Săptămâna	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	

NOTE:

*Cu galben sunt evidențiate perioadele vacanțelor școlare.

** Serbările, distracțiile, matineele și concursurile cu componenta muzicală se organizează, ca regulă, în prima parte a zilei în grupele mici/medii, iar în grupele mari/pregătitoare - în a doua parte a zilei sau, după caz, în prima parte a zilei (*De exemplu: în cazul în care activitatea extracurriculară este organizată la finele unui proiect tematic și este produsul acestuia*).

***În perioada vacanțelor toate activitățile extracurriculare pot fi organizate în I-a jumătate a zilei.

*****Utilizând orarul pentru lunile 09, 10 și 11 ale anului de studii, conducătorul muzical va elabora Oratul activităților, per grupe, și pentru celelalte trimestre ale anului.*

Administrarea **activităților extracurriculare de educație artistică (matinee, distracții, sărbători, concursuri)** cu respectarea periodicității, duratei și regimului zilei în dependență de vârsta copiilor, mai detaliat este descrisă în capitolul **V. Administrarea activităților extracurriculare realizate în IET.**

3.3. Administrarea activităților de Limba română (pentru alolingvi)

Curriculumul la *Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale* (în continuare - *Curriculum*) oferă spațiu pentru familiarizarea timpurie a copiilor din familiile etniilor conlocuitoare de pe teritoriul RM. Activitățile integrate de formare a limbajului și a comunicării în limba română se vor planifica în Planul de învățământ instituțional în IET care au grupe de copii alolingvi.

Planul de învățământ pentru administrarea activităților de Limba română se va realiza conform tabelului 3.2.1 *Plan-cadru de administrare a activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani* din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, care presupune repartizarea săptămânală/lunară/anuală a activităților de limba română în trei grupe de vârstă – medie, mare și pregătitoare.

Tabelul 21. **Plan orientativ-cantitativ al activităților de Limba română (alolingvi), anul de studii 2023-2024**

(conform tabelului 3.2.1. din Planul cadru pentru învățământul preșcolar)

Grupa	Nr. de ore	
	Săptămână	Anul de studii
Medie (4-5 ani)	3 activități *20 min.	108
Mare (5-6 ani)	3 activități *30 min.	108
Pregătitoare (6-7 ani)	3 activități * 30 min.	108

Pentru studierea mai detaliată a procesului de învățare a limbii române la etapa ET, cadrele didactice vor studia **Ghidul de implementare al curriculumului național la limba română**, elaborat în baza Curriculumului la limba română pentru instituțiile cu program în limbile minorităților naționale, menționat mai sus.

Metodistul/managerul, împreună cu alte cadre didactice – conducătorul muzical, educatorul și educatorul/profesorul de limbă română (după caz), vor elabora grila/orarul pentru activitățile de Educație muzicală, Educație fizică pentru toate grupele existente în instituție și, după caz, orarul activităților educaționale la *Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale*. Acestea vor fi repartizate educatorilor pentru a fi introduse în Planul de învățământ al grupei respective de copii.

3. ACTIVITATEA DE JOC ÎN IET.

Jocul este activitatea fundamentală a copilului. Alături de activitățile didactice de învățare/dezvoltare în baza/pe domenii de activitate, jocul este mijlocul principal de realizare a procesului instructiv-educativ la nivel preșcolar. Acesta este prezent în toate tipurile de activități realizate în IET, inclusiv rutine și tranziții. El influențează întreaga conduită a copilului și prefigurează personalitatea în plină formare a acestuia. **Jocurile și activitățile liber alese (JLA)** sunt cele pe care copiii și le aleg singuri, contribuie esențial la dezvoltarea fizică și la socializarea acestora, la inițierea lor în cunoașterea lumii înconjurătoare, a mediului social și cultural căruia îi aparțin, a conceptelor matematice, comunicării orale și chiar a limbajului (citit și scris). Ele se desfășoară pe grupuri mici, în perechi și chiar individual și în timpul plimbărilor

și a rutinelor, preponderent în a II-a jumătate a zilei, precum și ca elemente componente în cadrul activității integrate – lucrul în centrele de activitate. Mediul educațional este acela care îl stimulează pe copil, îl ajută să se orienteze și-l invită la acțiune.

În acest context, spațiul sălii de grupă se va organiza pe centre de interes/arii de stimulare permanente – *Biblioteca/ Alfabetizarea, Joc de rol/Dramatizare, Jocuri de masă, Construcții/Blocuri, Știință, Arte, Apă și nisip, precum și temporare – Muzică, Motricitate etc.* Organizarea acestor centre se va face ținând cont de spațiul disponibil, de numărul de copii prezenți la grădiniță, de nivelul de vârstă și interesele acestora, precum și de unitățile de competență planificate. După caz, se vor lua în calcul și condițiile epidemiologice caracteristice unei situații de nivel local sau unei pandemii.

În funcție de spațiul disponibil, sectorizarea sălii de grupă poate cuprinde toate centrele sau cel puțin trei dintre ele în care cadrul didactic pregătește zilnic „oferta” pentru copii, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea să aleagă locul de învățare și joc, în funcție de disponibilitate, nevoi și interese. Materialele care se vor regăsi zilnic în centrele/ariile deschise nu trebuie să fie aleatorii, ci atent alese, în strânsă corelare cu subtema zilei/ săptămânii sau tema proiectului aflat în derulare. Pentru etapa jocurilor și a activităților alese, desfășurate în aer liber, o atenție specială va fi acordată atât organizării și amenajării terenului de joc, cât și siguranței pe care o oferă copiilor spațiul respectiv și dotările existente.

4. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ.

Activitățile de dezvoltare personală (ADP) – sunt desfășurate în orice moment al zilei, cu scopul de a crea confort și siguranță necesare copilului pentru dezvoltarea personalității lui. Ele încadrează toate rutinele și tranzițiile, organizate și desfășurate pe parcursul zilei, dar și secvențe din activitățile de învățare atât din domeniul de activitate „*Eu, familia și societatea*”, dimensiunea Dezvoltare personală, cât și din alte domenii de activitate a CET, inclusiv activitățile opționale.

a) **Rutinele** sunt activități-reper, derulate pe parcursul întregii zile, după tipul de program al IET, și sunt considerate activități de învățare, care acoperă nevoile de bază ale copilului și contribuie la dezvoltarea globală a acestuia. Rutinele includ următoarele tipuri de activități: *sosirea la grădiniță, gimnastica matinală, întâlnirea de dimineață, activități ce țin de igiena personală – spălatul și toaleta, servirea meselor (micul dejun, masa de prânz, cina și gustările), somnul de zi/perioada de relaxare de după-amiază, plimbările, activități de călire, plecarea acasă.* Acestea diferă de celelalte tipuri de activități organizate cu copiii prin faptul că se repetă zilnic, în aceleași intervale de timp, cu aproape aceleași conținuturi, având rolul de a focaliza atenția copilului, de a-l liniști și relaxa și sunt foarte benefice pentru preșcolari datorită faptului că anticiparea/ predictibi-litatea a ceea ce va urma conferă un sentiment de încredere și siguranță.

b) **Tranzițiile sunt:**

- *activități de scurtă durată*, care fac trecerea de la momentele de rutină la alte tipuri de activități, de la un tip/categorie de activități la altul într-un mod plăcut, recreativ, în diverse momente ale zilei;
- *pauze* între activități, de exemplu, între activitățile de relaxare, momentele de activitate de învățare și cele de îngrijire.

În dependență de vârsta copiilor și de contextul momentului, tranzițiile pot fi realizate prin diverse mijloace: *cântece, jocuri cu text și cânt, ghicitori, povestioare, activități în care copiii execută anumite mișcări cunoscute cu elemente de joc*, se desfășoară cu acompaniament muzical sau în ritmul dat de recitarea unei poezii, numărători sau a unei frământări de limbă etc.

c) **Activități recreative și de relaxare (ARR)** plimbări în aer liber și jocuri distractive) –

activizează preșcolarii, le trezește interesul pentru cunoaștere și acțiune liberă, independentă, fără excluderea regulilor sociale ale grupei, care sunt în continuare respectate. În timpul acestor activități, copilul este pus în situația de a negocia cu ceilalți copii pentru a organiza un joc colectiv sau pentru a împărți jucăriile grupei, de care are nevoie în momentul dat. Pentru început, cadrul didactic poate propune copiilor diferite activități (*jocuri în aer liber, plimbări, spectacole, pauze de relaxare etc.*), rămânând mereu deschis la orice propunere sau cerere parvenite din partea copiilor. Plimbările în aer liber vor fi desfășurate cu respectarea strictă a structurii acesteia (*observare, jocuri dinamice în aer liber cu mobilitate mare, mică și medie, jocuri didactice, lucru individual cu copiii asupra dezvoltării mișcărilor și calităților fizice, munca copiilor pe terenul grupei și activitatea ludică a acestora*).

d) **Activitățile de dezvoltare/exersare a aptitudinilor individuale (ADAI)** – permit copiilor să-și valorifice cunoștințele, abilitățile și aptitudinile într-un domeniu anume (*Muzică, Arte, Sport etc.*). În timpul acestor activități, cadrul didactic va avea ocazia să propună copiilor activități structurate pe abilități ce trebuie dezvoltate.

e) **Activitățile recuperatorii (AR)** - se organizează cu copiii care, din diverse motive, au lipsit o perioadă mai îndelungată de la grădiniță sau au fost înscriși mai târziu, ori sunt copii cu CES, care au nevoie de suport adițional din cauza unor inabilități (*de văz, auz, motricitate, deficiență sau ritm lent al dezvoltării psihice*). În aceste cazuri, proiectarea va cuprinde activități de recuperare (*de dezvoltare a cogniției și/sau limbajului, de logopedie, exerciții motrice speciale, formarea unor deprinderi de comportare în colectiv, desen, muzică, lucru manual etc.*), sarcini de lucru pentru copii, suport didactic corespunzător, procedee de muncă individualizată. Activitățile de recuperare/reabilitare pentru copiii cu CES sunt organizate în baza recomandărilor Serviciului psihopedagogic raional/municipal, în parteneriat cu familia. Activitățile de recuperare/ reabilitare pentru copiii cu CES vor fi organizate individual, în grup mic (2-3 copii) sau grup mare (4-6 copii).

Activitățile recuperatorii, de cultivare și dezvoltare a înclinațiilor/ aptitudinilor sunt tot activități de învățare și se realizează, ca regulă, în perioada după-amiezii, dar se pot realiza și în prima jumătate a zilei. Acestea respectă aptitudinile individuale ale copilului și sunt corelate cu subtema zilei/săptămânii sau tema proiectului, dar și cu celelalte activități din programul zilei.

Capitolul V. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE REALIZATE ÎN IET

1. Noțiuni și caracterizare generală

Activitățile extracurriculare (**AEx**) au un rol complementar față de activitățile didactice (integrate sau pe domenii specifice de activitate), sunt mai puțin riguroase decât acestea, urmărind extinderea și aprofundarea influențelor exercitate în procesul educațional, valorificarea și dezvoltarea intereselor și aptitudinilor copiilor, organizarea judicioasă și atractivă a timpului liber. Ca și activități complementare, ele prezintă unele particularități ce se referă la participarea copiilor, la conținutul și durata lor, la formele de organizare și metodele folosite, la evaluarea rezultatelor. Conținutul Activităților extracurriculare se selectează în funcție de dorințele și preferințele copiilor, de condițiile și posibilitățile de realizare. Formele de organizare sunt mult mai flexibile, ingenioase, având un caracter recreativ.

Acest tip de activități se organizează, de regulă, în a doua jumătate a zilei, dar mai ales în perioada vacanțelor școlare și în perioada estivală. Ele sunt desfășurate în timpul liber de activitățile didactice în scopul delectării și relaxării copiilor, stimulându-le interesul pentru diversitatea valorilor din domeniile Cultură și Societate, Arte, Știință, Tehnologii, Sport, Turism și Agreement.

Activitățile extracurriculare în grupele de vârstă de 2-7 ani se organizează cu o periodicitate de o dată în săptămână în fiecare grupă de vârstă, iar tipul acestora se selectează conform grupei de vârstă, la decizia cadrului didactic, cu obligativitatea respectării diversității activităților de la o săptămână la alta și în corelare cu Planul-cadru al activităților extracurriculare pe instituție (vezi Cap.3, tabelul 3.2.4).

După clasificarea UNESCO, **educația extracurriculară** este **educația de dincolo de procesul de învățământ** și apare sub două aspecte principale:

- a) *educația informală*: reprezintă influența incidentală a mediului social, transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi;
- b) *educația non-formală*: se realizează fie în sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ.

Activitățile extracurriculare nu intră în domeniul curriculumului oficial, dar au finalități, menite să susțină în mod direct dezvoltarea competențelor promovate prin programele curriculare, care urmăresc completarea și aprofundarea informației de bază, cultivând interesul pentru diferite domenii de cunoaștere. Activitățile extracurriculare au scopul de a oferi copilului posibilitatea să se miște, să se exprime/manifeste liber, să facă lucruri care îi plac, ieșind mai mult sau mai puțin din tiparele activităților planificate.

Educația de tip extracurricular nu vine să schimbe un sistem de valori, să contravină educației formale, de tip curricular, ci o completează, făcând-o pentru copil mai bogată, mai atractivă, mai lejeră ca abordare și, chiar, uneori, mai eficientă. Activitățile extracurriculare sunt o modalitate prin care copiilor li se pot dezvolta anumite abilități și competențe într-un mod mai puțin rigid, prin folosirea unor strategii moderne, a unor abordări pozitive, care le stârnesc curiozitatea, creativitatea și interesul pentru un anumit domeniu. Ele contribuie din plin la dezvoltarea socială și la cea personală a copilului.

În cadrul activităților extracurriculare, copiii se supun de bună voie regulilor sau chiar le stabilesc ei singuri, asumându-și responsabilități. Ei se autodisciplinează, se autoorganizează, își stabilesc uneori roluri pe care și le asumă cu foarte mare entuziasm și chiar își pot manifesta diferite calități în cadrul grupului de copii, preluând inițiativă și poziția de lider. Ca rezultat, copiii învață să folosească cunoștințele și abilitățile dobândite în activitățile independente. Astfel de activități au un caracter atractiv și copiii participă cu mare plăcere într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire. Activitățile extracurriculare sunt un prilej de dezvoltare a creativității, fie că este vorba de drumeție, vizita la un atelier de creație, muzeu, loc istoric, o excursie etc.

Prin acest tip de activități, cadrul didactic are posibilități deosebite să descopere abilități ale copiilor, pe care, în contextul activităților zilnice, nu le-ar putea desprinde - fie din lipsă de timp sau din mai puțină libertate. Reușește, de asemenea, să cunoască copiii din mai multe puncte de vedere, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul general și cel mai important al grădiniței și al educației preșcolare – pregătirea copilului pentru școală și viața socială.

Pentru realizarea activităților extracurriculare este necesar de antrenat trei factori implicați în actul educațional:

- *preșcolarii* – prin responsabilități asumate atât individual, cât și în grup;
- *familia* – prin susținere morală, materială, financiară, informațională sau, chiar, implicare în organizarea activităților;
- *grădinița* – prin crearea de condiții optime, obținerea avizelor necesare deplasării în afara teritoriului IET, elaborarea strategiilor didactice, necesare realizării activităților extracurriculare, realizarea unității dintre cei doi factori menționați mai sus, finalizarea

cu succes a activității întreprinse. Acest tip de activități îi antrenează pe copii în activitatea de învățare, îi apropie de grădiniță, îi determină să o îndrăgească.

Funcțiile activităților extracurriculare sunt:

- de odihnă (destindere, relaxare);
- de distracție (divertisment);
- de dezvoltare a personalității;
- de dobândire a noilor cunoștințe, abilități și competențe.

Beneficiile activităților extracurriculare:

- activizarea copiilor, dezvoltarea unei atitudini proactive;
- creșterea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii, autocunoaștere;
- dezvoltarea abilităților de comunicare;
- descoperirea și dezvoltarea talentelor și aptitudinilor copiilor;
- dobândirea de noi cunoștințe, de abilități în interacțiunea cu semenii, cu mediul social, în situații concrete, utile pentru viață;
- crearea unei legături mai strânse între membrii familiei, copii și grădiniță.
- copiii învață să recite în public fără frică și emoții negative – acest aspect este foarte important în dezvoltarea personalității copilului.

2. Tipologia activităților extracurriculare

Aceasta este în funcție de mai multe criterii:

a) În funcție de locul desfășurării și organizatori:

- *Activități organizate și desfășurate în instituția de învățământ* (cele de dezvoltare personală, serbări, activități teatralizate și de lectură, zilele/săptămâna sănătății, concursuri și festivaluri etc.);
- *Activități organizate și desfășurate de IET în afara instituției* (concerte, spectacole, șezători, excursii, marșuri turistice etc.);
- *Activități organizate și desfășurate în incinta IET de către alte instituții cu funcții educative, precum școala, teatrele/circurile ambulante, IG Poliție, ONG-urile, grupuri de voluntari, Biblioteca, Centrul medicilor de familie etc. (spectacole/reprezentări, jocuri de rol, instruiri etc.);*
- *Activități organizate și desfășurate în afara IET, de către alte instituții cu funcții educative, precum școala, biserica, biblioteca, Casa de cultură, Centrul medicilor de familie etc. (ex., serbări, festivaluri organizate în comunitate cu participarea copiilor și cadrelor didactice).*

b) După modalitatea de implicare a copilului:

- *Organizate de adult pentru copil* - copilul participă în calitate de spectator, are un rol pasiv;
- *Organizate de copii cu ajutorul adultului;*
- *Organizate de adult cu participarea, implicarea copilului* (în elaborarea programului, pregătirii mediului.)

c) Legate de anumite date, sărbători:

- *Consacrate anumitor sărbători naționale și internaționale* - Anul Nou, Ziua Mamelor, Ziua Independenței, Ziua Limbii noastre, Ziua națională a portului popular.
- *Religioase* - Sărbătorile de Crăciun, de Paște, Hramul localității, Dragobetele, Floriile etc.
- *Tradiționale:*
- *Zilele de naștere* ale copiilor - au loc, de obicei, în cercul grupului lor, dar uneori în sala muzicală. În aceste zile copiii cântă cântece, interpretează dansurile preferate, joacă jocuri și recită poezii. De obicei, la sfârșitul seratei/sărbătorii, copiii oferă eroilor ocaziei cadouri făcute cu propriile mâini, apoi beau ceai/sucuri.

- „*Adio, Grădiniță*” – este o sărbătoare tematică, ce are ca obiectiv formarea unei motivații pozitive pentru școlarizarea viitoare, stimularea sentimentului de recunoștință față de educatorii de la grădiniță, dezvoltarea emotivității. Sărbătoarea îmbină diverse tipuri de artă: muzică, cuvânt artistic, dans, dramatizare, arte plastice.

d) **Legate de anotimp** - Toamna aurie, Jocurile de iarnă, Martie, Mărțișor, Salut, Vară! Rudă Paparudă etc.

3. Formele principale de organizare a activităților extracurriculare în instituția de educație timpurie

- **Sărbătorile** - se constituie din evenimentele importante din viața copilului. Din punct de vedere educativ, importanța acestor activități rezidă atât în dezvoltarea artistică a copilului, cât și în perceperea importanței pe care anumite evenimente, sărbători o au în viața omului. Însotite de o încărcătură afectivă deosebită, serbările asigură un cadru optim demonstrării unor aptitudini, talente pe care copiii le manifestă, oferindu-le posibilitatea de a prezenta părinților cunoștințele asimilate. Acestea dezvoltă, de asemenea, capacitatea de a comunica, a transmite anumite mesaje altor persoane. Sărbătorile (calendaristice, tematice, sportive, ecologice etc.) - se pot organiza atât la nivelul unei singure grupe de copii, cât și la nivelul instituției, cu implicarea tuturor grupelor de copii din IET sau a altor grădinițe (cu excepția perioadelor pandemice).
- **Excursiile și vizitele cu scop didactic** - reprezintă AE organizate, ce presupun deplasarea copiilor în diferite locații (natură, instituții) în vederea realizării unor obiective instructiv-educative în strânsă legătură cu anumite teme. Excursia didactică este o formă de organizare a procesului de învățământ, care prilejuiește contactul nemijlocit cu realitatea/natura, observarea directă și studierea obiectelor și fenomenelor în condiții naturale sau la locurile unde se păstrează anumite colecții (muzee, expoziții, case/complexe, memoriale monumente și locuri istorice etc.). Excursiile sunt o metodă foarte eficientă de educație. Este mult mai eficient ca copii să vadă cu ochii proprii ceea ce au învățat din cărți, să discute cu oamenii de diferite profesii la locul lor de muncă, să înțeleagă importanța și rolul fiecărui obiect, fenomen, aspect, fiecărei persoane în viața cotidiană.
- **Șezătorile** - sunt reuniuni cu caracter cultural-educativ, la care pot participa atât copiii, cât și adulții: părinți, bunici. În cadrul lor se interpretează cântece, se recită poezii, se prezintă povestiri, snoave, se interpretează dansuri etc. Șezătorile organizate au o deosebită valoare educativă datorită obiectivelor preconizate, conținutului, materialului utilizat, participarea activă a copiilor, prezentarea artistică a componentelor programului (*șezătorile tradiționale*, desfășurate cu prilejul unei sărbători creștine și populare: Paștele, Crăciunul, Sf. Andrei, Sf. Vasile, Dragobete, Floriile etc.).
- **Distracțiile** (sportive, muzicale, ecologice, literare etc.) – presupun o idee sau un conținut creativ cu elemente de joc și prevede integrarea diferitor forme de activitate, orientate spre crearea stării de bine la copii: exerciții fizice, ștafete, improvizări, interpretare vocală, mișcări muzical-ritmice, interpretare la instrumente muzicale pentru copii etc. În rol de participanți la distracții pot fi copiii, care fac parte dintr-o grupă de vârstă sau copii din grupe diferite, dar cu vârste apropiate (5-6 ani și 6-7 ani).
- **Activitățile literare și teatralizate** (spectacole/jocuri dramatizări, teatre,) – prin intermediul lor copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor, cât și de spectator în fața unei surse inepuizabile de impresii puternice. Există o varietate largă de teatre, care se pot organiza în IET:

- **Teatrul de păpuși** - este ușor de organizat în fiecare grădiniță: aproape toate păpușile pot fi cumpărate dintr-un magazin de jucării sau realizate cu propriile mâini; e nevoie și de un paravan, realizat cu ajutorul unui dulgher sau al părinților;
 - **Teatrul de umbre** - se joacă cu papusi de siluetă. Copiilor le place foarte mult să cânte cântece familiare pentru interpreți, urmărind cum se mișcă figurile întunecate ale oamenilor, păsărilor și animalelor pe un ecran puternic luminat;
 - **Teatrul de jucării de masa** - se folosesc jucării obișnuite voluminoase sau figurine din carton, placaj. Educatorul manipulează jucăriile cu mâinile. Copiii sunt așezați în semicerc în fața mesei - scena. Sunt „puse în scenă” basme, povești, versuri, poezii familiare, de obicei, copiilor. Textul dramatizărilor trebuie să fie învățat bine de către „actori”.
 - **Teatrul degetelor** - nu necesită echipamente special - doar un ecran înalt, décor și perdea. Principalul lucru în acest tip de teatru sunt capetele păpușilor, mâniute de către copii (sau adulți), cu care trebuie să repetați cu atenție scenele sau piesele selectate pentru spectacol. Educatorul poate achiziționa de la magazin sau poate confecționa singur sau cu ajutorul părinților aceste capete de păpuși din hârtie, papier-mâché, cartofi, pânză, mingi de tenis de masa, dopuri de plastic de la sticle etc.
 - **Teatrul de flanelograf** - este folosit cu succes la grădiniță. Cu ajutorul unui flanelograf se recomandă montarea oricăror basme cu acțiune nu prea dinamică, povești despre natură - flori, copaci, păsări, animale. Spectacolul poate fi însoțit de muzică adecvată conținutului său. Flanelograful este aplicabil în toate grupurile de copii, fără excepție. Totuși, acest tip de teatru este mai recomandabil grupelor mici.
 - **Teatrul cu măști și/sau costume (deghizări) – dramatizări.**
- **Activități muzical-literare** (pot fi numai literare, numai muzicale sau mixte):
 - Tematică - de totalizare a proiectelor;
 - Consacrate anumitor date - omagiere scriitori, poeți, oameni din comunitate.

Matineele (literare, muzical-literare etc.) – se organizează prin prezentarea unui repertoriu muzical-artistic, ce vizează o temă selectată, la toate grupele de vârstă.
 - **Activitățile de agrement cognitiv/intelectual** (festivaluri, concursuri) – valorifică interesul pentru un anumit domeniu, stimulează foarte mult imaginația și gândirea, ajută la dezvoltarea talentelor, abilităților și cunoștințelor, copilul învață să aibă încredere în sine și în colegi.
 - **Festivalul** – este eveniment artistic național sau internațional, manifestare artistică (muzicală, teatrală etc.) cuprinzând o serie de reprezentații și având caracter festiv, organizată periodic, unde se demonstrează realizările într-un domeniu artistic, cu program variat. În același timp poate fi ciclul de manifestări cultural-artistice cu program variat, ocazional sau periodic. Festivalul nu poartă obligatoriu caracter de concurs, concurență.
 - **Vizionarea** unor filme pentru copii, diafilme, desene animate, serbări spectacole de teatru, constituie un izvor inepuizabil de informații, dar, în același timp, și un punct de plecare în organizarea unor acțiuni interesante. De exemplu, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru pentru copii, distractive sau sportive, urmată de discuții pregătite în prealabil, pe lângă faptul că realizează completarea unor aspecte educative, ele stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate predilecte: muzică, sport, poezie, pictură etc. Filmul comic, spectacolele cu caracter distractiv au darul să stârnească râsul copiilor prin diverse contraste de situații sau ironii. Desenele animate

sunt cele mai „gustate” de către copii datorită, mai ales, liniei stilizate pe care o au imaginile.

Cadrele didactice au un rol deosebit de important în alegerea spectacolelor, recomandarea emisiunilor de televiziune pentru copii și selecționarea emisiunilor, programelor distractive, care au o influență pozitivă mai evident conturată.

La elaborarea Planului de învățământ pentru administrarea activităților extracurriculare în grupa respectivă de copii/ IET, educatorul/conducătorul musical/metodistul/managerul va ține cont de recomandările Planului-cadru pentru învățământul preșcolar (*Tabelul 3.2.4*) privind tipologia și frecvența activităților extracurriculare pentru fiecare grupă de vârstă (tabelul de mai jos).

3.2.4. Planul-cadru pentru grupele de copii de 2 – 6/7 ani privind organizarea activităților extracurriculare în IET (din Pln-ul-cadru)

Forme de realizare	Grupa/vârsta	Nr. activități săptămână/lună
Distracții (muzicale, sportive/ecologice)	mică I – 2-3 ani	1 în lună (muzicală)
	mică II (3-4 ani)	1 în lună
	medie (4-5 ani)	1 în lună
	mare (5-6 ani)	1 în lună
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în lună
Sărbători/Matinee	mică I (2-3 ani)	1 în 6 luni
	mică II (3-4 ani)	1 în 3-4 luni
	medie (4-5 ani)	1 în 2-3 luni
	mare (5-6 ani)	1 în 2-3 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 2-3 luni
Activități teatralizate: teatre, spectacole/jocuri – dramatizări	mică I (2-3 ani)	1-2 pe lună
	mică II (3-4 ani)	3 în lună
	medie (4-5 ani)	3 în lună
	mare (5-6 ani)	3 în lună
	pregătitoare (6-7 ani)	3 în lună
Activități de agrement cognitiv/intelectual - TVC, festivaluri, concursuri	mică I (2-3 ani)	-
	mică II (3-4 ani)	-
	medie (4-5 ani)	-
	mare (5-6 ani)	1 în 3 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 3 luni
Vizite/excursii la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice	mică I (2-3 ani)	-
	mică II (3-4 ani)	-
	medie (4-5 ani)	-
	mare (5-6 ani)	1 în 2-3 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 2 luni
Vizionarea unor filme pentru copii, desene animate, spectacole de teatru	mică I (2-3 ani)	1 în lună
	mică II (3-4 ani)	1 în lună
	medie (4-5 ani)	2 în lună
	mare (5-6 ani)	2-3 în lună
	pregătitoare (6-7 ani)	2-3 în lună

Notă:

1. În cazul în care într-o săptămână coincid 2 activități extracurriculare, prioritate se va da activității cu o periodicitate de organizare mai rară (de exemplu, un teatru și o distracție, prioritate va avea distracția, fiindcă se organizează o dată în lună).
2. Pentru fiecare grupă de vârstă se va elabora și propriul Grafic al activităților extracurriculare, ținând cont de recomandările autorilor Ghidului vizavi de repartiția activităților în funcție de tipologia, frecvența și durata acestora. Drept exemplu pot servi modelele din anexele la prezentul capitol.

În ceea ce urmează prezentăm câteva modele de orare/grafice a activităților extracurriculare pentru diferite grupe de vârstă, dar și un Orar (orientativ) per instituție, care este formatul generalizat al orarelor per grupă.

Anexa 2.1. Model de Orar (orientativ) al activităților extracurriculare, vârsta 2-3 ani pentru anul de studii 20__-20__

	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai
Săptămâna I	Vizionare filme cu desene animate	Distracție muzicală	Vizionare filme cu desene animate	Joc-dramatizare	Vizionare filme cu desene animate	Joc-dramatizare	Teatru de masă	Teatru pe flaneaua	Teatru de păpuși
Săptămâna II	Activitate teatralizată	Joc-dramatizare	Teatru de păpuși	Vizionare	Distracție muzicală	Vizionare	Matineu 8 Martie	Activitate teatralizată	Vizionare
Săptămâna III	Distracție muzicală	Vizionare	Disctrație muzicală	Activitate teatralizată	Teatru de păpuși	Disctrație muzicală	Vizionare	Vizionare filme cu desene animate	Activitate teatralizată
Săptămâna IV	Teatru de păpuși	Teatru de masă	Joc-dramatizare	Disctrație muzicală Anul Nou	Activitate teatralizată	Teatru de masă	Joc-dramatizare	Distracție muzicală	Disctrație muzicală

Anexa 2.2. Model de Grafic (orientativ) al activităților extracurriculare, vârsta 4-5 ani pentru anul de studii _____

Perioada	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai
Săptămâna I	Teatru (organizat de adulți)	Joc-dramatizare	Distracție sportivă	Teatru (de masă, pe flaneaua, de umbre)	-	Vizionare spectacole	Distracție muzicală Mărțișoare vesele	Joc-dramatizare	Teatru (organizat de copii)
Săptămâna II	Joc-dramatizare	Vizionare spectacole	Teatru (de masă, pe flaneaua, de umbre)	Distracție Ecologică	Teatru (organizat de copii)	Joc - dramatizar	Matineu „8 Martie” Concursul Mărțișoarelor	Teatru (de masă, pe flaneaua, de umbre)	Distracție sportiva

Săptămâna III	Distrație sportivă	Teatru (de masă, pe flaneau)	Sărbătoare „Toamna de aur”	Joc-dramatizare	Distrație literară	Teatru (de masă, pe flaneau, de umbre)	Vizionare desene animate	Participare Expoziții de Paste	Plimbare în parc
Săptămână IV	Participare la expoziții	Festival „Meșteșug. populare”-spectatori	Vizionare spectacole	Matineu Anul Nou	Vizionare filme pentru copii	Distrație muzicală	Joc-dramatizare	Vizionare spectacole	Sărbătoare (Ziua Copilului - 1 iunie)

Anexa 2.3. Model de Grafic (orientativ) al activităților extracurriculare, vârsta 5-7 ani pentru anul de studii _____

Perioada/data	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Arilie	Mai
Săptămâna I	Teatru (organizat de adulți)	Joc-dramatizare	Distrație sportivă	Teatru (de masă, pe flaneau, de umbre)	Festival „Obiceiuri și tradiții de Crăciun”	Vizionare spectacole	Distrație muzicală „Mărțișoare vesele” „Ion Creangă”	Joc-dramatizare 1 Aprilie	Teatru (organizat de copii)
Săptămâna II	Joc-dramatizare	Vizionare spectacole	Teatru (de masă, pe flaneau, umbre)	Distrație Ecologică	Distrație literară „Mihai Eminescu”	Sărbătoare Șezătoare	Matineu 8 martie Concurs Mărțișor	Teatru (de masă, pe flaneau, de umbre)	Distrație sportiva
Săptămâna III	Distrație Ecologică	Teatru masă/flaneau	Sărbătoare „Toamna de aur”	Joc-dramatizare	Teatru (org. copii)	Distrație muzicală Dragobete	Distrație Ecologică „Ziua Apelor”	Festival „Sărbători pascale”	Vizita la muzee
Săptămână IV	Vizite (expoziții)	Festival „Meșteșug. populare”	Vizionare spectacole	Matineu Anul Nou	Vizionare filme pentru copii	Teatru (de masă, pe flaneau, umbre)	Joc-dramatizare	Vizionare spectacole	Sărbătoare „Ziua Copilului” - 1 iunie

Anexa 2.4. Model de Repartizare orientativă (Grafic) a activităților extracurriculare per IET, pentru anul de studii 10 __-20 __

luna	Săptămâna	Distracții sportive/ ecologice			Activități teatralizate (teatre, joc-dramatizare, spectacole)			Activități de agrement. (festival, concurs, TVC)			Distracții muzicale/ literare			Sărbători/ matinee			Vizite/ excursii/ expoziții			Vizionări		
		2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani
09	I					*	*															
	II					*	*															
	III		*	*																*		
	IV				*													*	*			
10	I					*	*													*		
	II																				*	*
	III	*				*	*															
	IV	V	V	V	*	V	V	V	*	*	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	I		*	*																		
	II		*		*		*															
	III												*	*						*		
	IV				*																*	*
12	I					*	*													*		
	II		*	*	*																	
	III				*	*	*															
	IV																					
	V	V	V	V	V	*	*	V	V	V	V	V	V	V	V	*	V	V	V	V	V	V
01	I	*	V	V	V	V	V	V	V	*	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
	II					*						*								*		
	III				*		*					*										

	IV																				*	*
02	I																				*	*
	II					*								*						*		
	III				*	*						*										
	IV				*		*				*											
03	I				*							*		*								
	II	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*	*	*	V	V	V	V	V	V	V
	III				*		*														*	
	IV			*	*	*																
04	I				*	*	*															
	II					*	*												*			
	III				*					*							*					*
	IV	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*	V
05	I				*	*	*															
	II		*	*	*																	
	III																*	*	*			
	IV												*	*	*							

Notă:

1. Rândurile notate cu **V** marchează perioada vacanțelor, cu excepția celei estivale.
2. Grupele I și II mică se vor orienta la rubrica *2-4 ani* din tabel, grupa medie - la rubrica *4-5 ani*; grupele mari și pregătitoare - la rubrica *5-7 ani*.
3. Un atare model de repartizare a activităților extracurriculare pentru 1 an de studii per IET va fi elaborat de metodist/ manager, conducător muzical completând graficele tuturor grupelor din IET. O IET cu multe grupe poate elabora câteva grafice, pe nivele și grupe de vârstă (dacă are mai multe grupe de 2-3 ani, sau 4-5 ani, sau 5-7 ani).

Capitolul V. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE ÎN TIMPUL VACANȚELOR ȘCOLARE ȘI PERIOADA ESTIVALĂ

Planul de activitate al instituției pentru vacanțele școlare, inclusiv perioada estivală se elaborează în conformitate cu Planul-cadru pentru învățământul preșcolar și vizează realizarea activităților, orientate, în special, spre fortificarea sănătății și dezvoltarea fizică a copiilor, spre dezvoltarea spirituală, a comunicării și curiozității.

I. Tipologia și caracteristica activităților desfășurate în IET în perioada vacanțelor școlare

În perioada vacanțelor școlare se vor desfășura, preponderant, următoarele tipuri de activități:

1. **Activitățile de dezvoltare personală** sunt desfășurate în orice moment al zilei, cu scopul de a crea confort și siguranță necesare copilului pentru dezvoltarea personalității lui.

2. **Activitățile de fortificare a sănătății**, pe care se va pune accent special în perioada vacanțelor școlare, sunt orientate spre:

- asigurarea unui mod sănătos de viață al copiilor pentru toată perioada aflării acestora la grădiniță, care presupune respectarea regimului zilei conform particularităților de vârstă, asigurarea regimului de consum a apei potabile, sosirea și plecarea acasă a copiilor în aer liber, alimentație sănătoasă, regim de activitate motorie consistent.
 - menținerea stării de bine, emoțional-pozitive la copii prin intermediul activităților distractive, recreative, relaxante, ininteresante, prevenind oboseala;
 - *exersarea deprinderilor motorii* în cadrul diverselor forme de activități, individuale și de grup, precum: gimnastica matinală, gimnastica după somnul de zi, activitățile de educație fizică, jocurile dinamice, jocurile cu elemente sportive, pauzele dinamice, călirea și odihna activă, precum și odihna activă.
- a) **Gimnastica matinală** - poate fi tradițională, sub forma unui complex de exerciții fizice (mers, alergare) exerciții de dezvoltare fizică generală, mișcări de bază, sau gimnastica cu elemente inovative - de fitness, STEP aerobica, ritmică, de joc, cu subiect;
- b) **Gimnastica după somnul de zi** - elimină somnolența, tonificază mușchii întregului corp, dezvoltă atenția, îmbunătățește dispoziția. Gimnastica după somnul de zi incluse complexe de exerciții specifice: exerciții în pat, exerciții în grup, gimnastica respiratorie.
- c) **Activitățile de educație fizică în aer liber** - vizează creșterea capacităților adaptive și funcționale ale corpului copiilor prin:
- utilizarea complexă a exercițiilor fizice, jocuri în aer liber în combinație cu factorii naturali (soare, aer, apă, condiții climatice) și factorii igienici (prezența îmbrăcămintei sportive și a încălțămintei, igiena spațiului unde se promovează activitatea);
 - extinderea experienței motorii a copiilor (îmbinarea elementelor noi cu cele exersate anterior);
 - consolidarea și îmbunătățirea exercițiilor de mers, alergare, sărituri, aruncare; dezvoltarea calităților fizice (forță, viteză, agilitate, rezistență, flexibilitate).
- d) **Jocurile dinamice cu diverse subiecte** – care vor fi selectate în dependență de grupa de vârstă, momentul desfășurării jocului (în cadrul întâlnirii de dimineață, plimbării, activității de educație fizică etc.) Subiectele jocurilor vor corespunde anotimpului, contextului activităților, dar și interesului copiilor.

- e) **Jocurile cu elemente de orientare în spațiu** – spre exemplu, „De-a v-ați ascunselea”, „Găsește jucăriile”, „Cercetașii” etc.
- f) **Jocurile cu elemente ale jocurilor sportive** - baschet, fotbal, tenis de masă etc. și exerciții sportive (ciclism, scuter, înot etc.).
- g) **Jocurile și exercițiile fizice cu accent specific pentru:**
 - prevenirea tulburărilor posturale și a piciorului plat;
 - dezvoltarea abilităților de coordonare și orientare în spațiu;
 - îmbunătățirea competențelor și abilităților motorii (efectuarea mișcărilor familiare în combinații noi, din poziții de pornire neobișnuite, în condiții neobișnuite etc.).
- h) **Pauza dinamică** - relaxează copiii; se organizează între activitățile dirijate și este o activitate centrată pe relaxarea totală a copiilor.

În perioada vacanțelor școlare, dar mai ales în perioada estivală, activitățile de educație fizică, întreaga activitate motorie, sunt organizate în formă de distracții, cu multă creativitate și atractivitate pentru copii. Tematica evenimentelor sportive în aer liber ar trebui să reflecte specificul activităților de recreere din perioada vacanțelor, inclusiv a celei de vară.

- **Călirea organismului** - este asocierea exercițiilor fizice cu diferite băi, folosind factorii naturali ai mediului ambiant (apa, aerul și soarele), exercită acțiunea cea mai favorabilă de recuperare a copiilor. Folosirea rațională a aerului, apei și razelor solare determină o serie de modificări favorabile în starea funcțională a organismului: intensificarea metabolismului, activizarea proceselor oxidative, ameliorarea activității sistemului cardiovascular și a organelor de respirație, creșterea tonusului muscular etc.
- **Odihna activă** - include diverse activități dinamice: marșuri turistice, plimbări în afara sectorului grădiniței, festivități sportive, jocuri, competiții sportive. Această formă a activității motorii are menirea de a fortifica sănătatea copiilor, de a menține starea emoțional-pozitivă a acestora, prevenind oboseala. Se organizează cu copiii o dată pe lună, în ultima zi de vineri a lunii, pe tot parcursul anului, începând cu vârsta de 3 ani.
- **Activitatea motorie independentă** este una dintre componentele structurale principale ale regimului motor în IET. În acest tip de activitate copilul își poate arăta în cea mai mare măsură nivelul abilităților sale motorii, de joc și de comunicare. Activitatea motorie independentă ia naștere la inițiativa copilului și se desfășoară sub supravegherea unui adult, cu îndrumarea indirectă a acestuia.

Pentru organizarea diversă a activităților de fortificare a sănătății orientate spre dezvoltarea motricității fiecărui copil în perioada estivală, este necesar să se creeze următoarele condiții în IET:

- includerea în rutina zilnică a activităților motorii independente (dimineața, după micul dejun, la plimbări, după somn, în diferite activități); asigurarea unui spațiu suficient pentru mișcare, exerciții;
- individualizarea (diferențierea) exercițiilor fizice, luând în considerare nivelul individual de dezvoltare și tipurile de activitate motorie a copiilor.

Pentru a contribui la dezvoltarea capacității copilului de a duce un mod sănătos de viață, pentru întărirea sănătății copiilor, perfecționarea funcțiilor organismului, formarea deprinderilor și priceperilor motorii, educarea calităților fizice și moral-volitivă și trezirea interesului față de activitățile motorii, cadrul didactic, în perioada vacanțelor școlare, se va axa pe promovarea și practicarea unei *educații centrate pe copil*, pe asigurarea comunicării optime între copil și educator și promovarea activităților de asanare și fortificare a sănătății, care, spre deosebire de aceleași activități din perioada anului de studiu, sunt mai variate ca și conținut și, la necesitate, pot dura mai mult.

3. Activitățile artistico-estetice, pe care se va pune accent în perioada vacanței de vară, sunt:

3.1. Activitățile creative sunt:

- *Desen* - folosirea tehnicilor netradiționale: gravură, pictură cu degetele, monotipia, plastilinoграфия, florotipia, tehnica presărării, tehnica picturii cu ață, desen cu creta pe asfalt, desen pe nisip;
- *Modelare* - din lut, plastilină ecologică, aluat;
- *Aplicație* - crearea de imagini plate, semi volumetrice, volumetrice, din plastic, din hârtie simplă sau gofrată, aplicații cu elemente florale;
- *Construcții* - construcții din obiecte de plastic sau lemn, construcții în nisip;
- *Design pentru copii* - aranjamente (buchete, picturi vegetale, bijuterii din materiale naturale și artificiale), proiectarea de haine, măști, accesorii pentru cap, costume de sărbători;
- *Design decorativ și spațial interior* – ex., căsuța păpușii, parcare pentru mașinuțe, crearea de panouri decorative etc.

3.2. Activitățile muzicale: pot fi desfășurate atât în sala de muzică, de grupă, cât și în aer liber, de două ori pe săptămână pentru copiii cu vârsta de la 2 la 7 ani. Folosirea fundalului muzical în diferite momente de regim, organizarea concursurilor muzicale, audițiilor, activități de recunoaștere a sunetelor din natură și asociere cu opera muzicală (exemple de activități: „*Recunoaște melodia*”, „*Microfonul fermecat*”, „*Cântecul preferat*”), în timpul plimbărilor și excursiilor pot fi organizate jocuri muzicale, cântat în cor, folosirea diferitor jucării, obiecte pentru a reda ritmul sau chiar melodia (spre exemplu, *pahare cu diferite conținuturi, tamburina* etc.)

3.3. Activitățile teatralizate/ literare: tipurile de activități vor fi alese în funcție de interesul copiilor (exemple de activități: „*Concurs de poezie*”, „*În lumea poveștilor*” „*Vă invităm la teatru*”, „*Continuă povestea*”). În perioada vacanței de vară sunt binevenite organizarea și desfășurarea festivalurilor folclorice, de divertisment și alte activități distractive, care au ca scop crearea bunăstării emoționale a copiilor.

În perioada vacanțelor școlare activitățile de educație fizică, educație muzicală, teatralizare se vor desfășura în forme diferite de activități organizate pe parcursul anului de studii - acestea vor prelua un aspect creativ, artistic, distractiv. De ex., în cadrul activităților de educație fizică se vor organiza competiții sportive, ștafete, distracții, care vor implica același efort fizic, coordonare a mișcărilor, orientare în spațiu, dar fiind organizate atractiv pentru copii. În cadrul activităților de educație muzicală se pot organiza concursuri muzicale, ca de exemplu: „*Recunoaște melodia*” „*Microfonul fermecat*” „*Cântecul preferat*” ect. În cadrul activităților de teatralizare, se vor varia tipurile de teatru: teatrul de păpuși, de umbre, la flanelograf, teatrul de degete, de masă, teatrul de poezie, teatrul în aer liber etc.

3.4. Activități de cercetare experimentală - la baza lor stă reflexul necondiționat de orientare-cercetare a copiilor preșcolari. Prin natura lor copiii sunt cercetători, de aceea este necesar să-i ajutăm să facă descoperiri, să analizeze, să facă concluzii, să experimenteze.

a) Activitatea de cercetare/explorare - presupune încercările și tentativele copiilor de a cunoaște și de a descoperi lucruri noi. Ea va permite cucerirea lumii înconjurătoare, va stimula motivația de a cunoaște mediul într-o formă accesibilă și necesară pe tot timpul aflării copilului la grădiniță.

b) Activitatea de experimentare – este o observație provocată, o acțiune de căutare, de încercare, de găsire de dovezi. Se organizează intenționat, în condiții determinate, în scopul observării comportamentului și descoperirii esenței unui anumit fenomen/lucru. Vara este cea mai bună perioadă a anului pentru experimente asupra naturii și fenomenelor caracteristice acestui anotimp (*cu lumina soarelui, aerul, apa, nisipul* etc.). Copiii vor fi încadrați în activitatea de explorare/ experimentare

(*conturul umbrelor, plutirea obiectelor, mișcarea aerului în natură, circuitul apei în natură, dizolvarea unor substanțe în lichide - sare, bicarbonat de sodiu, zahăr etc.*), deoarece particularitățile lor de vârstă permit și chiar impun această activitate.

Numeroase abilități și competențe vor fi dobândite de copiii preșcolari atunci când sunt în contact cu domeniul cunoașterii naturii, prin activități simple, cum ar fi: observarea unor ființe/plante/animale/obiecte din mediul imediat apropiat, realizarea unor experimente bazate pe gândirea logică (spre exemplu, *rostogolirea obiectelor pe suprafețe înclinate, plutirea, căderea, umbre în diferite momente (ore) ale zilei etc.*).

Activitatea planificată de explorare/ experimentare va răspunde nevoilor și intereselor copiilor de cunoaștere concretă a naturii, va aprofunda cunoștințele, va dezvolta simțurile și motricitatea, va răspunde la nenumăratele întrebări ale copiilor, va contribui la formarea unor atitudini de protecție, ocrotire și atenție față de tot ceea ce se află în jurul copilului, precum și la apariția unui comportament civilizată în relațiile interumane.

Aceste activități vor fi desfășurate:

- ca și activități planificate de către cadrele didactice (reeșind din interesele copiilor, care au fost stabilite în urma unor observări sau discuții – cu copiii sau părinții) o dată pe săptămână;
- ca parte componentă a altor activități specifice acestei perioade, în diferite momente ale zilei;
- ca și activități neplanificate/ spontane (la apariția unui interes momentan pronunțat, a unei curiozități parvenite din partea copiilor în timpul activităților independente).

3.5. Activități extracurriculare (*matinee, festivaluri, distracții, activități turistice – drumeții, excursii, vizite etc.*) - vor fi planificate, cu preponderență, în perioada vacanțelor/ estivală, în funcție de temele proiectelor tematice promovate și de sărbătorile internaționale, naționale și locale.

2. Planificarea și desfășurarea procesului educațional în perioada vacanțelor școlare

Ținând cont de faptul că frecvența copiilor în perioada vacanțelor școlare este redusă și toți copiii trebuie să beneficieze de un proces educațional de calitate, de formare a abilităților și competențelor pe domenii de activitate în egală măsură, binevenite pentru aceste perioadă sunt activitățile ludice, distractive.

În funcție de tipul vacanței – de toamnă, iarnă, primăvară, vară - cadrele didactice vor planifica și promova activități artistico-estetice și activități de fortificare a sănătății, ținând cont de interesul superior al copilului. Temele proiectelor din cadrul vacanțelor pot fi selectate pentru a fi realizate atât individual, cât și în grup, cu repartizarea diferențiată a obiectivelor propuse (spre exemplu, în cadrul „Festivalului poveștilor” organizat în vacanța de toamnă, grupele pregătitoare vor prezenta teatru de păpuși, iar grupele mici vor merge în vizită la teatru, ca spectatori.)

De regulă, vacanțele din timpul anului de studii se oferă în apropierea sărbătorilor religioase, naționale, precum *Ziua roadei* sau *Toamna de aur, sărbătorile de iarnă, Sărbătoarea lui Mărțișor, Ziua Mamei, Sărbătorile Pascale*, și în timpul acestora, se pot organiza, ca regulă, activități extracurriculare, care au ca scop valorificarea și dezvoltarea intereselor și aptitudinilor copiilor, organizarea judicioasă și atractivă a timpului liber.

Modelele de repartizare a activităților propuse pentru vacanțele școlare din timpul anului de studii (vezi Anexa 1 la prezentul capitol) vin ca o recomandare, fiind elaborate în corespundere cu sărbătorile și datele din calendarul internațional și național. Fiecare instituție și localitate are tradiții și obiceiuri proprii, sărbători locale (spre exemplu, Hramul satului/orașului), care pot fi reflectate în cadrul activităților din perioada vacanțelor din timpul anului de studiu.

1. Planificarea procesului educațional și de recuperare în perioada estivală / de vară

a) Pregătirea pentru vacanța de vară

Organizarea activităților în timpul vacanței de vară / estivală, necesită o pregătire amplă de către APL/fondatorul privat, Centrul de Sănătate Publică, OLSDÎ, administrația IET, cadrele didactice, părinții copiilor, alți actanți educaționali.

Cadrele didactice, împreună cu asistentul medical din instituție, determină necesitățile, identifică modalitățile, planifică și organizează un proces eficient de recuperare și fortificare a sănătății copiilor în perioada vacanței de vară, inclusiv prin permanentizarea controlului respectării regimului sanitar și epidemiologic, a rutinei zilnice, a nutriției și a stării sanitare a spațiilor de interior, a pavilioanelor, a terenurilor de joacă ale instituției.

În scopul asigurării condițiilor de siguranță, precum și a creării unui mediu adaptiv, reconfortant și atractiv pentru copii, administrația grădiniței, în coordonare cu fondatorul, emite un ordin cu privire la asigurarea cu strictul necesar a IET pentru planificarea și desfășurarea activităților specifice perioadei estivale: perioada de activitate, regimul de activitate, numărul de grupe active (model de ordin vezi Anexa 2 la prezentul compartiment).

Indicatorii pregătirii instituției de învățământ preșcolar pentru perioada de vară sunt:

- disponibilitatea, funcționalitatea și siguranța echipamentului staționar de joacă și sport, a bazinelor/dispozitivelor de udare/stropire cu apă, a atributelor pentru băile de soare;
- disponibilitatea de jocuri și jucării, echipamente sportive, publicații pedagogice relevante, mijloace didactice pentru organizarea diverselor tipuri de activități cu și pentru copii;
- asigurarea cantității necesare de nisip pentru a fi înlocuit în cutiile de nisip multifuncționale (cu capace, care se închid);
- asigurarea ferestrelor din instituția de învățământ preșcolar cu plasă anti-tânțari etc.

Pentru a crea condiții favorabile aflării copiilor în IET în perioada verii, se va lucra cu părinții/reprezentanții legali ai copilului în vederea identificării necesității frecventării copiilor în instituția de educație timpurie de către copii pe timpul verii.

În cadrul organizării activității IET în perioada estivală, un rol deosebit trebuie de acordat și regimului de alimentație în instituție. Conform recomandărilor Ministerul Sănătății al Republicii Moldova privind regimul alimentar sănătos și activitate fizică adecvată în instituțiile de învățământ, în aceste perioade, dar mai ales în vacanța de vară, este important să se asigure un sistem de măsuri care să vizeze calitatea organizării unei alimentații raționale, echilibrate, care să asigure organismului toți nutrienții de care are nevoie (proteine, grăsimi, carbohidrați, vitamine, săruri minerale). Apa potabilă trebuie să fie accesibilă copiilor pe parcursul întregii zile, între mese, inclusiv în timpul activităților. În cazul excursiilor, marșurilor turistice se va asigura pentru toți copiii cantitatea necesară de apă potabilă (vezi: *Instrucțiunea cu privire la ocrotirea vieții și sănătății copiilor*, ordinul MEC nr. 592 din 26.06.2020).

b) Planificarea și desfășurarea activităților educaționale în IET în perioada de vară

Aceasta va include corelarea optimă a activităților planificate cu cele liber alese. În acest context, este necesar de menționat ca în perioada estivală timpul petrecut de copii în aer liber crește, iar timpul alocat activităților organizate în încăpere/sala de grupă, este redus la minimum.

Întru asigurarea continuității procesului educațional desfășurat pe parcursul anului, planificarea activităților realizate pe parcursul verii va purta la fel, un caracter tematic și se va realiza prin abordarea temelor globale, sugerate de CET: *Eu și corpul meu; Eu ca personalitate; Eu și ceilalți; Eu și lumea înconjurătoare*. În planificare se va aborda tema generală a unui proiect tematic pentru toate grupele de vârstă din IET sau pentru 3-4 grupe (în cazul grădinițelor cu multe grupe de copii). Conținuturile și modul de desfășurare a activităților din cadrul proiectului, precum și evenimentele finale/produsul acestuia, vor varia de la o grupă la alta în dependență de vârsta, capacitățile, interesele copiilor și de intenția creativă a cadrelor didactice. Selectarea

temelor pentru activitățile promovate în perioada vacanțelor școlare, inclusiv a celei estivale, se va face prin implicarea părinților și a copiilor, ținând cont de interesul acestora și prin sugerarea unor teme relevante, pentru experiențele noi de dezvoltare ale copiilor.

Toate activitățile planificate pentru această perioadă vor fi organizate și desfășurate preponderent în aer liber, ca activități de tip *outdoor*. Aceste activități presupun integrarea, în planificare, organizare și desfășurare a procesului educațional în IET, a *activităților de dezvoltare personală*, *activităților de fortificare a sănătății*, *activităților artistico-estetice*, *activităților de cercetare experimentală*, precum și a *activităților extracurriculare* (vezi tabelul 3.2.4. din Planul-cadru pentru învățământul preșcolar), care se vor desfășura în diverse forme, reglementate de produsele curriculare aprobate de MEC.

Tabelul 21. Plan-cadru pentru administrarea activităților desfășurate în IET pentru perioada estivală (pe săptămână) (3.2.5 din Planul cadru pentru învățământul preșcolar)

<i>Grupe/vârste</i>	<i>Grupa I-a mică 2-3 ani</i>	<i>Grupa a II-a mică 3-4 ani</i>	<i>Grupa medie 4-5 ani</i>	<i>Grupa mare 5-6 ani</i>	<i>Grupa pregătitoare 6-7 ani</i>
I. Activități de dezvoltare personală					
<ul style="list-style-type: none"> • Rutine/ tranziții • Activități recreative și de relaxare • Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor individuale Activități recuperatorii 	zilnic (se acordă timp suficient, conform necesităților individuale și particularităților de vârstă ale copiilor)				
II. Activități de asanare și fortificare a sănătății					
<i>Gimnastica matinală</i>	zilnic, 5-6/8 min.	zilnic 6-8/10 min.	zilnic, 6-8/10 min.	zilnic, 8-10/12 min.	zilnic, 10-12/15 min.
<i>Gimnastica de după somn</i>	-	zilnic, 5-8 min.	zilnic, 5-8 min.	zilnic, 5-8 min.	zilnic, 8-10 min.
<i>Călire</i>	zilnic, 15/20 min.	zilnic, 15/20 min.	zilnic, 20/25 min.	zilnic, 25/25 min.	zilnic, 30/35 min.
<i>Educația fizică în aer liber*¹</i>	2 x 10-15/20 min.	2x 15-20/25 min.	2x 20-25/30 min.	2x 25-30/35 min.	3x 30-35/40 min.
<i>Odihna activă (competiții, concursuri, starturi vesele etc.)</i>	-	1x 15-20/25 min.	1x 20-25/30 min.	1x 25-30/35 min.	2x 30-40/45 min.
<i>Jocuri dinamice</i>	zilnic, 6-10/12 min.	zilnic, 10-15/20 min.	zilnic, 15-20/25 min.	zilnic, 20-30/35 min.	zilnic, 20-30/35 min.
III. Activități artistico-estetice					

<i>Activități creative: desen, modelare, aplicație, construcții, design pentru copii, design de interior etc.</i>	zilnic 7-10 min.	zilnic, 10-12 min.	zilnic, 10-15 min.	zilnic 15-20 min.	zilnic, 20-25 min.
<i>Activități muzicale și/sau cu acompaniament muzical</i>	2x10-15 min.	2x15-20 min.	2x20-25min.	2x25-30 min.	2x30-35 min.
<i>Activități literare și/sau de teatralizare</i>	2x10 min.	2x15 min.	2x20 min.	2x25 min.	2x 30 min.
<i>Activități extracurriculare: sărbători, festivaluri, concursuri, excursii, marșuri turistice *2</i>	-	-	1/2 lunar	2/3 lunar	3/4 lunar

NOTE:

1. În perioada vacanțelor, inclusiv perioada estivală, activitățile opționale nu se organizează.

2. Prin bară este indicat timpul suplimentar recomandat pentru activitățile de asanare și fortificare a sănătății, deoarece în perioada estivală și a vacanțelor școlare putem alocă mai mult timp acestor activități, bazându-ne pe interesul superior al copilului.

*1 Educația fizică în aer liber – pot fi repetate complexele de exerciții din timpul anului de studii, cu unele modificări. În special în perioada estivală, activitățile de educație fizică sunt organizate în formă de distracții, cu multă creativitate și atractivitate pentru copii.

*2 Activitățile extracurriculare – în dependență de temele abordate, solicitările copiilor și a părinților, cadrele didactice vor selecta tipul de activitate extracurriculară ce urmează a fi promovat, astfel încât să nu fie depășit numărul de activități lunar recomandat.

**Model „Plan de învățământ al activităților extracurriculare pentru perioada vacanțelor școlare și a perioadei estivale”,
pe categorii de vârstă**

Vârsta copiilor	2-3 ani			3-4 ani			4-5 ani			5-7 ani		
Forme de realizare	Durata Activității	Nr. activități		Durata activității	Nr. activități		Durata activității	Nr. activități		Durata activității	Nr. activități	
		Vacanța de vară	Vacanțe școlare		Vacanța de vară	Vacanțe școlare		Vacanța de vară	Vacanțe școlare		Vacanța de vară	Vacanțe școlare
Distrații: muzicale, sportive, ecologice	15-20 min	3	1	20-25 min.	3	3	25-30 min.	3	3	35-40 min	3	4
		-	-		3	2		3	3		4	3
		-	-		3	1		3	1		3	1
Sărbători / Matinee	15-20 min	-	2	20-25 min.	1	3	25-30 min.	2	3	35-40 min	1	3
Activități teatralizate: teatre, spectacole/ jocuri, dramatizări	15-20 min.	2-3 lună spectatori	4	20-25 min.	3 în lună	4	25-30 min	3 în lună	4	35-40 min	3 în lună	4
Activități de agrement cognitiv/ intelectual- TVC, festivaluri, concursuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40-45 min	2	2

Vizite/excursii la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, marșuri turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60-90 min	3	4
Vizionarea unor filme pentru copii, desene animate, spectacole de teatru	5-7 min.	3	4	10-12 min.	3	4	12-15 min	5	4	15-20 min.	6	4

NOTĂ:

Numărul de activități din rubrica „Vacanța de vară” este calculat din considerentul că vacanța are 3 luni, respectiv, numărul activităților se împarte în mod egal pe toată perioada estivală. În cazul în care instituția sau grupa nu vor activa o perioadă din vacanță, numărul activităților va fi individualizat în dependență de perioada activă a grupei/ instituției..

În rubrica „Vacanțele școlare”, se va indica numărul de activități ținând cont de cele 4 vacanțe. Unde este indicat cifra 1 sau 2, cadrul didactic ia decizia și indică în perioada cărei vacanțe va realiza activitatea planificată. Ex. Distracții sportive 4-5 ani- 1 vacanța de Paști.

Activitățile extracurriculare se organizează cu periodicitatea indicată în tabelul de mai sus, pentru fiecare grupă de vârstă, la decizia cadrului didactic cu obligativitatea de a respecta diversitatea acestora de la o săptămână la alta. Ele pot fi realizate atât la nivel de grupă, cât și la nivel de instituție, cu implicarea corespunzătoare a fiecărei grupe de vârstă. Activitățile literare și teatralizate, îl vor pune pe copil în rol de actor, dar și de spectator, în dependență de particularitățile de vârstă și tipul de teatru promovat. Vizitele, excursiile, drumețiile se vor promova doar cu copiii grupelor mari și pregătitoare, cu aceeași periodicitate ca în timpul anului de studiu – câte o activitate per vacanță din timpul anului de studiu, și câte o activitate în fiecare lună de vacanță de vară.

În Anexa 1 la prezentul capitol găsiți mai multe modele de repartizare a activităților educaționale în perioadele de vacanță.

1. Model de repartizare (Orarul) a activităților educaționale în perioada vacanței de TOAMNĂ, pe grupe de vârstă

Grupa de vârstă	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri
Grupa I mică	ADP ^[1]	ADP	ADP	ADP	ADP
	Colaj – „Frunze colorate” - metoda ștampilei Educație muzicală	Atelier „Eco” ^[2] - Aplicație din frunze și flori. Educație fizică	Educație muzicală Culorile toamnei- recital de poezii	Educație fizică Sărbătoarea toamnei- spectatori	Vizionare desen animat – „Povestea frunzei”. Discuții pe marginea materialului vizionat
Grupa II mică	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică Colaj – „Frunze colorate” - metoda ștampilei	Atelier Eco- Aplicație din frunze și flori. Educație muzicală - „Hora toamnei”	Educație fizică Culorile toamnei- recital de poezii	Educație muzicală Sărbătoarea toamnei- spectatori	Vizionare desen animat – „Povestea frunzei” Discuții pe marginea materialului vizionat
Grupa medie	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație muzicală Clubul micilor ecologiști - joc: „Fructele preferate, fructele necesare”	Atelier „Eco” Educație fizică	Ghici ghicitoarea mea - concurs de ghicitori de toamnă Educație muzicală	Sărbătoarea toamnei Educație fizică	Educație fizică „Povestea frunzei” Discuții pe marginea materialului vizionat

Grupa mare	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Clubul micilor ecologiști - Studiu de caz: „Pot trăi fără aer? Dar fără plante? Ce rol au animalele în viața mea?” Educație fizică	Educație muzicală Atelier „Eco”	Culorile toamnei- recital de poezii Educație fizică	Sărbătoarea toamnei Educație muzicală	Joc: „Dragă natură”, scrisoare adresată de copil naturii” Educație fizică
Grupa pregătitoare	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Clubul micilor ecologiști - „Sădește un pom spre a te bucura de fapta ta” Educație fizică	Atelier „Eco” Educație muzicală	Culorile toamnei- recital de poezii , spune repede - frământări de limbă. Educație fizică	Sărbătoarea toamnei Educație muzicală	„Dragă natură” - scrisoare adresată de copil naturii. Educație fizică
Grupa mixtă 2-4 ani	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Clubul micilor ecologiști - „Sădește un pom spre a te bucura de fapta ta” Educație fizică	Atelier „Eco” Educație muzicală	Ghici ghicitoarea mea - concurs de ghicitori de toamnă Educație fizică	Sărbătoarea toamnei Educație muzicală	Educație fizică „Povestea frunzei” Discuții pe margine materialului vizionat
Grupa mixtă 5-7 ani	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Clubul micilor ecologiști Educație fizică	Educație muzicală Atelier Eco	Culorile toamnei- recital de poezii , frământări de limbă. Educație fizică	Sărbătoarea toamnei Educație muzicală	„Dragă natură”, scrisoare adresată de copil naturii” Educație fizică

¹ADP- Activități de dezvoltare personală, care includ: rutine, tranziții, activități recreative și de relaxare, activități de exersare a aptitudinilor individuale și activitățile recuperatorii.

[2] Atelier „Eco” - Ce facem la acest atelier de creație? Descoperim conurile de brad, ghindele, frunzele, pietricelele și alte materiale naturale – aflăm de unde provin, la ce se folosesc și cum ne putem juca cu ele în mod creativ, învățăm câteva lucruri despre animale și insecte, recapitulăm anotimpurile, cum le recunoaștem și ne bucurăm de culorile toamnei creăm, singuri sau ajutați de părinți, un cățel, buburuze, un omuleț și alte figurine decupăm și lipim pictăm cu culori non-toxice, potrivite pentru copii, diverse suprafețe pentru a ne înfrumuseța creația finală realizăm o mini-macheta cu omuleți și animale. Beneficii - micuții își dezvoltă creativitatea, imaginația, îndemânarea și răbdarea; învață într-o manieră informală lucruri noi despre natură și mediu; își dezvoltă mai ușor unele abilități sociale ca urmare a interacțiunii cu ceilalți copii; exersează capacitatea de concentrare pe o singură sarcină; învață importanța lucrului în echipă pentru a finaliza un proiect început; copiii vor căpăta încredere în sine după ce vor finaliza primele lor creații; crește nivelul de autonomie al copilului.

Planificarea activităților în cadrul vacanțelor poate fi realizată atât la nivel de grupă (așa cum e arătat în modelul de mai sus), cât și la nivel de instituție. Planificarea instituțională prevede organizarea unei activități tematice extracurriculare comune, la nivel de instituție, în ultima zi de vacanță, cu implicarea fiecărei grupe de copii prin prezentarea unui produs, a activităților promovate în perioada vacanței respective.

2. Model de repartizare a tipurilor de activități promovate în vacanța de TOAMNĂ, care au ca rezultat final „produsul”, ce urmează a fi prezentat în cadrul sărbătorii „Toamna Aurie”

Gr/ ziua	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Produsul
Grupa I mică	Explorăm frunzele de toamnă, pictăm frunzele prin metoda ștampilei.	Selectăm cele mai frumoase frunze, elaborăm o aplicație din frunze.	Învățăm poezii despre frunze.	Învățăm cântecele despre toamnă.	Sărbătoarea toamne	Colaj – Aplicație din frunze „ Coș cu flori”
Grupa II mică	În cadrul plimbării culegem cele mai frumoase frunze, flori.	Elaborăm aplicația din frunze și flori .	Recital de poezii de toamnă	Discuții despre desenul animat vizionat, descrierea colajului pentru sărbătoarea toamnei, selectarea titlului produsului pregătit	Toți copiii din toate grupele vin cu produsul activității lor, realizat pe parcursul săptămânii, pentru a întregi tabloul sărbătorii per ansamblu, per IET, ca și contribuție personală la produsul colectiv.	Colaj – Aplicație din frunze- „ Toamna în grădină”
Grupa medie	Discuții despre legumele și fructele de toamnă	Selectarea modelelor de personaje care urmează a fi confeționate din fructe și legume, prin argumentarea alegerii.	Recital de poezii de toamnă	Confeționarea personajelor selectate din legume și fructe, intitularea expoziției.		Expoziția personajelor din fructe și legume

Grupa mare	Discuții cu privire la tipuri de dovelac, foloase, rețete de bucate din dovleac	Selectarea modelelor de compoziții din dovleac.	Poezii și cântece despre bogățiile toamnei	Confecționarea lucrărilor selectate, prin agrumentarea alegerii și denumirea compoziției.		„Bostaniada-compoziții de toamnă din dovleac”
Grupa pregătitoare	Discuții cu privire la florile de toamnă, descrierea conceptului de design floral, idei și concepții de formare a compozițiilor din flori	Selectarea florilor și plantelor necesare pentru oformirea expoziției.	Confecționarea suporturilor pentru buchetele de flori. Recital de poezii despre florile de toamnă.	Confecționarea buchetelor pentru expoziție, denumirea compozițiilor în parte.		„În lumea florilor de toamnă - compoziții din flori și frunze”

3. Model de repartizare a activităților educaționale în perioada vacanței de IARNĂ, pe grupe de vârstă

Grupa de vârstă	Luni		Marți		Miercuri		Joi		Vineri	
	I săpt.	II săpt.	I săpt.	II săpt.	I săpt.	II săpt.	I săpt.	II săpt.	I săpt.	II săpt.
Grupa mică	ADP*		ADP		ADP		ADP		ADP	
	Povestea fulgului de nea	Jocuri de iarnă****	A.E. ** „În ospete la Moș Crăciun”	***Festivalul colindelor de Crăciun	„La curtea bunelor maniere” vizionare filmuleț educativ	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	„Cutia cu fapte bune” – citire după imagini.	„Magia experimentelor –Fulg - zăpadă - picătură”	„Micii detectiv”	Album de vacanță
	Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică				Educație muzicală	
Grupa II mică	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	
	Povestea fulgului de nea	Jocuri de iarnă	Cel mai frumos fulgușor- colaj	Festivalul colindelor de Crăciun	A.E. În ospete la Moș Crăciun	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	La curtea bunelor maniere	„Magia experimentelor-Fulg, zăpadă, picătură”	„Iarna pe uliță”- colaj	Album de vacanță
	Educație fizică		Educație fizică		Educație fizică		Educație fizică		Educație fizică	
Grupa	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	

medie	Cel mai frumos fulgușor-aplicație	Jocuri de iarnă	Recital de poezii ” Iarna”	Festivalul colindelor de Crăciun	„La curtea bunelor maniere” vizionare filmuleț educativ	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	A.E. „Revelionul copiilor”	„Magia experimentelor - Fulg, zăpadă, picătură”	„Iarna pe uliță”- colaj	Album de vacanță
	Educație muzicală		Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică		Educație fizică	
Grupa mare	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	
	Fulgi din hârtie-decupare	Jocuri de iarnă. Scrisoare lui Moș Crăciun-aplicație.	AEx ** În ospete la Moș Crăciun	Festivalul colindelor de Crăciun Scridsoare lui Moș Crăciun.	„Revelionul copiilor”	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	„La curtea bunelor maniere” vizionare filmuleț educativ	„Magia experimentelor - Fulg, zăpadă, picătură”	„Iarna pe uliță”- colaj	Album de vacanță
	Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică	
Grupa	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	

pregăti- toare	Fulgușor micuț-drăguț!- Master-class - confecționarea fulgilor din diferite materiale	Jocuri de iarnă	„Magia experimentelor - Fulg, zăpadă, picătură”	Festivalul colindelor de Crăciun	Vă invităm la teatru!	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	„La curtea bunelor maniere” vizionare filmuleț educativ	Scrisoare lui Moș Crăciun.	„Revelionul copiilor”	Album de vacanță
	Educație muzicală		Educație fizică		Educație fizică		Educație fizică		Educație muzicală	
Grupa mixtă 2-4 ani	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	
	Cel mai frumos fulgușor-colaj	Jocuri de iarnă	Fulgușor micuț-drăguț!- master class de confecționare a fulgilor din diferite materiale	Festivalul colindelor de Crăciun -spectatori Scrisoare lui MoșCrăciun.	A.E. ** În ospeție la Moș Crăciun	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	„La curtea bunelor maniere” vizionare filmuleț educativ	„Magia experimen- telor-Fulg, zăpadă, picătură”	Povestea fulgului de nea	Album de vacanță
	Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică	
Grupa	ADP		ADP		ADP		ADP		ADP	

mixtă 5-7 ani	Atelier de confecționare a fulgilor din diferite materiale	Jocuri de iarnă	„Magia experimentelor - Fulg, zăpadă, picătură”	Festivalul colindelor de Crăciun	Scrisoare lui Moș Crăciun	„Primiți urătorii?”- colaj de urături	„Revelionul copiilor”	„La curtea bunelor maniere” - vizionare film educativ	„Iarna pe uliță”- colaj	Album d vacanță
	Educație muzicală		Educație fizică		Educație muzicală		Educație fizică		Educație fizică	

NOTE:

* **ADP** - *Activități de dezvoltare personală, care includ: rutine, tranziții, activități recreative și de relaxare, activități de exersare a aptitudinilor individuale și activitățile recuperatorii.*

** *Activitate extracurriculară dedicată sărbătorilor de iarnă*

*** *În cadrul promovării „Festivalului colindelor în cadrul instituției, grupele mari-pregătitoare sunt cei care interpretează colindele, grupele medii, mici, participă în calitate de spectatori. În cadrul grupelor mixte, copiii sunt selectați în dependență de vârstă, copiii mai mari interpretează colindele, cei mai mici, sunt în rol de spectatori.*

**** *În cazul în care afară este zăpadă, copii vor practica în aer liber: bulgăreala, construcția unui om de zăpadă, săniuş etc. În cazul lipsei zăpezii, copiii vor lucra cu materiale în grupă: puzzle, desene, domino etc.*

4. Model de repartizare a activităților educaționale în perioada vacanței de PRIMĂVARĂ, pe grupe de vârstă

Grupa. de vârstă	I-a zi	a II-a zi	a III-a zi	a IV-a zi
Grupa I mică	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație muzicală „Legenda ghiocelului”	Educație fizică Grup I/ grup II Atelier practic - cadou pentru mama	Educație muzicală „Micii ecologiști- protejăm florile de primăvară”	Educație fizică Grup I/ grup II A.E. „Mărțișor”- spectatori
Grupa II mică	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică Grup I/ grup II „Legenda ghiocelului”	Educație muzicală „Micii ecologiști- protejăm florile de primăvară”	Educație fizică Grup I/ grup II Atelier practic- „Cadou pentru mama”	Educație muzicală A.E.„Mărțișor”- spectatori

Grupa medie	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație muzicală „Micii ecologiști- protejăm florile de primăvară”	Educație fizică Atelier practic - cadou pentru mama	Educație fizică A.E. „Mărțișor”	Educație fizică „Legenda Mărțișorului” - vizionare desen animat.
Grupa mare	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică „Legenda ghiocelului”	Educație muzicală „Micii ecologiști- protejăm florile de primăvară”	Educație fizică Atelier practic - „Cadou pentru mama”	Educație muzicală - A.E. „Mărțișor”
Grupa pregătitoare	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică Atelier practic - „Cadou pentru mama”	Educație muzicală –A.E. „Mărțișor”	Educație fizică „Micii ecologiști - protejăm florile de primăvară”	Educație muzicală „Legenda Mărțișorului”- vizionare desen animat.
Grupa mixtă 2-4 ani	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică „Legenda ghiocelului”	Educație muzicală „Micii ecologiști- protejăm florile de primăvară”	Educație fizică Atelier practic - cadou pentru mama	Educație muzicală –A.E. „Mărțișor”
Grupa mixtă 5-7 ani	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică Atelier practic - „Cadou pentru mama”	Educație muzicală –A.E. „Mărțișor	Educație fizică „Micii ecologiști - protejăm florile de primăvară”	Educație muzicală „Legenda ghiocelului”

5. Model al repartizării activităților educaționale în perioada vacanței de PAȘTE

Grupa de vârstă	I zi	II zi	III zi	IV zi	V zi
Grupa I mică	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația muzicală Colaj pascal 3D cu crenguțe, flori și frunze.	Educația fizică Grup I/ grup II „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă- spectatori	Educația Muzicală Tradiții și obiceiuri de Paști -Ouă încondeiate, ouă colorate- master-class.	Educația fizică Grup I/ grup II „Festivalul cântecului Pascal/,- spectatori	„Găinușa porumbacă” teatru de păpuși- vizionare
Grupa II mică	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația fizică Grup I/ grup II „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă - spectatori	Educația Muzicală - Colaj pascal 3D cu crenguțe, flori și frunze.	Educația fizică Grup I/ grup II Master-class -Tradiții și obiceiuri de Paști - Ouă încondeiate, ouă colorate	Educația Muzicală Festivalul cântecului Pascal/,- spectatori	„Găinușa porumbacă” teatru de păpuși- vizionare
Grupa medie	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația Muzicală Colaj pascal 3D cu crenguțe, flori și frunze.	Educația fizică „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă - pauză dinamică în cadrul sărbătorii	Educația Muzicală Tradiții și obiceiuri de Paști- Master-class Paști- Coacem pască, cozonaci	Educația fizică Grup I/ grup II Festivalul cântecului Pascal/,- interpretare cântec „Ce ne-aduce iapurașul”	„Găinușa porumbacă” teatru de păpuși- vizionare
Grupa mare	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația fizică „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă	Educația Muzicală Coșul iepurașului- aplicație	Educația fizică Master-class - Tradiții și obiceiuri de Paști- Coacem pască, cozonaci-	Educația Muzicală Festivalul cântecului Pascal- interpretare cântec „Ce ne-aduce iapurașul”	„Povestea Iepurașului de Paște”- dramatizare
Grupa pregătitoare	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația fizică	Educația Muzicală Festivalul cântecului	Educația fizică Master-class -Tradiții	Educația Muzicală Festivalul cântecului	„Găinușa porumbacă” - dramatizare

	„Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă	Pascal	și obiceiuri de Paști- Coacem pască, cozonaci	Pascal- interpretare cântec „Ce ne-aduce iapurașul”	
Grupa mixtă 2-4 ani	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația fizică „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă - spectatori	Educația Muzicală Colaj pascal 3D cu crenguțe, flori și frunze.	Educația fizică Master-class -Tradiții și obiceiuri de Paști - Ovă încondeiate, ovă colorate	Educația Muzicală Festivalul cântecului Pascal/,-	„Găinușa porumbacă” teatru de păpuși - vizionare
Grupa mixtă 5-7 ani	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educația fizică „Cursa iepurașilor”- Sărbătoare sportivă	Educația Muzicală Festivalul cântecului Pascal	Educația fizică Master-class -Tradiții și obiceiuri de Paști - Ovă încondeiate, ovă colorate	Educația Muzicală Festivalul cântecului Pascal-	„Povestea iepurașului de Paște”- dramatizare

În cadrul desfășurării activităților din perioada vacanțelor/ estivală se va ține cont de următoarele:

1. Cadrele didactice, personalul din IET se va implica în jocurile pentru copii:
 - prin interacțiunea în mod natural cu aceștia;
 - jucând-se alături de copii și devenind participanți activi la joc;
 - comentând piesa lor;
 - la invitația din partea acestora;
 - dacă copiii solicită consiliere și asistență;
 - dacă jocul/activitatea devine neproductiv/ă sau repetat/ă în mod inadecvat;
 - dacă există o lipsă de interes în anumite activități;
 - dacă un copil nu se implică activ în joc;
 - prin furnizarea unui echipament/jucării/materiale didactice suplimentar/e;
 - dacă există nevoia de a sprijini copiii în timpul unui dezacord;
 - dacă micuții sunt în pericol etc.
2. La baza conceperii procesului educațional cu preșcolarii și în perioada vacanțelor/ estivală va sta caracterul dominant al activității ludice, specifice vârstei copiilor.
3. În cadrul activităților desfășurate în perioada vacanțelor / estivală se va permite circulația liberă a copiilor în timpul activităților (ținând cont de faptul că activitățile se vor desfășura, în mare măsură, în aer liber, forma de organizare în grup mare, semicerc nu va fi aplicată).
4. Finalizarea temporară deschisă a activității copilului este posibilă în cadrul activităților estivale, deoarece fiecare copil acționează în ritmul său și are nevoie de timp necesar pentru a finaliza o lucrare.

Recomandări pentru elaborarea Planului de învățământ pentru perioada estivală.

Administrația IET, va elabora un ordin cu privire la activitatea instituției și a grupelor în perioada estivală și asigurarea IET cu strictul necesar pentru planificarea și desfășurarea activităților specifice perioadei estivale, la Consiliul Pedagogic din luna mai. (Vezi ANEXA___model de ordin).

Planul de învățământ pentru perioada estivală va fi elaborat de către cadrele didactice din IET la sfârșitul lunii mai și va cuprinde perioada 1.06.-31.08.2023.

Acest plan va fi elaborat în baza Planului de învățământ al grupei pentru anul de studii 202_-202_, elaborate, la rândul său, în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar,anii de studii 2023-2024, aprobat de MEC, ordinul nr. ___din _____.

În scopul elaborării unui plan eficient pentru perioada estivală, cadrul didactic va studia minuțios rezultatele monitorizării și evaluării finale a copiilor din grupa dată, respectând etapele recomandate de elaborare a planului de învățământ.

Etapa I

Pentru această etapă cadrul didactic va stabili perioada pentru care se va elabora planul de învățământ în vacanța de vară. Atunci când IET va activa toată vara, perioada pentru elaborarea planului va fi: 01.06.2023-31.08.2023, în cazul în care temporar va fi sistată activitatea IET, Planul de învățământ va cuprinde doar perioada activă de lucru a grădiniței.

De ex: 01.06.2023-15.07.2023 sau 20.07.2023-31.08.2023 (din modelul de Plan de învățământ pentru grupa a II-a mică)

Etapa II

Fiecare IET și localitate își are sărbătorile, tradițiile și obiceiurile proprii, care vor fi reflectate în cadrul activităților din perioada estivală. Cadrele didactice vor stabili zilele libere

și zilele sărbătorilor naționale, religioase, tradiționale etc., care vor fi sărbătorite în IET în perioada estivală.

De ex: Ziua satului/orașului se va sărbători în fiecare localitate diferit și vor fi planificate activitățile individual pentru fiecare grădiniță.

Ca rezultat, acest Plan va fi individual pentru IET și va ajuta cadrele didactice la proiectarea și planificarea tuturor activităților tematice în perioada estivală.

Etapa III

Cadrele didactice vor selecta din *Planul-cadru pentru învățământul preșcolar* toate tipurile de organizare și realizare a activităților specifice perioadei estivale pentru grupă a II-a mică pentru o zi/săptămână/lună. Acest tabel va conține toate tipurile și formele de activități și durata acestora în perioadă estivală.

De ex: Activitățile de dezvoltare personală vor întruni mai multe forme de organizare și desfășurare: rutinele, tranzițiile, activitățile recreative și de relaxare, activitățile de dezvoltare/exersarea aptitudinilor individuale, activitățile recuperatorii etc.

Etapa IV

Cadrele didactice vor stabili împreună cu administrația IET regimul zilei pentru grupa respectivă de copii, pentru perioadă de vară, în funcție de circumstanțe și în conformitate cu recomandările Planului-cadru pentru învățământul preșcolar.

Etapa V

Cadrele didactice vor întocmi un orar orientativ/ săptămânal sau lunar al activităților educaționale în perioada de vară pentru grupa respectivă de copii.

Etapa VI

La această etapă cadrele didactice vor elabora proiectul/e tematic al grupei (a II-mică, spre exemplu) pentru perioada estivală.

Vă propunem, ca model, Planul de învățământ pentru perioada estivală în grupa a II-a mică.

Planul de învățământ pentru grupa a II-a mică pentru perioada estivală a anului de studii 20__ - 20__

(elaborat în baza Planul-cadru pentru învățământul preșcolar, aprobat de MEC, ordinul nr. ____ din ____)

IET nr. _____ „_____”,

satul/or. _____, raionul/municipiul _____,

GRUPA „_____”

Educatori:

1 _____

2 _____

Manager/metodist: _____

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Presentul Plan de Învățământ este un document normativ, care stabilește tipurile de activități educaționale, volumul timpului alocat nemijlocit pentru activitățile educaționale dedicate perioadei estivale a anului de studii 20__- 20__ în grupa II mica nr. ____ (3-4 ani).

1.2 Planul de învățământ pentru perioada estivală, este parte componentă a Planului de învățământ pentru grupa respectivă, elaborat la începutul anului de studii 2022-2023 în baza Planului cadru pentru învățământul preșcolar, aprobat prin Ordinul MEC nr. __ din _____.

1.3 Sarcinile de bază ale Planului de învățământ pentru perioada estivală sunt:

1. Asigurarea unui proces eficient de recuperare și fortificare a sănătății copiilor în perioada estivală, ținând cont de caracteristicile individuale ale fiecărui copil din grupa a II-a mică _____ din instituția de educație timpurie nr. _____

2. Realizarea *Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani* și a *Curriculum-ului pentru educația timpurie*, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (în continuare MEC), prin corelarea diferitor tipuri de activități specifice perioadei estivale, desfășurate preponderent, în aer liber.

1.4 Planul de învățământ pentru perioada estivală este elaborat în conformitate cu actele legislativ-normative și documentele de politici pe domeniul Educație timpurie, aprobate de Ministerul Educației și Științei.

1.5 Organizarea procesului educațional în IET în perioada de vară include corelarea optimă a activităților planificate cu cele liber alese de către copii.

1.6 În perioada estivală a anului de studii 20__- 20__, grupa a II-a mică nr. este grupă care va activa cu un contingent de __ copii, născuți în anul 20__ dintre care: __ fete și __ băieți.

II. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL PENTRU PERIOADA ESTIVALĂ

2.1 Structura perioadei estivale a anului de studii 2023-2024 pentru grupa a II-a mică

Tabelul 1

Perioada	începe	finalizează
Vacanța de vară/ Perioada estivală (<i>corelarea activităților de educație fizică și sănătate, a activităților artistico-estetice cu alt tipuri de activități (cognitive, socio-emoționale, de limbaj/d comunicare etc.).</i>)	1.06.2024	31.08.2024

Tabelul 2

Zile libere în perioada estivală 2023-2024	
1 iunie	Ziua Copilului*
2 iunie**	Hramul localității
27 august	Ziua Independenței
31 august	Ziua Națională a Limbii
Sărbători calendaristice în perioada estivală 2023-2024	
a) Sărbători internaționale/naționale	
1 iunie	Ziua Copilului - 1 iunie
9 iunie	Ziua internațională a prietenilor *
21 iunie	Ziua internațională a Soarelui*
27 august	Ziua Independenței – 27 august
31 august	Ziua Națională a Limbii – 31 august
Ultima duminică a lunii iunie	Ziua internațională a Iei / Ziua națională a portului popular
b) Sărbători religioase	
2 iunie	Hramul localității**
Sărbătorile tradiționale locale	
10 iunie	Ziua de naștere a grădiniței**
Sărbătorile legate de anotimp și de obiceiuri și tradiții populare	
15 iunie	„Cireșar”, „Rudă-Paparudă”, Sânzienele/Drăgaica***

* La decizia Guvernului.

**Sărbătorile calendaristice incluse în acest tabel pot varia în funcție de localitatea unde se află IET.

2.2 Tipurile și formele de organizare și realizare a activităților specifice perioadei estivale în grupa a II-mică pentru o zi/săptămână

Tabelul 3.

1. Activități de asanare și fortificare a sănătății		
Asigurarea unui mod sănătos de viață	Primirea copiilor în aer liber	zilnic
	Respectarea regimului zilei conform vârstei copiilor	zilnic
	Asigurarea pe toată durata zilei a regimului de băut al copiilor cu apă potabilă	zilnic
Exersarea deprinderilor motrice în activități individuale și colective	Gimnastica matinală în aer liber	zilnic 6-8/10 min
	Gimnastica după somnul de zi	zilnic 5-8 min
	Activități de educație fizică	2 x 15-20/25 min
	Jocuri dinamice	zilnic 10-15/20 min
	Pauze dinamice	zilnic, în funcție de necesitate (până la 3 min.)
Organizarea procedurilor de călire cu apă, aer și soare	Jocuri cu apă și nisip	zilnic
	Clătirea gurii cu apă la temperatura camerei	zilnic, după fiecare masă
	Spălatul pe mâini și pe față în timpul zilei	zilnic, în funcție de necesitate
	Aerisirea încăperilor prin flux de aer	zilnic, până la +16°C se va efectua în absența copiilor la fiecare 1,5 ore (nu mai mult de 10 minute)
	Somnul în timpul zilei cu ferestrele deschise (evitând curenții de aer);	zilnic
	Plimbări în aer liber	zilnic 2/zi
	Menținerea condițiilor optime a temperaturii în sala de grupă	zilnic, de la + 18 °C până la +22°C

	Mersul desculț pe „Cărărușa sănătății”	zilnic, În timpul zilei, înainte și după somnul de zi sau la dorința copiilor
	Proceduri specifice de călire. Jocuri cu echipamente sportive non-standard, masajе diverse, gargare, exerciții de profilaxie a piciorului plat etc.	zilnic În timpul zilei, la dorința copiilor
2. Activități artistico-estetice		
Activități muzicale și/sau cu acompaniament muzical	Acompaniamentul muzical în timpul diferitor momente de regim	zilnic, în funcție de necesitate și la dorința copiilor
	Acompaniamentul muzical în timpul jocurilor, exercițiilor și activităților extracurriculare.	
	Acompaniamentul muzical în timpul activităților literare și/sau de teatralizare.	
	Activități muzicale	2//săptămână-15-20 min
Activitățile creative	Desen	zilnic, la dorința copiilor în cadrul unor activități independente/ludice SAU 1/săptămână ca activitate organizată, 10-12 min
	Modelare din lut, plastilină ecologică, aluat	
	Aplicație	
	Construcții	
	Design pentru copii	
	Design decorativ și spațial interior	
Activitățile teatrale/ literare	Convorbiri/ Conversații	zilnic, la dorința copiilor în cadrul unor activități independente/ludice SAU
	Povestiri/ Repovestiri	
	Memorizarea/Recitarea	2/săptămână ca activitate

	Dramatizarea	organizată 10-15 min
	Șezători literare	
	Jocuri teatralizate	
3. Activitățile extracurriculare		
Odihna activă	Distrații sportive	1/ lună, 15-20 min
	Sărbători sportive	-
	Ziua sănătății	1/ lună
	Săptămâna sănătății	1/3 luni
Activități de agrement cognitiv	Distrații ecologice	1/ lună-15-20 min
Activități teatralizate	Teatre, spectacole/jocuri – dramatizări	3 / lună 15-20 min
Vizionări	Filme pentru copii	1/3 luni
	Desene animate	
	Spectacole muzicale	
	Concerte	
	Teatre de păpuși	
4. Activitățile de cercetare experimentală		
Activități de cercetare	Jocuri	zilnic, la dorința copiilor în cadrul unor activități independente/ludice SAU 1/săptămână ca activitate organizată 10-12 min
	Studii de caz	
	Observări	
	Exerciții	
	Descoperiri	
Activități de experimentale	Experimente imediate	10-12 min
	Experimente de durată	
5. Activități de dezvoltare personală		

Activități de dezvoltare personală	Rutinele	zilnic, desfășurate în orice moment al zilei
	Tranzițiile	
	Activitățile recreative și de relaxare	
	Activitățile de dezvoltare/exersare a aptitudinilor individuale	
	Activitățile recuperatorii	

2.3 Regimul zilei în IET în grupă a II-mică pentru perioada estivală în anul de studii 20__ - 20__

Tabelul 4

Nr. d/o	Elementele constituente/ Activitățile zilei	Timpul
LA DOMICILIU		
1	Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 – 07:30
ÎN IET		
2	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:30 – 08:20
3	Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:20 – 08:50
4	Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:55 – 09:10
5	Activități creative, de cercetare experimentală, teatrale/ literare activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:10 – 10:10
6	Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	10:10 – 10:20

7	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:20 – 11.30
8	Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	11:30 - 11:40
9	Prânzul	11:40 - 12:00
10	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul	12:00 - 15:00
11	Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:00 - 15:25
12	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15:25 - 15:45
13	Jocuri, activități liber alese	15:45 - 16:20
14	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:20 - 16:30
15	Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:30 - 17:30
16	Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:30 – 18:00
LA DOMICILIU		
19	Plimbarea	18:00 – 19:30
20	Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	19:30 – 20:30
21	Povestea de seară Somnul de noapte	20:30 – 20:45 20:45 - 06:30 (07:30)

**2.4 Orarul orientativ al activităților în grupă a II-a mică, pentru luna Iulie*,
anul de studii 2022-2023**

Tabelul 5.

	I-a săptămână	II-a săptămână	III-a săptămână	IV-a săptămână	V-a săptămână
				Săptămâna sănătății	
Luni	ADP	ADP	ADP	ADP	ADP
	Educație fizică Activități creative*	Educație fizică Activități creative	Educație fizică Activități creative	Educație fizică Activități creative	Educație fizică Activități creative
Marti	ADP	ADP	ADP	ADP	
	Educație muzicală Activități de cercetare experimentală*	Educație muzicală Activități de cercetare experimentală	Educație muzicală Activități de cercetare experimentală	Educație muzicală Activități de cercetare experimentală	
Miercuri	ADP	ADP	ADP	ADP	
	Educație fizică Activități teatralizate/literare	Educație fizică Activități teatralizate/literare	Educație fizică Activități teatralizate/literare	Educație fizică Activități teatralizate/literare	
Joi	ADP	ADP	ADP	ADP	
	Educație muzicală Activități creative	Educație muzicală Activități creative	Educație muzicală Activități creative	Educație muzicală Activități creative	
Vineri	ADP	ADP	ADP	ADP	
	AEx Distracție teatralizată	AEx Distracție muzicală	AEx Distracție ecologică	AEx Distracție sportivă	

NOTĂ:

*Cu mici excepții, acest orar poate fi repetat și în lunile iunie și august, în funcție de orarul reparațiilor/lucrărilor de renovare și igienizare stabilite de fondator, dar și în funcție de necesitățile și interesele copiilor și sugestiile părinților.

Inspirându-se din Tabelul 3, cadrele didactice vor specifica tipul și forma de activitate pentru fiecare zi, cu excepția celor care se desfășoară zilnic.

Tabelul ce urmează – *Model de repartizare a activităților educaționale pentru luna Iulie în grupa a II-a mică , anul de studii 2022-2023*, dezvoltă tabelul anterior, prin specificarea activităților educaționale și a tematicilor acestora, pentru fiecare zi și săptămână a lunii.

Tabelul 6

Model de repartizare (Orarul) a activităților educaționale pentru luna Iulie în grupă a II-a mică, anul de studii 20__ - 20__

Proiectul tematic: „Amicii Verii în ospete la copii!”					
Ziua		I-a săptămână	a II-a săptămână	a III-a săptămână	a IV-a săptămână
Săptămâni	Tema săptămânii	„Soare, soare, frățioare!”	„Vitaminele din coșulețul verii!”	„Detectivii naturii!”	„Obiceiurile sănătoase ale verii”
		<i>Săptămâna curiozităților cu Iepurașul Soarelui</i>	<i>Săptămâna curiozităților cu BabyRiki</i>	<i>Săptămâna curiozităților cu Neștiilă</i>	<i>Săptămâna sănătății cu Murdărel și Murdărica****</i>
Luni	Educație fizică***	Cursa cu obstacole „În drum spre căsuța Soarelui” (efectuarea exercițiilor cu mingea) Joc de mișcare: „Soarele și luna”	Cursa cu obstacole „Drumul spre împărăția fructelor” (plimbare în zona grădiniței pentru identificarea unor pomi fructiferi) Joc de mișcare cu cuvinte și gesturi: „La culesul murelor”	Cursa cu obstacole „Hai cu noi la zoo” (efectuarea exercițiilor de imitare) Joc de mișcare: „Prin grădina zoologică”	Cursa cu obstacole „O plimbare cu Murdărel și Murdărica, pe strada sănătății” Joc de mișcare: „Batistuța”, „Deschide urechea bine” Joc cu mingea „Comestibil - necomestibil”
	Activități creative	Desen cu marchere colorate/creații pe piatră: „Dispoziția Soarelui meu!”	Desen pe nisip: „Grădini de legume” Amprente de fructe și legume realizate cu forme pe nisip.	Desen cu acuarelă pe folie de plastic: „Animale/insecte vesele”	Desen pe „farfuria personalizată”, pe asfalt cu cretă colorată: „Alimentele mele preferate sunt...!”

Marți	Educație muzicală	Audiție muzicală: „Soarele eu mă numesc” Joc muzical: „1, 2, 3, Soare!”	Audiție muzicală: „Cântecul fructelor” Joc muzical: „Fructele de vară”	Audiție muzicală: „Sunetul Animalelor”, „Colaajul piticilor voiosi” Joc muzical: „Micul paianjen”, „Cine cântă așa?”	Audiție muzicală: „Nu uitați!” Joc muzical: „Trupa Planeta Clounella - Igiena”, „Bul-bul-bul-dubuc”
	Activități de cercetare experimentală	Experiment – „Ce se întâmplă la soare?” Jocuri c oglinda „Iepurașul Soarelui”.	Observarea directă a fructelor și legumelor: Experiment – „Ce se întâmplă cu mărul, dacă îl introduci în apă?” Joc sensorial: „Ghicește ce ai gustat!”	Excursie în natură (parc) Cercetare/observarea din mediul imediat apropiat – „Cine găsește mai multe insecte?” Jocul: „A cui e umbra asta?”	Conversație euristică: „Cum ne păstrăm sănătatea?” Experimentare – „Microbilor nu le place săpunul?” Ghicitori-obiecte de uz personal
Miercur	Educație fizică***	Jocuri pe trasee scurte: „În ospeție la Soare” Exerciții: „Relaxarea la soare” Joc de mișcare: „Soarele și luna”	Jocuri pe trasee scurte: „După fragi și după mere” Joc de mișcare cu cuvinte și gesturi: „Hai la ursul în pădure”	Jocuri pe trasee scurte: „O plimbare prin pădure” (cărărușa ecologică) Joc de mișcare/imitare: „Șotron ecologic”, „Prinde fluturașii”.	Jocuri pe trasee scurte: „Jocuri vesele cu Murdărel și Murdărica, pe strada sănătății” Joc de mișcare/imitare: „Trenul”, „Două mânuțe”
	Activități teatralizate/literare	Convorbire: „Cum este Soarele?” Memorizare/Recitare poezie „Soarele”	Convorbire: „Fructele ce se coc în anotimpul vara” Ghicitori despre fructe și legume Poveste terapeutică: „Țara fructelor fermecate”	Convorbire: „Ce se întâmplă în natură?” Exerciții de simulare a unor situații: „Ce ai face dacă ai fi un copac, un future etc.?”	Convorbire: „Mă îngrijesc, sunt sănătos!” Joc teatralizat cu păpuși/marionete „Murdărel și Murdărica învață despre prietenii curățeniei”

Joi	Educație muzicală	Audiție muzicală: „ <i>Soarele eu mă numesc</i> ” Joc cu text și cântec: „ <i>Jocul soarelui & Luci soare luci</i> ”	Audiție muzicală: „ <i>Cântecul-Legumele</i> ” Joc muzical: „ <i>Ne jucam cu fructele/legumele</i> ”	Audiție muzicală: „ <i>Ferma animalelor</i> ” Joc muzical: „ <i>Graiul animalelor</i> ”	Audiție muzicală: „ <i>Mănâncă sanatos fructe si legume</i> ” Joc muzical: „ <i>La ospete ursul cere</i> ”
	Activități creative	Modelare din plastilină ecologică: „ <i>Razele Soarelui</i> ”	Aplicație din hârtie glasată: „ <i>Realizarea de etichete pentru lădițele cu fructe/ legume</i> ”	Aplicație cu obiecte din natură „ <i>Tablou cu țesături naturale</i> ”	Modelare din aluat colorat „ <i>Produse sănătoase</i> ”
Vineri	Distracții	Distracție teatralizată Teatrul de păpuși: „ <i>O pernuță pentru Soare</i> ”	Distracție muzicală „ <i>Hora fructelor și a legumelor</i> ” Joc de rol: „ <i>La piața de legume și fructe</i> ”	Distracție ecologică „ <i>Mozaic literar-ecologic</i> ”	<i>Ziua Sănătății</i> Distracție sportivă : „ <i>Caravana obiceiurilor sanatoase</i> ”

NOTE:

*Activitățile planificate/menționate în acest tabel vor fi organizate și desfășurate pe parcursul întregii zile, fiind completate cu ADP, activitățile distractive neplanificate care vor apărea simultan la necesitatea copiilor, reieșind din interesele acestora.

**Cadrul didactic va introduce în tabel numai conținuturile noi ale activităților, astfel planificarea pentru această perioadă fiind mai mult orientativă.(Toate activitățile de repetare, evaluare, recuperare etc., se vor indica la necesitate sau în cazul CD debutante la indicația managerului/metodistului.)

***Activitățile de educație fizică vor fi organizate în formă de joc cu subiect cum ar fi: parcurgerea curselor cu obstacole sau jocuri pe trasee scurte pe terenul de joc, în curtea grădiniței sau în afara acesteia.

****Activitățile distractive organizate în *Săptămâna Sănătății* pot fi individuale pentru fiecare grupă de copii sau pot fi parte integrantă a activităților extracurriculare, organizate la nivel de grădiniță

Model de Ordin cu privire la asigurarea IET cu strictul necesar pentru planificarea și desfășurarea activităților specifice perioadei estivale.

Nr. _____ data _____

„Cu privire la pregătirea instituției pentru perioada estivală, planificarea și promovarea activităților specifice perioadei estivale”

În conformitate cu decizia Primăriei (fondatorului) _____, cu privire la activitatea IET _____, în perioada estivală, emit următorul

ORDIN:

1. A aproba „Planul de acțiuni cu privire la activitatea instituției în perioada estivală” (Anexa 1).
2. A dota instituția cu strictul necesar pentru promovarea activităților în perioada estivală, conform „Planului activităților de pregătire a instituției pentru perioada estivală”.
3. A aduce la cunoștința personalului instituției, responsabilitățile și angajamentele deținute, conform fișei de post și cerințelor documentelor de politici educaționale.
4. Responsabilitatea implementării prevederilor prezentului ordin, mi-o asum personal.

Director IET _____

Anexă

la Ordinul nr. _____ din: _____

Model. Planul activităților de pregătire și realizare a activităților din Planul de învățământ al Instituției pentru perioada estivală, anul 20 *

Nr. d/r	Acțiuni	Responsabil	Termen
1.	Prelungirea contractelor de livrare a apei potabile pentru perioada estivală cu mărirea volumului de apă comandată, la necesitate	Director	25-31.05.
2.	Verificarea echipamentelor de joacă și sport de pe terenul instituției	Educator Director	25-31.05.
3.	Verificarea iluminării artificiale în grupe, fixarea mobilierului, funcționarea prizelor și întrerupătoarelor	Șeful de gospodărie	O dată în lună

4.	Verificarea și dotarea nisipierelor cu nisip, - asigurarea funcționalității capacelor pentru nisipiere/ dotarea nisipierelor cu capace; - asigurarea schimbării nisipului, conform normelor sanitaro-igienice recomandate	Educator Director	Mai la necesitate sistematic
5.	Dotarea terenurilor de joacă cu echipament (la necesitate)**	Director	Mai
6.	Verificarea funcționalității bazinelor de apă, a filtrelor de curățare a apei. Achiziționarea soluțiilor necesare pentru prelucrarea apei și igienizarea bazinului.	Șeful de gospodărie Asistentul medical	până la 20-25 mai
7.	Stabilirea graficului de igienizare a bazinului. Monitorizarea respectării graficului.	Directorul Asistentul medical	până la 20 mai pe parcursul verii
8.	Dotarea grupelor cu: - dispozitive pentru udare/stropire cu apă, - attribute pentru băi de soare: covorașe/pături, saltele etc.	Administrația IET	20-25 mai
9.	Dotarea centrelor cu jocuri, jucării, echipamente sportive, necesare pentru perioada estivală, conform „Standardelor minime de dotare a instituției de educație timpurie”	Educator Administrația IET	Aprilie- mai
10.	Verificarea stării plaselor antiinsecte existente. Asigurarea ferestrelor cu plase antiinsecte.	Șeful de gospodărie	Martie/Mai
11.	Asigurarea cabinetului medical cu medicamente și echipament de primă necesitate pentru acordarea ajutorului medical în perioada estivală, conform „Standardelor minime de dotare a instituției de educație timpurie”	Asistentul medical	Mai
12.	Organizarea procedurilor de călire cu apă, aer și soare	Educatorii, Asistenta medicală	zilnic
13.	Realizarea controlului referitor la respectarea IOVSC în perioada estivală de către colaboratorii grădiniței	Asistenta medicală	zilnic
14.	Realizarea controlului referitor la respectarea cerințelor	Asistenta medicală	o dată în

	de servire a copiilor cu apă potabilă.		săptămână
15.	Asigurarea copiilor cu pălărioare și chipiuri de soare.	Asistenta medicală	zilnic
16.	Nimicirea ciupercilor și a plantelor otrăvitoare de pe terenul de joc și adiacent.	Educatorii	zilnic
17.	Prelucrarea nisipului cu apă și sare	Ajutorii de educatori	săptămânal
18.	Instruirea angajaților cu privire la respectarea IOVSC.	Directorul	iunie
19.	Completarea informațiilor pentru părinți la Avizierul cu referire la: - <i>Insolația și consecințele aflării îndelungate la soare;</i> - <i>Alimentația sănătoasă pe timp de vară.</i>	Educatorii, Metodistul,	pe parcursul verii
20.	Consultații pentru cadrele didactice la temele: - <i>Confecționarea atributelor de joc pentru teren din materiale reciclabile;</i> - <i>Acordarea primului ajutor în caz de traume, insolație, intoxicații alimentare;</i> - <i>Etc.</i>	Directorul, Metodistul	iunie iulie
21.	Consultații pentru părinți la tema: „ <i>Cum organizați odihna copiilor acasă în perioada estivală?</i> ”; <i>Etc..</i>	Educatorii	iunie-august
22.	Procurarea: - detergenților și soluțiilor de dezinfectare; - echipamentului pentru personalul tehnic; - materialelor didactice și consumabilelor (pentru desen, modelare, aplicare), literatură metodică și pentru copii.	Directorul Șeful de gospodărie	iunie-august

NOTE:

*Planul de acțiuni prezentat servește ca model. Fiecare instituție elaborează un plan de acțiuni individualizat, în dependență de Planul de activitate, capacitatea instituțională, statele de personal, necesitățile pe care le-a identificat în vederea asigurării condițiilor sanitaro- igienice, pedagogice și de securitate în perioada estivală.

** Fiecare instituție va indica aici echipamentul concret pe care trebuie să-l procure/repare, renoveze etc., spre ex.: tobogan, scăriță, balansoar, mini-teren de fotbal, de baschet etc.

MODELE DE PLANURI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI ORARE DE REPARTIZARE A ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE ÎN IET

Anexa 1.

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT

al grupei a II-a mică nr. 1 (3-4 ani), pentru anul de studii 20__-20__

MODEL

(elaborat în baza Planul-cadru pentru învățământul preșcolar
aprobat de MEC, ordinul nr. _____ din _____)

IET nr.1 „GUGUȚĂ”,

or.Cupcini, raionul Edineț,

GRUPA nr.1 „Prichindel”

Educatori:

1 _____

2 _____

Manager/metodist:

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Prezentul Plan de Învățământ este un document normativ, care stabilește tipurile de activități educaționale, volumul timpului alocat nemijlocit pentru activitățile educaționale în anul de studii 2023-2024 cu indicarea numărului total de ore ale activităților educaționale în grupa II mica nr.1 (3-4 ani), IET nr.1, satul/orașul Cupcini, raionul/municipiul Edineț inclusiv succesiunea și distribuția acestora, corelată cu organizarea activităților educaționale, care depășesc standardele stabilite pentru educația timpurie.

1.2 Sarcinile de bază ale Planului de învățământ sunt:

1. Reglementarea sarcinii educaționale pentru grupa a II-a mică nr. 1 din instituția de educație timpurie nr.1, „GUGUȚĂ” din or.Cupcini, raionul Edineț.

2. Realizarea *Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani* și a *Curriculum-ului pentru educația timpurie*, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (în continuare MEC), cu referire la vârsta de 3-4 ani (grupa a II-a mică).
- 1.3** Planul de Învățământ este elaborat în baza Planului-Cadru pentru învățământul preșcolar aprobat prin Ordinul MEC nr. ___ din _____, în conformitate cu actele legislative-normative și documentele de politici, cu accent pe domeniul Educație timpurie
- 1.4** În anul de studii 2023 - 2024, grupa a II-a mică nr. 1 va activa cu un contingent de 22 copii, născuți în anul 2019, dintre care: 12 fete și 10 băieți.
- 1.5** Planul de învățământ în grupa a II-a mică se va realiza într-un interval de 10,5 ore (de la ora 7.30 până la orele 18.00).
- 1.6** Prezentul Plan de învățământ va fi parte componentă a Planului de învățământ al instituției.

II. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

2.1 Structura anului de studii 20_20_ pentru grupa a II-a mică nr. 1 „Prichindel”

Datele calendaristice prezentate mai jos vor fi necesare pentru cadrele didactice în planificarea termenilor de realizare a tuturor activităților organizate cu copiii în grădiniță.

Perioada	Începe	Finalizează	
Durata anului de studii	01.09.2023	31.08.2024	
Perioada de adaptare a copiilor nou-veniți	01.09.2023	01.10.2023	
Semestrul I	01.09.2023	22.12.2023	
Semestrul II	09.01.2024	31.05.2024	
Vacanțele școlare* (toamnă,iarnă,primăvară,de Paște-activități recuperatorii, de recreere, ludice, la libera alegere distractive etc.)	01.11.2023	05.11.2023	
	23.12.2023	08.01.2024	
	08.03.2024	12.03.2024	
	04.05.2024	13.05.2024	
Vacanța de vară/ Perioada estivală (corelarea activităților de educație fizică și sănătate, a activităților artistico-estetice cu alte tipuri de activități (cognitive, socio-emoționale, de limbaj/de comunicare)	31.05.2024	31.08.2024	
Monitorizarea și evaluarea dezvoltării copiilor	<i>inițială</i>	15.09.2023	15.10.2023
	<i>formativă</i>	15.10.2023	15.04.2024
	<i>finală</i>	15.04.2024	15.05.2024

* Vacanțele școlare se vor planifica în conformitate cu Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2023-2024

Zile libere în anul de studii 20_-20_	
25 decembrie	Crăciunul pe stil nou
1 ianuarie	Anul Nou
7-8 ianuarie	Crăciunul pe stil vechi
8 martie	Ziua internațională a femeii
16 -17 aprilie	Sfintele Paști
24 aprilie	Paștele Blajinilor
1 mai	Ziua Muncii
9 mai	Ziua Victoriei/Ziua Europei
1 iunie	Ziua Copilului*
27 august	Ziua Independenței
31 august	Ziua Națională a Limbii

Notă:

*La decizia Guvernului

2.2 Tipuri de activități, numărul total și durata acestora în grupa a II-a mică nr.1,„Prichindel” pentru o zi/săptămână

Tipuri de activități			Număr de activități pe zi	Număr de activități săptăm.	Durata activității	Număr de ore săptăm.
Activități de învățare/Dezvoltare în baza/pe domenii de activitate CET	Activități integrate (AI)	Activități pe domenii de activitate	zilnic 1/zi	5	15-20 min	75/100 min
	Activități specifice unui domeniu de activitate	Educația fizică	1/zi	2+1	15-20 min	45/60 min
		Educația muzicală	1/zi	2	15-20 min	30/40 min
Activități de dezvoltare personală (ADP)	Rutine/tranziții	Întâlnirea de dimineață	zilnic	5	10-15 min	50/75 min
		Deprinderi de igienă individuală și colectivă	zilnic	<i>Se va acorda timp suficient, conform necesităților individuale și particularităților de vârstă ale copiilor</i>		
		Somnul de zi	zilnic 1/zi	5	150 min	750 min
Activități recreative și de relaxare		Plimbări în aer liber*	zilnic 2/zi	10	105 min	1050 min
Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor individuale			zilnic	5	15 min	75min
Activități recuperatorii			zilnic	5	15 min	75min
Activități și jocuri liber alese			zilnic	5	65 min	325 min

Activități extracurriculare (1 activitate în săptămână)		-	1	15-20 min	15/20 min
Activități de asanare și fortificare a sănătății	Gimnastica matinală	zilnic	5	7 min	35 min
	Gimnastica de după somn Proceduri de călire	zilnic	5	4-6 min	20/30 min
	Pauze dinamice	zilnic	în funcție de necesitate	până la 3 min	în funcție de necesitate
	Jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării *	zilnic 2/zi	6 4	6-10 min 15-20 min	60/100 min
	Mentținerea condițiilor optime a temperaturii în sala de grupă	Zilnic de la + 18 °C până la +22°C			
	Aerisirea încăperilor prin flux	Zilnic - până la +16°C Se va efectua în absența copiilor la fiecare 1,5 ore (nu mai mult de 10 minute)			
	Primirea zilnică a copiilor în aer liber	Se desfășoară exclusiv în perioada caldă a anului (din luna mai până în septembrie)			
	Clătirea gurii	zilnic	cu apă caldă după fiecare masă		
	Mersul desculț	zilnic	În timpul zilei, înainte și după somnul de zi 5-10 min.		
Activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor pe parcursul zilei	Dimineața	zilnic	5	10-15 min.	50/75min.
	După dejun	zilnic	5	8-10 min.	40/50min.
	I-a plimbare	zilnic	5	35-40 min.	175/200min.
	II-a plimbare	zilnic	5	35-40 min.	175/200min.
	După somnul de zi	zilnic	5	10-12 min.	50/60 min.

NOTĂ:

*Durata activităților poate varia, în funcție de interesul manifestat de grupul de copii pentru acestea, de conținutul activităților, precum și în funcție de maniera de desfășurare a acestora.

2.3 Regimul zilei în IET pentru grupa a II-a mică nr.1 „Prichindel” pentru anul de studii 20__-20__

Nr. d/o	Elementele constituente/ Activitățile zilei	Timpul
LA DOMICILIU		
1	Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 – 07:30
ÎN INSTITUȚIA PREȘCOLARĂ		
2	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00/7:30 – 08:15
3	Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:15- 08:45
4	Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:45- 09:00
5	Activități integrate/activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:00- 09:45
6	Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	09:45- 10:00
7	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:00- 11:05
8	Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personal	11:05- 11:30
9	Prânzul	11:30 -12:00
10	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul	12:00- 15:00
11	Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individual	15:00- 15:30
12	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire	15:30- 15:50

	Gustarea	
13	Jocuri, activități liber alese	15:50 - 16:20
14	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:25- 16:35
15	Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:35- 17:20
16	Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții	17:30 – 18:00
LA DOMICILIU		
19	Plimbarea	18:00 – 19:30
20	Întoarcerea de la plimbare, cină ușoară, jocuri liniștite, proceduri igienice, pregătirea pentru somnul de noapte	19:30 – 20:30
21	Povestea de seară Somnul	20:30 – 20:45 20:45-06:30 (07:30)

III. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIVIND DIVERSITATEA GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN IET/GRUPĂ.

3.1 Plan de învățământ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupa a II-a mică nr. 1 „Prichindel” pentru anul de studii 20_-20_

Domenii de activitate/ dimensiuni curriculare		Număr de activități integrate/ domenii de activitate
Sănătate și motricitate		
Educație pentru sănătate		1
Educație fizică	în sală/grupă	2
	în aer liber	1
Eu, familia și societatea		
Dezvoltarea personală		0,5 (1 la 2 săptămâni)
Educație pentru societate		0,5 (1 la 2 săptămâni)
Limbaj și comunicare		
Educație pentru limbaj și comunicare		2
Științe și tehnologii		
Formarea reprezentărilor elementare matematice		1
Educație pentru mediu		1
Educația digitală		-
Arte		
Educație plastică		1
Educație muzicală		2
Număr total de activități pe săptămână		12

3.2 Orarul orientativ săptămânal al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate în grupa a II-a mică nr. 1 „Prichindel” pentru anul de studii 20_-20_

Ziua săptămânii	Activități integrate și pe domenii specifice de activitate	Domenii de activitate posibile, pentru integrare
Luni	Dezvoltarea personală/ Educație pentru societate	Educație pentru limbaj și comunicare Educație plastică Dezvoltare personală Educație pentru mediu Educație pentru societate Formarea reprezentărilor elementare matematice Educație muzicală Educație fizică Educație pentru sănătate
	Educație fizică	
Marti	Educație pentru sănătate Educație pentru limbaj și comunicare	
	Educație muzicală	
Miercuri	Formarea reprezentărilor elementare matematice	
	Educație fizică	
Joi	Educație pentru mediu Educație plastică	
	Educație muzicală	
	Educație pentru sănătate	
Vineri	Educație pentru limbaj și comunicare	
	Educație fizică aer în aer liber	

NOTE:

* Durata activităților zilnice, numărul acestora pe parcursul săptămânii desfășurate cu copiii, precum și modul de integrare a domeniilor de activitate vor varia în funcție de vârsta copiilor, nivelul lor de dezvoltare și, nu în ultimul rând, de interesele acestora.

IV. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

4.1 Plan de învățământ al activităților extracurriculare pentru copiii din grupa a II-a mică nr. 1 „Prichindel”, pentru anul de studii 20_-20_

Forme de realizare	Durata activității	Nr. activități săptămână/lună
Distrații sportive	15-20 min.	1 /lună
Ziua sănătății	1 zi	1/ lună
Săptămâna sănătății	1 săptămâna	2-3 /an
Distrații muzicale	20-30 min.	1 / lună
Sărbători/matinee	20-30 min.	1 în 3-4 luni
Distrații ecologice/literare	20-30 min.	1 /lună
Teatre/dramatizări	10-15 min.	2-3 / lună
Vizionări	5-7 min.	1 /lună

4.2 Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare pentru copiii din grupă a II-a mică nr. 1 „Prichindel”, pentru anul de studii 20_-20_ (detaliere)

Luna	Săptămâna	Distrații sportive	Ziua s ănătății	Săptămâna sănătății	Distrații muzicale	Sărbători/ matinee	Distrații ecologice/lit erare	Teatre/ dramatizări	Vizionări
09	I						*		
	II				*				
	III							*	
	IV	*	*						*
	V							*	
10	I				*				
	II						*		
	III							*	
	IV		*		*			*	
	V	*							*
11	I	*			*			*	
	II						*		
	III								*
	IV							*	
	V		*	*				*	
12	I				*				
	II							*	
	III						*		
	IV					*			
	V	*	*					*	*

01	I	*						*	*
	II				*				
	III						*		
	IV							*	
	V		*					*	
02	I						*		
	II				*				
	III							*	
	IV	*	*	*					*
	V							*	
03	I					*			
	II						*	*	*
	III				*				
	IV	*	*						
	V							*	
04	I							*	
	II				*		*		
	III								*
	IV							*	
	V	*	*						
05	I				*				
	II					*	*	*	
	III								
	IV	*	*	*				*	

4.3 Planul orientativ-tematic al activităților extracurriculare pentru trimestrul I în grupă a II-a mică nr. 1 „Prichindel” pentru pentru trimestrul I, anul de studii 20_ -20_

Luna	09	10	11
Tema proiectului	„Grădinița de copii plină e de jucării:”	„Sănătate de la toate”	„În lumea celor, care nu cuvântă”
Activitate extracurriculară			
Distrații sportive	„Dacă vesel se trăiește...”	„Mănuțele curate”	„Căsuțele animalelor”
Ziua sănătății	„Regulile sănătății în grădiniță”	„Sănătoși de mici”	„Mama mea m-a învățat Ca să fiu mereu curat”
Săptămâna sănătății			„ABC-ul sănătății”
Distrații muzicale	„Magazinul de jucării”	„Dansul degețelor”	„Animalele haioase”
Sărbători/matinee			
Distrații ecologice		„Prichindeii la plimbare”	„ Ghici al cui e glasul?”
Distrații literare	„Cum petrec la grădiniță”		

Teatre/dramatizări	Divertisment teatral: „Iepurașul Țup în ospete la copii” „Gogoșa” poveste pop.rusă	Divertisment teatral: „Despre șoricelul prostuț” „Leneșul” de V.Roșca	Divertisment teatral: „Hai la ursul din pădure” „Capra cu trei iezi” de I. Creangă
Vizionări		Desene animate amuzante pentru copii	Desene animate amuzante pentru copii

NOTĂ:

Acest plan va fi elaborat pentru fiecare trimestru separat, către 01 septembrie, 01 decembrie, 01 februarie.

Anexa 2

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT

al grupei mixte (2-7 ani) pentru anul de studii _____

MODEL

(elaborat în baza Planul-cadru pentru învățământul preșcolar
aprobat de MEC, ordinul nr. _____ din _____)

IET nr.1 „GUGUTĂ”,

or.Cupcini, raionul Edinet,

GRUPA „Gogoșa”

Educatori:

1 _____

2 _____

Manager/metodist:

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Prezentul Plan de Învățământ este un document normativ, care stabilește tipurile de activități educaționale, volumul timpului alocat nemijlocit pentru activitățile educaționale în anul de studii 2022-2023 cu indicarea numărului total de ore ale activităților

educaționale în grupa mixtă nr. X (2-7 ani), inclusiv succesiunea și distribuția acestora, corelată cu organizarea activităților educaționale, care depășesc standardele stabilite pentru educația timpurie.

1.2 Sarcinile de bază ale Planului de învățământ sunt:

1. Reglementarea sarcinii educaționale pentru grupa mixtă nr. X (2-7 ani) din instituția de educație timpurie nr. X (denumirea instituției);
2. Realizarea Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani și a Curriculum-ului pentru educația timpurie, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (în continuare MEC).

1.3 Planul de Învățământ este elaborat în baza Planului-Cadru pentru învățământul preșcolar aprobat prin Ordinul MEC nr. ___ din _____, în conformitate cu actele legislativ-normative și documentele de politici, cu accent pe domeniul Educație timpurie.

1.4 În anul de studii 2022-2023, grupa mixtă nr. X va activa cu un contingent de X copii, dintre care:

- născuți în anul 2016 - X copii: X fete și Y băieți;
- născuți în anul 2017 - X copii: X fete și Y băieți;
- născuți în anul 2018 - X copii: X fete și Y băieți;
- născuți în anul 2019 - X copii: X fete și Y băieți;
- născuți în anul 2020 - X copii: X fete și Y băieți.

Programul de activitate al grupei / instituției este de 10 ore 30 minute.

1.5 Prezentul Plan de învățământ va fi parte componentă a Planului de învățământ al instituției (denumirea deplină a instituției).

II. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

2.1 Structura anului de studii 20_ - 20_ pentru grupa pregătitoare nr. ____ (6-7 ani)

Perioada	Începe	Finalizează
Durata anului de studii	01.09.2023	31.08.2024
Perioada de adaptare a copiilor nou-veniți	01.09.2023	01.10.2023
Semestrul I	01.09.2023	22.12.2023
Semestrul II	09.01.2024	31.05.2024
Vacanțele școlare* (toamnă,iarnă,primăvară,de Paște-activități recuperatorii, de recreere, ludice, la libera alegere distractive etc.)	01.11.2023	05.11.2023
	23.12.2023	08.01.2024
	08.03.2024	12.03.2024
	04.05.2024	13.05.2024
Vacanța de vară/ Perioada estivală (corelarea activităților de educație fizică și sănătate, a	31.05.2024	31.08.2024

<i>activităților artistico-estetice cu alte tipuri de activități (cognitive, socio-emoționale, de limbaj/de comunicare)</i>			
Monitorizarea și evaluarea dezvoltării copiilor	inițială	15.09.2023	15.10.2023
	formativă	15.10.2023	15.04.2024
	finală	15.04.2024	15.05.2024

** Vacanțele școlare se vor planifica în conformitate cu Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2023-2024*

Zile libere în anul de studii 202_-202_	
25 decembrie	Crăciunul pe stil nou
1 ianuarie	Anul Nou
7-8 ianuarie	Crăciunul pe stil vechi
8 martie	Ziua internațională a femeii
16 -17 aprilie	Sfintele Paști
24 aprilie	Paștele Blajinilor
1 mai	Ziua Muncii
9 mai	Ziua Victoriei/Ziua Europei
1 iunie	Ziua Copilului*
27 august	Ziua Independenței
31 august	Ziua Națională a Limbii

Notă:

***La decizia Guvernului**

2.2 Tipuri de activități, numărul total și durata acestora în grupa mixtă (2-7 ani) pentru o zi/săptămână, în anul de studii 20_-20_

Tipuri de activități			Număr de activități pe zi	Număr de activități săptăm.	Durata activității	Număr de ore săptăm.
Activități de învățare/ Dezvoltare în baza/pe domenii de activitate CET	Activități integrate (AI)	Activități pe domenii de activitate	zilnic 1/zi	5	15-20 min (2-4 ani) 25-35 min (5-7 ani)	75/100 min (2-4 ani) 125/175 min (5-7 ani)
	Activități specifice unui domeniu de activitate	Educația fizică	1/zi	2+1	15-20 min (2-4 ani) 25-35 min (5-7 ani)	45/60 min (2-4 ani) 75/105 min (5-7 ani)
		Educația muzicală	1/zi	2	15-20 min (2-4 ani) 25-30 min (5-7 ani)	30/40 min (2-4 ani) 50/60 min (5-7 ani)
Activități de dezvoltare personală (ADP)	Rutine/ tranziții	Întâlnirea de dimineață	zilnic	5	10-15 min (2-4 ani) 15-20 min (5-7 ani)	50/75 min (2-4 ani) 75/100 min (5-7 ani)
		Deprinderi de igienă individuală și colectivă	zilnic	<i>Se va acorda timp suficient, conform necesităților individuale și particularităților de vârstă ale copiilor</i>		
		Somnul de zi	zilnic 1/zi	5	150 min (2-4 ani) 120 min (5-7 ani)	750 min (2-4 ani) 600 min (5-7 ani)
Activități recreative și de relaxare		Plimbări în aer liber *	zilnic 2/zi	10	105 min (2-4 ani) 210 min (5-7 ani)	1050 min (2-4 ani) 2100 min (5-7 ani)
Activități recuperatorii			zilnic	5	10-15 min (2-4 ani) 20-30 min (5-7 ani)	50/75min (2-4 ani) 100/150 min (5-7 ani)
Activități și jocuri liber alese			zilnic	5	65-75 min	325/375 min
Activități extracurriculare				1	30-40 min	150/200 min
Activități de asanare și fortificare a sănătății	Menținerea condițiilor optime a temperaturii în sala de grupă		Zilnic de la + 18 °C până la +22°C			
	Aerisirea încăperilor prin flux		Zilnic - până la +16°C Se va efectua în absența copiilor la fiecare 1,5 ore (nu mai mult de 10 minute)			
	Primirea zilnică a copiilor în aer liber		Se desfășoară exclusiv în perioada caldă a anului (din luna mai până în septembrie)			

	Clătirea gurii	zilnic	cu apă caldă după fiecare masă		
	Mersul desculț	zilnic	În timpul zilei, înainte și după somnul de zi 5-10 min.		
	Gimnastica matinală	zilnic	5	5-7 min (2-4 ani) 10-12 min (5-7 ani)	30/35 min (2-4 ani) 50/60 min (5-7 ani)
	Gimnastica de după somn	zilnic	5	5-6 min (2-4 ani) 10 min (5-7 ani)	25/30 min (2-4 ani) 50 min (5-7 ani)
	Pauze dinamice	zilnic	în funcție de necesitate	până la 3 min	în funcție de necesitate
	Jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării *	zilnic 2/zi	10	10-20 min (2-4 ani) 20-30 min (5-7 ani)	100/200 min (2-4 ani) 200/300 min (5-7 ani)
Activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor pe parcursul zilei	Dimineața	zilnic	5	10-15 min.	50/75min.
	După dejun	zilnic	5	8-10 min.	40/50min.
	I-a plimbare	zilnic	5	35-40 min.	175/200min.
	II-a plimbare	zilnic	5	35-40 min.	175/200min.
	După somnul de zi	zilnic	5	10-15 min.	50/75 min.

2.3 Regimul zilei în pentru grupa mixtă nr. ____ (2-7 ani), pentru anul de studii 20_-20_

Momente de regim	subgrupa I (2-4 ani)	subgrupa II (5-7 ani)
Rutine: Primirea copiilor , termometria. *Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici	07:00/ 07:30–08:00	07:00/ 07:30–8:10
Gimnastica matinală, jocuri	08:00-08:30	08:10-08:30
Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul I	08:30- 08:55	
Rutine și tranziții Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	08:55-09:05	08:55-09:20
Rutina: Activități integrate/Activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:05-10:05	09:20-10:45
Rutine: Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	10.05-10.15*	
Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative în aer liber	10:05-10:20	10:45-10:50
Plimbare în aer liber	10:20- 12:00	10:50-12:20
Rutine: Revenirea de la plimbare. Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Prânzul	12:00-13:00	12:20-13:00
Rutine: Somnul de zi Activități de relaxare	13:00-15:10	13:15-15:00
Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motoră individuală.	15:10- 15:40	15:00-15:40
Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Gustarea	15:40- 15:55	

Jocuri , activitate individuală Activități opționale*(5-7 ani)	15:55-16:15	15:55-16:25
Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:15- 16:30	16:25-16:40
Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:30-17:20	16:40-17:20
Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autodeservire Cina	17:20- 17:40	
Rutine: Plecarea copiilor acasă, Discuții cu părinții (IET cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:40-18:00	17:40-18:00

III. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIVIND DIVERSITATEA GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN IET/GRUPĂ

3.1 Plan de învățământ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, grupa mixtă (2-7 ani), pentru anul de studii 20__-20__

Domenii de activitate/dimensiuni curriculare		Număr de activități integrate/ domenii de activitate				
		Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri
Sănătate și motricitate	Educație pentru sănătate					1 (I, II*)
	Educația fizică	<u>1 (I, II)</u>		<u>1 (I, II)</u> **		<u>1 (I, II)</u>
Eu, familia și societate	Dezvoltarea personală	<u>1 (I, II)</u>			1 (II)	
	Educație pentru societate			<u>1 (I, II)</u>		1 (II)
Limba și comunicare	Educație pentru limbaj și comunicare	<u>1 (I, II)</u>	1 (I)		<u>1 (I, II)</u>	
Științe și tehnologii	Formarea reprezentărilor elementare matematice		<u>1 (I, II)</u>	<u>0,5 (II)</u>		
	Educație pentru mediu	1 (II)			<u>1 (I, II)</u>	
	Educația digitală			<u>0,5 (II)</u>		
Arte	Educație plastică (desen, aplicație, modelaj)		1 (I, II)	1 (I)		<u>1 (I, II)</u>
	Educație muzicală		<u>1 (I, II)</u>		<u>1 (I, II)</u>	

3.2 Orarul orientativ săptămânal al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate pentru grupa mixtă nr. __ (2-7 ani) pentru anul de studii 20_-20_

LUNI	MARȚI	MIERCURI
Educație fizică* (I, II) AI (I, II): <u>Dezvoltarea personală, Educație pentru limbaj și comunicare</u> Educație pentru mediu (II)	AI (I, II): <u>FREM</u> Educație plastică Limbaj și comunicare (I) Educația muzicală (I*, II)	AI (I, II): <u>Educație pentru societate</u> <u>FREM / Educație digitală (II)</u> Educația plastică (I) Educația fizică (la plimbare)**

JOI	VINERI
AI (I, II): <u>Limbaj și comunicare (premisele citit-scrisului)</u> Educația pentru mediu Dezvoltarea personală (II) Educația muzicală*	AI (I, II): <u>Educație pentru sănătate</u> Educație plastică Educația pentru societatea (I) Educația fizică*

Notă:

Durata activităților zilnice, *numărul* acestora pe parcursul săptămânii desfășurate cu copiii, precum și *modul de integrare* a domeniilor de activitate vor varia în funcție de vârsta copiilor, nivelul lor de dezvoltare și, nu în ultimul rând, de interesele acestora.

*Copiii din grupa mixtă (2-7 ani) vor fi împărțiți convențional în două subgrupe după criteriul *vârsta copiilor*: în I-a subgrupă sunt vizați copiii de 2-4 ani, în a II-a subgrupă – copiii de 5-7 ani.

**Activitatea de educație fizică afară va fi organizată pentru copiii de la 3 ani la 7 ani. Copiii de 2 ani se vor juca cu asistentul/ajutorul de educator sau pot fi implicați în activitate, dacă vor manifesta inițiativă, dorință.

IV. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

4.1 Plan de învățământ al activităților extracurriculare pentru copiii din grupa mixtă nr. ____ (2-7 ani) pentru anul de studii 20_-20_

Forme de realizare	Subgrupa	Durata activității	Nr. activități săptămână/lună
Distracții sportive	I	-	-
	II	15-20 min	1 /lună
Ziua sănătății	I, II	1 zi	1/ lună
Săptămâna sănătății	I, II	1 săptămâna	2-3 /an
Distracții muzicale**	I	25-30 min	1/ lună
	II	30-40 min	

Sărbători/matinee**	I	15-20 min	1 /3 luni
	II	30-40 min	
Distracții ecologice/literare**	I	10-15 min	1 /lună
	II	25-30 min	
Activități teatralizate: teatre, spectacole/ jocuri – dramatizări **	I	10-15 min	2-3 / lună
	II	20-25 min	
Vizionări**	I	5-7 min	1 /lună
	II	10-15 min	
Vizite	II	30-35 min	1 la 2 luni

* Copiii vor fi împărțiți convențional în 2 subgrupe, după criteriul *vârsta copiilor*: în I-a subgrupă sunt vizați copiii de 2-4 ani, în a II-a subgrupă – copiii de 5-7 ani.

** Copii din I subgrupă (2-4 ani) vor fi implicați în prima parte a scenariului activităților, cei din a II-a subgrupă (5-7 ani) vor participa pe durata întregii activități extracurriculare desfășurate.

4.2 Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare pentru copiii din grupă copiii din grupă mixtă nr. ____ (2-7 ani) în anul de studii 20_ - 20_ (detaliere)

Luna	Săptămâna	Dis tracții sporti ve	Ziua sănăt ății	Săptă mâ- na sănăt ății	Distr acții muzic ale	Sărbă tori/ matin ee	Distr acții ecolo gice/ litera re	Teatr e/ Dram ati- zări	Vizio nări	Vizite / exursi i	Activi tăți de agre ment cognit iv
09	I				*			*			
	II								(I, II)		
	III							*		(II)	
	IV	(II)	*								
	V						(I, II)				
10	I							(I, II)			
	II		(I, II)								
	III										(II)
	IV							(I, II)			
	V						(I, II)				
11	I										
	II				(I, II)						
	III	(II)									
	IV		(I, II)								
	V			(I, II)						(II)	
12	I							(I, II)			
	II								(I, II)		
	III		(I, II)								
	IV					(I, II)					

	V	(II)									
01	I						(I, II)				
	II	(II)									
	III									(II)	
	IV								(II)		
	V					(I, II)					
02	I						(I, II)				
	II		(I, II)								
	III			(I, II)							
	IV	(II)									
	V						(I, II)				
03	I					(I, II)					
	II						(I, II)				
	III	(II)									
	IV						(I, II)				
	V		(I, II)								
04	I										(II)
	II			(I, II)							
	III	(II)									
	IV		(I, II)								
	V						(I, II)				
05	I					(I, II)					
	II		(I, II)								
	III	(II)									
	IV									(II)	
	V					(I, II)					

**4.3 Planul orientativ-tematic al activităților extracurriculare pentru
trimestrul I, grupa pregătitoare (6-7 ani) nr. __,
_____ (denumirea), anul de studii 20__ - 20__**

Luna	09	10	11
Tema proiectului	„Grădinița – Țara copilăriei”	„Toamna cea îmbelșugată ”	„Moldova – plai din poveste”
Activitate extracurriculară			
Distrații sportive	„ <i>Micii campioni</i> ”	*	*
Ziua sănătății	*	„ <i>Sănătoși și voioși</i> ”	*
Săptămâna sănătății			„ <i>Vreau să fiu sănătos și știu cum să o fac</i> ”
Distrații muzicale	„ <i>Drag mi-i cântecul și jocul</i> ”	*	„ <i>Pungulița muzicală</i> ”
Sărbători/matinee		„ <i>Toamna de aur</i> ”	

Distrații ecologice	„Pădurea cheamă”	ne „La piața de legume și fructe”	
Distrații literare			Story-Sek (traistuța cu istorioare) Defileu de carte
Teatre/dramatizări	Teatrul de păpuși „Schimbă-ți vocea”	Teatrul cu măști și/sau costume Mima "Ghicatori fara cuvinte"	Teatrul de flanelograf și „Greierul furnica”
Vizionări	Desen animat „Povestea jucărilor”	*	*
Activități de agrement cognitiv/intelectual - TVC, festivaluri, concursuri		Concurs „Toamnă mândră și bogată” (când, cum și de ce se întâmplă?)	
Vizite/exursii la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice.	Vizită online la fabrica de jucării		Excursii online prin locurile pitorești ai Moldovei

Anexa 3

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT al IET nr. ____,

_____ (denumirea IET)

pentru anul de studii 20 __ -20 __

MODEL

(elaborat în baza Planul-cadru pentru învățământul preșcolar
aprobat de MEC, ordinul nr. _____ din _____)

IET nr.1 „GUGUTĂ”,

or.Cupcini, raionul Edinet,

Manager/metodist:

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Prezentul Plan de Învățământ este un document normativ, care stabilește tipurile de activități educaționale, volumul timpului alocat nemijlocit pentru activitățile educaționale în anul de studii 2022-2023 cu indicarea numărului total de ore ale activităților educaționale pe grupe de vârste (de la 2 la 6/7 ani), inclusiv succesiunea și distribuția acestora, corelată cu organizarea activităților educaționale, care depășesc standardele stabilite pentru educația timpurie.

1.2 Sarcinile de bază ale Planului de învățământ sunt:

- 1) Reglementarea sarcinii educaționale pentru toate grupele de vârstă din instituția de educație timpurie;
- 2) Realizarea Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani și a Curriculum-ului pentru educația timpurie, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (în continuare MEC).

1.3 Planul de Învățământ este elaborat în baza Planului-Cadru pentru învățământul preșcolar aprobat prin Ordinul MEC nr. ___ din _____, în conformitate cu actele legislative-normative și documentele de politici, cu accent pe domeniul Educație timpurie.

1.4 Programul de activitate al grupei / instituției este de 10 ore 30 minute.

Grupele de vârstă ce activează în cadrul instituției nr.1 „GUGUȚĂ”

Grupa de vârstă	Vârsta copiilor	N total de grupe	N total de copii	Nr. grupei	Educatorii grupei
Grupa mică I	2-3 ani	2	15	Grupa nr. ____	(se vor înscrie numele, prenumele cadrului didactic, studiile și calificarea)
			15	Grupa nr. ____ (alolingvă)	
Grupa mică II	3-4 ani	3	20	Grupa nr. ____	
			22	Grupa nr. ____	
			20	Grupa nr. ____ (alolingvă)	
Grupa medie	4-5 ani	2	22	Grupa nr. ____	
			25	Grupa nr. ____ (alolingvă)	
Grupa mare	5-6 ani	2	25	Grupa nr. ____	
			23	Grupa nr. ____ (alolingvă)	
Grupa pregătitoare	6-7 ani	2	23	Grupa nr. ____	
			25	Grupa nr. ____ (alolingvă)	

II. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

2.1 Structura anului de studii 20_-20_ pentru IET nr.1,„GUGUȚĂ”

Datele calendaristice prezentate mai jos vor fi necesare pentru cadrele didactice în planificarea termenilor de realizare a tuturor activităților organizate cu copiii în grădiniță.

Perioada	începe	finalizează	
Durata anului de studii	01.09.2023	31.08.2024	
Perioada de adaptare a copiilor nou-veniți	01.09.2023	01.10.2023	
Semestrul I	01.09.2023	22.12.2023	
Semestrul II	09.01.2024	31.05.2024	
Vacanțele școlare* (toamnă,iarnă,primăvară,de Paște-activități recuperatorii, de recreere, ludice, la libera alegere distractive etc.)	01.11.2023	05.11.2023	
	23.12.2023	08.01.2024	
	08.03.2024	12.03.2024	
	04.05.2024	13.05.2024	
Vacanța de vară/ Perioada estivală (corelarea activităților de educație fizică și sănătate, a activităților artistico-estetice cu alte tipuri de activități (cognitive, socio-emoționale, de limbaj/de comunicare)	31.05.2024	31.08.2024	
Monitorizarea și evaluarea dezvoltării copiilor	<i>inițială</i>	15.09.2023	15.10.2023
	<i>formativă</i>	15.10.2023	15.04.2024
	<i>finală</i>	15.04.2024	15.05.2024

* Vacanțele școlare se vor planifica în conformitate cu Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2023-2024

Zile libere în anul de studii 2022-2022	
25 decembrie	Crăciunul pe stil nou
1 ianuarie	Anul Nou
7-8 ianuarie	Crăciunul pe stil vechi
8 martie	Ziua internațională a femeii
16 -17 aprilie	Sfintele Paști
24 aprilie	Paștele Blajinilor
1 mai	Ziua Muncii
9 mai	Ziua Victoriei/Ziua Europei
1 iunie	Ziua Copilului*
27 august	Ziua Independenței
31 august	Ziua Națională a Limbii

Notă:

*La decizia Guvernului

**2.2 Tipuri de activități, numărul total și durata acestora pentru o zi/săptămână în IET nr.1 „GUGUȚĂ”
pentru anul de studii 20_-20_**

N ct.	Formele de organizare		Număr de activități pe zi	Grupa I-a mică	Grupa a II-a mică	Grupa medie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
				Numărul de activități pe săptămână				
Activități de învățare/Dezvoltare în baza/pe domenii de activitate CET								
1.	Activități integrate (AI)	Activități pe domenii de activitate	zilnic 1/zi	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 15-20 min/ 75-100 min	5/săptămână 20-25 min/ 100-125 min	5/săptămână 25-30 min/ 125-150 min	5/săptămână 30-35/40 min/ 150-200 min
2.	Activități specifice unui domeniu de activitate	Educația fizică	1/zi	2/săptămână 10-15 min 20-30 min	3/săptămână 15-20 min 45-60 min	3/săptămână 20-25 min 60-75 min	3/săptămână 25-30 min 75-90 min	3/săptămână 30-35min 90-105 min
		Educația muzicală	1/zi	2/săptămână 10-15 min 20-30 min	2/săptămână 15-20 min 30-40 min	2/săptămână 20-25 min 40-50 min	2/săptămână 25-30 min 50-60 min	2/săptămână 30-35min 60-70 min
Activități de asanare și fortificare a sănătății								
3.	Gimnastica matinală		zilnic	5/săptămână 5-6 min/ 25-30 min	5/săptămână 6-7 min/ 30-35 min	5/săptămână 7-8 min/ 35-40 min	5/săptămână 8-10 min/ 40-50 min	5/săptămână 10-12 min/ 50-60 min
4.	Gimnastica de după somn Proceduri de călire		zilnic	-	5/săptămână 5-6 min 25-30 min	5/săptămână 6-7 min 30-35 min	5/săptămână 7-8 min 35-40 min	5/săptămână 8-10 min 40-45 min
5.	Pauze dinamice		zilnic	zilnic, în funcție de necesitate (până la 3 min.)				
6.	Jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării *		zilnic 2/zi	10/săptămână 6-10 min. 60-100 min	10/săptămână 6-10 min. 60-100 min	10/săptămână 10-15 min. 100-150 min	10/săptămână 15-20 min. 150-200 min	10/săptămână 20-30 min. 200-300 min
7.	Menținerea condițiilor optime a temperaturii în sala de grupă		zilnic	de la + 18 °C până la +22°C				
8.	Aerisirea încăperilor prin flux		zilnic	Zilnic - până la +16°C Se va efectua în absența copiilor la fiecare 1,5 ore				

			(nu mai mult de 10 minute)					
9.	Mersul desculț	zilnic	În timpul zilei, înainte și după somnul de zi sau la dorința copilului					
			5 - 10 min	10 - 15 min	15 - 20 min			
10.	Primirea zilnică a copiilor în aer liber	zilnic		Se desfășoară exclusiv în perioada caldă a anului (din luna mai până în septembrie)				
11.	Clătirea gurii	zilnic			cu apă caldă după fiecare masă			
Activități independente ce dezvoltă motricitatea fină și grosieră a copiilor pe parcursul zilei								
12.	Dimineața	zilnic	5/săptămână 15-20 min/ 75-100 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	
13.	După dejun	zilnic	5/săptămână 10-12 min/ 50-60 min	5/săptămână 8-10 min/ 40-50 min	5/săptămână 8-10 min/ 40-50 min	5/săptămână 8-10 min/ 40-50 min	5/săptămână 8-10 min/ 40-50 min	
14.	I-a plimbare	zilnic	5/săptămână 40-45 min/ 200-225 min	5/săptămână 40-45 min/ 200-225 min	5/săptămână 40-45 min/ 200-225 min	5/săptămână 40-45 min/ 200-225 min	5/săptămână 40-45 min/ 200-225 min	
15.	II-a plimbare	zilnic	5/săptămână 30-35 m / 150-175 min	5/săptămână 35-45 min/ 175-225 min	5/săptămână 35-45 min/ 175-225 min	5/săptămână 30-40 min/ 150-200 min	5/săptămână 30-40 min/ 150-200 min	
16.	După somnul de zi	zilnic	5/săptămână 10-12 min/ 50-60 min	5/săptămână 10-12 min/ 50-60 min	5/săptămână 10-12 min/ 50-60 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	
Activități de dezvoltare personală (ADP)								
17.	Rutine/ tranziții	Întâlnirea de dimineață	zilnic	5/săptămână 5-10 min/ 25-50 min	5/săptămână 5-10 min/ 25-50 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min	5/săptămână 10-15 min/ 50-75 min
		Deprinderi de igienă individuală și colectivă	zilnic	Se va acorda timp suficient, conform necesităților individuale și particularităților de vârstă ale copiilor				
		Somnul de zi	zilnic 1/zi	5/săptămână 180 min 900 min	5/săptămână 150 min 750 min	5/săptămână 150 min 750 min	5/săptămână 120 min 600 min	5/săptămână 120 min 600 min

18.	Activități recreative și de relaxare	Plimbări în aer liber	zilnic 2/zi	10/săptămână 180 min 1800 min	10/săptămână 190 min 1900 min	10/săptămână 195 min 1950 min	10/săptămână 205 min 2050 min	10/săptămână 210 min 2100 min
19.	Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor individuale		zilnic	5/săptămână 5/10 min 25-50 min	5/săptămână 15 min 75 min	5/săptămână 20 min 100 min	5/săptămână 25 min 125 min	5/săptămână 30 min 150 min
20.	Activități recuperatorii		zilnic	5/săptămână 5/10 min 25-50 min	5/săptămână 15 min 75 min	5/săptămână 20 min 100 min	5/săptămână 25 min 125 min	5/săptămână 30 min 150 min
21.	Activități și jocuri liber alese		zilnic	5/săptămână 60-90 min 300-450 min	5/săptămână 50-80 min 250-400 min	5/săptămână 80-100 min 400-500 min	5/săptămână 25-30 min 125-150 min	5/săptămână 25-30 min 125-150 min
22.	Activități extracurriculare (1 activitate în săptămână)		-	1/săptămână 15-25 min 15-25 min	1-2/săptămână 20-30 min 20-60 min	1-2/săptămână 25-35 min 25-70 min	1-2/săptămână 30-40 min 30-80 min	1-2/săptămână 35-45 min 35-90 min

Regimul zilei în IET nr.1 „ GUGUȚĂ”, pentru anul de studii 20_-20_

Nr. d/o	MOMENTE DE REGIM	GRUPA DE VÂRSTĂ				
		2-3 ANI Grupa mică I	3-4 ANI Grupa mică II	4-5 ANI Grupa medie	5-6 ANI Grupa mare	6-7 ANI Grupa pregătitoare
	ACASĂ					
1	Deșteptarea, toaleta de dimineață (deprinderi de igienă, disciplină, ordine și autodeservire)	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30	06:30 – 07:30
	LA GRĂDINIȚĂ					
2	Primirea copiilor, termometria, jocuri, activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul/activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici, gimnastica matinală	07:00/7:30 – 08:15	07:00 – 08:20	07:00 – 08:25	07:00 – 08:30	07:00 – 08:35
3	Deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:15- 08:45	08:20 – 08:50	08:25 – 08:50	08:30 – 08:55	08:35 – 09:00
4	Întâlnirea de dimineață Pregătirea pentru activitate	08:45- 09:00	08:50 – 09:10	08:50 – 09:10	08:55 – 09:10	09:00 – 09:15
5	Activități integrate/activități pe domenii de activitate (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:00- 09:45	09:10 – 10:10	09:10 – 10:20	09:10 – 10:35	09:15 – 10:50
6	Deprinderi de igienă individuală Dejunul II	09:45- 10:00	10:10 – 10:20	10:20 - 10:30	10:35 – 11:00	10:50 – 11:00
7	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber	10:00- 11:05	10:20 – 12:00	10:30 – 12:10	11:00 – 12:20	11:00 – 12:45
8	Întoarcerea de la plimbare, deprinderi de autoservire, igiena personală	11:05- 11:30	12:00 - 12:10	12:10 – 12:20	12:20 – 12:35	12:45 – 12:55
9	Prânzul	11:30 -12:00	12:10 - 12:40	12:20 – 12:40	12:35 – 13:00	12:55 – 13:10
10	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Somnul	12:00- 15:00	12:40 - 15:10	12:40 – 15:10	13:00 – 15:00	13:10 – 15.10

11	Deșteptarea, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale, activitate motorie individuală	15:00- 15:30	15:10 - 15:35	15:10 – 15:35	15:00 – 15:35	15:10 – 15:45
12	Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15:30- 15:50	15:35 - 15:55	15:35 – 15:55	15:35 – 16:05	15:45 – 16:05
13	Jocuri, activități liber alese *Activități opționale	15:50-16:25	15:55 - 16:30	15:55- 16:30	16:05– 16:35*	16:05– 16:35*
14	Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber	16:25- 16:35	16:30 - 16:40	16:30 – 16:40	16:35- 16:45	16:35 -16:45
15	Plimbarea în aer liber , activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:35- 17:20	16:40 - 17:30	16:40 – 17:40	16:45 – 17:45	16:45 – 17:45
	*Plecarea copiilor acasă	17:20-18:00	17:30- 18:00	17:40 -18:00	17:30 -18:00	17:30 -18:00

III. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIVIND DIVERSITATEA GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN IET.

1.1 Plan de învățământ al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate, pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din IET nr.1 „ GUGUȚĂ” pentru anul de studii 20_-20_

Grupe de vârstă / Domenii de activitate	Grupele / Numărul activităților				
	Grupa I mică 2-3 ani	Grupa II mică 3-4 ani	Grupa medie 4-5 ani	Grupa mare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
Sănătate și motricitate					
Educație pentru sănătate	1	1	1	1	1
Educație fizică	2	2+1*	2+1*	2+1*	2+1*
Eu, familia și societatea					
Dezvoltarea personală	0,5	0,5	1	1	1
Educație pentru societate	0,5	0,5	1	1	1
Limba și comunicare**					
Educație pentru limbaj și comunicare	2	2	2	2	2
Limba română	-	-	3***	3***	3***
Științe și tehnologii					
Formarea reprezentărilor elementare matematice	1	1	1	1+0,5	1+0,5
Educație pentru mediu	1	1	1	1	1
Educație digitală	-	-	-	0,5	0,5
Arte					
Educație plastică	1	1	1	1	1
Educație muzicală	2	2	2	2	2
Numărul total de activități pe săptămână	11	12	13+2	13+3	14+3

NOTE:

*1 activitate de educația fizică se va organiza afara.

**Unitățile de competență de la domeniul Li,baj și comunicare se vor planifica și realiza nu doar în cadrul activităților integrate, ci și în cadrul tuturor momentelor de regim și activități educaționale, acestea fiind universale.

***Se vor organiza doar în IET /grupe alolingve.

3.2 Orarul (orientativ) săptămânal al activităților integrate și pe domenii specifice de activitate pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din IET nr.1 „ GUGUȚĂ” pentru anul de studii 20_ -20_

Grupe de vârstă Zilele săptămânii	Grupele/ Numărul activităților integrate									
	Grupa I mică 2-3 ani		Grupa II mică 3-4 ani		Grupa medie 4-5 ani		Grupa mare 5-6 ani		Grupa pregătitoare 6-7 ani	
	Grupa nr.1	Grupa nr.2*	Grupa nr.3	Grupa nr.4*	Grupa nr.5	Grupa nr.6*	Grupa nr.7	Grupa nr.8*	Grupa nr.9	Grupa nr.10*
LUNI	09:00**– Educație muzicală AI: Limbaj și comunicare, Educație pentru mediu		AI: Dezvoltarea personală / Educație pentru societate, Educație pentru sănătate 09:20 Educație muzicală		09:00–AI: Educație pentru limbaj și comunicare, Educație pentru mediu 10.00 – Educația fizică		09:00 – AI: Educație pentru societate, Educație pentru mediu, Educație plastică 10.10 – Educație muzicală		09:00 – AI: Dezvoltarea personală, Educație pentru limbaj și comunicare, Educație pentru mediu 10.55 – Educație fizică	
MARȚI	AI: FREM, Limbaj și comunicare 09:25 – Educație fizică		09:00 - AI: Limbaj și comunicare, Educație plastică 09:35 – Educația fizică		09:00 – AI: FREM, Educație plastică 10.45 – Educația fizică (la plimbare)		09:00 – AI: Limbaj și comunicare, Dezvoltare personală, Educația digitală 10.15 – Educația fizică		09:00 – AI: FREM, Limbaj și comunicare (literatura artistică), Educație plastică 10.50 – Educația muzicală	
MIER-CURI	09:00 – Educație muzicală 09:30 – AI:		09:00–AI: FREM, Educația pentru		09:00 – AI: Educație pentru		09:00 – AI: FREM, Educație plastică,		09:00 – AI: Educație pentru societate	

	Limbaaj și comunicare Educație plastică		mediu 10.40 – Educația fizică (la plimbare)		sănătate, Dezvoltarea personală 09.55 Educație muzicală		Educație pentru limbaj și comunicare 10.30 Educația muzicală		Educația pentru mediu, FREM 11.10 – Educația fizică (la plimbare)	
JOI	09:00–AI: Dezvoltare personală (Educație pentru societate), Educație pentru mediu 09:45 – Educație fizică		09:00–AI: Limbaaj și comunicare, Dezvoltarea personală 09:50 – Educația muzicală		09:00–AI: Limbaaj și comunicare, FREM 09:50 – Educația fizică		09:00 – AI: Limbaaj și comunicare, FREM/ Educația digitală, Dezvoltarea personală 11.00 – Educația fizică (la plimbare)		09:00 – AI: Limbaaj și comunicare (premisele citit-scrisului), Dezvoltarea personală, FREM 10.50 – Educația muzicală	
VINERI	09:00–AI: Educație pentru sănătate Educație plastică		09:00–AI: Educație pentru sănătate, Educație plastică 09:45 – Educația fizică		09:00–AI: Educație pentru mediu, Educație plastică, Educație pentru limbaj și comunicare 10.10 – Educația muzicală		09:00 – AI: Educație pentru sănătate, Dezvoltarea personală, Educație pentru limbaj și comunicare 10.25 – Educația fizică		09:00 – AI: Educație pentru sănătate, Educație plastică, Educația digitală 11.00 – Educația fizică	
Nr. total de activități pe săptămână	11		12		13		14		14	

Notă:

* Se vor include toate grupele de aceeași vârstă, în dependență de numărul acestora în instituție.

** Ora pentru activitățile de educație muzicală, educație fizică și de studiere a limbii de stat de către copiii aparținând minorităților naionale se va indica conform orarului pentru aceste activități, elaborat de conducătorul muzical, în colaborare cu educatorii și metodistul/managerul.

*** Tabelul dat va fi completat după ce cadrele didactice au elaborat Orarul activităților pentru fiecare grupă.

IV. PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

4.1 Plan de învățământ al activităților extracurriculare pentru grupele de vârstă 2 – 6/7 ani din IET nr.1 „GUGUȚĂ” pentru anul de studii 20__-20__

Forme de realizare		Grupa I mică 2-3 ani	Grupa II mică 3-4 ani	Grupa medie 4-5 ani	Grupa mare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
Distracții sportive			15-20 min. 1 /lună	25-30 min. 1 /lună	30-35 min. 1 /lună	35-40 min. 1 /lună
Ziua sănătății			1 zi 1/ lună	1 zi 1/ lună	1 zi 1/ lună	1 zi 1/ lună
Săptămâna sănătății			1 săptămâna 2-3 /an	1 săptămâna 2-3 /an	1 săptămâna 2-3 /an	1 săptămâna 2-3 /an
Odihna activă	Drumeții	-	-	-	30 min. 2/ an	60 min. 2 / an
	Excursii/ Plimbări în afara grădiniței	-	-	45-70 min. 1-2 /lună	70-95 min. 1-2 /lună	95-120 min. 1-2 /lună
Distracții muzicale		15-25 min. 1 /lună	20-30 min. 1 /lună	25-35 min. 1 /lună	30-40 min. 1 /lună	35-45 min. 1 /lună
Sărbători/matinee			20-30 min. 2/an	25-35 min. 1 în 3-4 luni	30-40 min. 1 în 2-3 luni	35-45 min. 1 în 2-3 luni
Sărbători sportive				până la 45 min 2/ an	până la 60 min 2/ an	până la 60 min 2 / an
Distracții ecologice/literare			20-30 min. 1 /lună	25-35 min. 1 /lună	30-40 min. 1 /lună	35-45 min. 1 /lună
Teatre/dramatizări		1-2 pe lună	2-3 / lună	2-3 / lună	2-3 / lună	2-3 / lună
Vizionări		1 în lună	1 în lună	2 în lună	2-3 în lună	2-3 în lună
Vizite/excursii la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice					1 în 2-3 luni	1 în 2 luni

4.2 Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare pentru pentru grupele de vârstă de 2 – 6/7 ani din IET nr.1 ,, GUGUȚĂ” pentru anul de studii 20_-20_ (detaliere)

luna	Săptămâna	Distracții sportive/ ecologice			Activități teatralizate (teatre, joc-dr. spectacole)			Activit. de agrement. (festival, concurs, TVC)			Distracții muzicale/ literare			Sărbători/ matinee			Vizite/excursii/ex poziții			Vizionări			
		2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	2-4 ani	4-5 ani	5-7 ani	
09	I					*	*																
	II					*	*																
	III		*	*																*			
	IV				*												*	*					
10	I					*	*													*			
	II																				*	*	
	III	*				*	*																
	IV				*			*	*														
11	I		*	*																			
	II		*		*		*																
	III												*	*						*			
	IV				*																*	*	
12	I					*	*													*			
	II		*	*	*																		
	III				*	*	*																
	IV																						
	V					*	*						*	*	*								
01	I	*							*														
	II					*					*									*			

	III				*		*					*									
	IV																			*	*
02	I																			*	*
	II					*									*				*		
	III				*	*						*									
	IV				*		*					*									
03	I				*							*		*							
	II												*	*	*						
	III				*		*													*	
	IV			*	*	*															
04	I				*	*	*														
	II					*	*												*		
	III				*				*							*					*
	IV																			*	
05	I				*	*	*														
	II		*	*	*																
	III															*	*		*		
	IV												*	*	*						

Notă:

1. Tabelul dat va fi completat după ce cadrele didactice au elaborat Orarul anual al activităților extracurriculare pentru fiecare grupă.
2. La necesitate, tabelul poate fi revăzut/completat cu noi activități – în funcție de interesele copiilor și oportunitățile nou apărute.
3. Un atare Orar poate fi elaborat pe trimestre - opțional.
4. În baza tabelului prezentat se va elabora și Orarul tematic (trimestrial) al activităților.

